మరణ రహస్యం

(మార్కండేయుడు)

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

మరణ రహస్యం

(మార్కండేయుడు)

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

ధనిష్ఠ

ధనిష్ఠ

స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థ

"ధనిష్ఠ" అనగా ధనపూరిత దివ్యవాయువు. ధనమనగ దివ్య సంపద. అది కేవలము డబ్బుకాదు. డబ్బుతో సంపదను కొలువ లేము, కొనలేము. సంపద జీవన వైభవమునకు సంబంధించినది. మన శ్రుతులలో అగ్ని, వాయువు, ఇంద్రుడు, బృహస్పతి యిత్యాది దివ్య ప్రజ్ఞలను ధనమనిరి. ఆర్ష విజ్ఞానమే నిజమైన ధనము. అట్టి ధనమును కూర్పుచేసి వ్యాప్తి చేయుటకు "ధనిష్ఠ" 1992లో జన్మించినది.

"ధనిష్ఠ" మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారి వాక్కును సి.డి., ఆడియో, వీడియో క్యాసెట్ల రూపములోను, పుస్తకముల రూపములోను భద్రపరచి సత్సాధకుల కందించునట్టి యజ్ఞార్థకర్మను చేపట్టినది.

"ధనిష్ఠ" ఒక చక్కని గ్రంథాలయమును, ధ్యాన మందిరమును సద్గోష్ఠికై వలసిన వాతావరణమును – "జగద్గురు మందిరము"గ ఏర్పరచి, ఆసక్తి కలవారికి ధ్యానము, స్వాధ్యాయము నేర్పుచున్నది.

సంకలనకర్త : మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

మాతృదేశము మొదలుగా ఉత్తర అమెరికా, లాటిన్ అమెరికా మరియు ఐరోపా ఖండములలోగల ఆధ్యాత్మిక జిజ్ఞాసువులకు ప్రచోదనము కలిగించుచూ, భక్తి, జ్ఞానము, వైరాగ్యము, యోగాభ్యాసము యిత్యాది విషయములలో బోధనలు గావించుచూ, పరమగురువుల మార్గానుయాయులకు వెలుగుదారి చూపించు చున్న సత్సాధనా సంపత్తిగల నవయుగ యోగ మార్గదర్శి **మాస్టర్ పార్వతీకుమార్**గారు. వారి బోధనలు లెక్కకుమించి యున్ననూ, పలురకములైన విషయ, విజ్ఞాన బోధనలుగా తెలియవచ్చును. అవి బోధనలుగానే కాకుండా నిత్యజీవితమున అనుసరణీయమై, ఆచరణ యోగ్యమై, ఆచరించువారికి సత్యదర్శనమున సత్వర ఫలితముల నందించు చున్నవని తెలుపుట అతిశయోక్తి కానేరదు.

సాంఘిక, ఆర్థిక, ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక, కళారంగములలో వారి నిరంతర సేవలను గుర్తించి, గౌరవించి, ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్ 1997వ సంవత్సరములో **"డాక్టర్ ఆఫ్ లెటర్స్"** పట్టా నందించినది. 2013వ సంవత్సరములో గౌరవ ఆచార్యులుగా నియమింపబడిరి.

ఆర్థిక, సాంఘిక, సేవారంగములలో – మానవాళి మనుగడలో సుఖము, శాంతి పరిమళింపజేయు సూత్రముగా ఆధ్యాత్మికత అలరారినప్పుడే దానికి

సాఫల్యత, సార్థకత ఉండునని, *"మానవ సేవయే మాధవ సేవ"* అను మాటకు సరియైన అర్థము యిదేనని మాస్టరుగారు తమ ప్రవర్తన ద్వారా తెలియ పరచుచున్నారు. మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారు బాధ్యతగల గృహస్థులు, పేరున్న ఆర్థిక సలహాదారు, విజ్ఞానమును వికసింపజేయు గురువు, శారీరక – మానసిక రుగ్మతలను తొలగింపజేయు వైద్యులు, శతాధిక గ్రంథముల సంకలన కర్త, నిగర్వి, నిర్మల హృదయులు.

జ్ఞానము ఏ ఒక్కరికి చెందినది కాదనియు, జ్ఞానులు సైతము అందరునూ జ్ఞానమునకే చెందిన వారనియూ, జ్ఞానమే సరియగు వాహికల నెన్నుకొని తనను తాను ప్రకటించుకొనుచుండు ననియూ, అందుచే నిజముగా ఎవ్వరూ గ్రంథకర్తలు కాజాల రనియూ, సంకలన కర్తలే ననియు మాస్టరుగారి దృఢ విశ్వాసము. విశేష పరిజ్ఞానముగల ప్రతిభావంతు లైనప్పటికి సౌశీల్యముతో సామాన్యుల మిత్రత్వము నభిలషించు సమవర్తి.

మాస్టర్ పార్వతీకుమార్‌గారి ఆధ్వర్యమున ఎన్నియో ధార్మిక సంస్థలు దేశ విదేశములలో పరహితసేవ గావించుచున్నవి. "పరహితము పరమధర్మ" మను ఆర్యోక్తి వారి జీవితమును నడిపించుచున్నది. భగవద్ధ్యానము, స్వాధ్యాయము, పరహితములకు త్రిధాబద్ధులుగా ఎందరో ఆస్తికులకు వారు ప్రపంచమున ప్రచోదనము గావించుచున్నారు. పరమగురు పరంపర వారి కాదర్శము.

- ధనిష్ఠా ఫౌండేషన్

మనవి

ఈ మార్కండేయ మహర్షి చరిత్ర భాషణాశైలి యందు ముద్రింపబడినది. ఇది రచనాశైలి కాదు. మాస్టర్ పార్వతీకుమార్ గారి అనేకానేక ప్రవచనములు, భాషణములు ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆస్తిక జనులకు ఆనందానుభూతి, అమితానందము గత రెండున్నర దశాబ్దములుగ కలిగించుచున్నవి. అనేక భాషలలో ఈ భాషణములు, ప్రవచనములు నిత్యము వినువారు అన్ని జాతులయందున్నారు.

మాస్టరుగారి రచనాశైలి సరళముగను, సులభముగను నుండును. వారి భాషణాశైలి కూడ రసోపేతముగ నుండును. వారి అనుయాయులలో కొందరు భాషణాశైలినే పుస్తక రూపమున ప్రచురణ చేయవలెనని ఉల్లాసముతో ఒత్తిడి చేయుట కారణముగ, వారు గురుపూర్ణిమ (2014) సందర్భముగ హైదరాబాదు నందు నిర్వర్తింప బడిన బృందజీవనములో ప్రసంగించిన ప్రవచనము ఈ పుస్తక రూపముగ ప్రచురింపబడినది.

మాస్టరుగారు మార్కండేయ ఉపాఖ్యానమును వివరించుటలో అనేకానేకమైన ఆత్మ సాధనా రహస్యములను వెల్లడించినారు. భాషణమంతయు శ్రోతలు ఉత్కంఠతతో గ్రహించిరి.

ఈ భాషణమును తాము ప్రచురింతుమని సోదరులు శ్రీ G.V.M. రామారావుగారు, హైదరాబాదు వాస్తవ్యులు మాస్టరు గారిని వేడుకొనిరి. ఇతఃపూర్వము అంబరీషుడు, రుక్మిణీ కళ్యాణమను ఉపాఖ్యాన భాషణములు కూడ వారే ప్రచురణా వ్యయమును సమర్పించిరి. వారి కుటుంబమునకు ఈశ్వరుడు ఆయురారోగ్యములను, వంశాభివృద్ధిని, యోగసాధనయందు పురోగమనమును ప్రసాదించవలెనని మాస్టరుగారి ఆశీర్వచనము.

- ధనిష్ఠ

విషయసూచిక

మరణ రహస్యం

(మార్కండేయుడు)

ఉపోద్ఘాతము

సోదరబృందానికి హృదయపూర్వక నమస్కారములు. భారతీయ వాఙ్మయంలో మృత్యువును గూర్చినటువంటి శోధన, పరిశోధన చాలా పరిపూర్ణంగా జరిగింది. మరి ఏ ఇతర ప్రపంచ వాఙ్మయంలోను మృత్యువు గురించిన విశ్లేషణ మనకి అంతగా గోచరించదు. తెలియని కారణం చేత దాన్ని వారు స్పృశించకపోవడం, పునర్జన్మలు ఉన్నాయనే సత్యాన్ని అంగీకరించకపోవడం, జీవ పరిణామ మనే ఒక సత్యమును, ఒక ధర్మమును, వీటన్నిటినీ కూడా తోసిపుచ్చారు. భారతీయ వాఙ్మయంలో ఉపనిషత్తులు తరిచి చూసినా మృత్యువుని గూర్చిన విశ్లేషణ ఉంటుంది. భగవద్గీతలో మొట్టమొదటనే మృత్యువును గూర్చిన విశ్లేషణ ఉంటుంది. భాగవత గ్రంథము కూడా మృతి చెందుతాను అనే భావన నుంచి మేల్కొంచి, దేనికి మృతి, దేనికి మృతిలేదు? అనే విషయాన్ని ఆవిష్కరించడం జరుగుతుంది. మన ప్రధాన గ్రంథాలన్నీ కూడా మృత్యువుని చాలా విశ్లేషించి అది స్థితి మార్పే తప్ప మృత్యువు కాదనే విషయాన్ని ఆవిష్కరించాయి. దీనికి సంబంధించినవే మనకి మూడు కథలు ప్రత్యేకంగా చెప్పుకుంటూ ఉంటారు. ఒకటి, నచికేత విద్య లేక కఠ ఉపనిషత్తు. రెండోది, సతీసావిత్రి ఉపాఖ్యానము. మూడవది మార్కండేయుని కథ. సనత్సుజాతీయము గూడ మృత్యువును గూర్చియే వివరించటంగా వుంటుంది.

సద్గురువు మార్గంలో జరగవలసిన దేమిటంటే అహం తగ్గి, మనలో పరం పెరగాలి. అహం బాగా తగ్గాలి. అంటే, ఏది చచ్చిపోవాలి మనలో అంటే అహం చచ్చిపోవాలి. అహం చచ్చినవాడికి మరణం లేదు. అహం చావనివాడికి మరణం ఉంటుంది. ఎందుకంటే, అది నిజానికి నువ్వు ఏర్పరుచుకున్నదే తప్ప అక్కడ లేదది. మొత్తమే నీవలె నీయందు గోచరిస్తుంటే, నేనున్నానని అనుకుంటున్నావు. సముద్రమే అలగా వస్తే, నేను సముద్రమే అనుకుంటే శాశ్వతమే అల. నేను అలగా ఉన్నాను అనుకుంటే అది శాశ్వతం కాదు కదా! మట్టే కుండగా వచ్చిందనుకోండి. మనకి తెలిసినవే ఉదాహరణలు, కొత్తవేం కాదు కదా! కుండ శాశ్వతం కాదు, మట్టి శాశ్వతం. ఆ కుండగా ఏర్పడిన మట్టి మళ్ళీ పగిలిపోయినా, లేకపోతే మట్టిలో కలిసిపోయినా ఇందులో మట్టి ఉంది కదా! మట్టిగా శాశ్వతుడవు, కుండగా శాశ్వతుడవు కాదు. సముద్రంగా శాశ్వతుడవు, అలగా శాశ్వతుడవు కాదు. ఆభరణాలుగా శాశ్వతుడవు కాదు, లోహంగా శాశ్వతుడవు కాదు. అలా మనం సహజంగా ఈశ్వరులం. నేను ఈశ్వరుడిని అనే భావన మర్చిపోయి మనకంటూ ఏర్పరిచిన పేరు, మనకంటూ ఏర్పరచిన కులము, జాతి, మతము, ఇవన్నీ వేరే ఒక artificial identity ఒకటి ఏర్పరచుకుంటూ ఉంటాము. It is not real. అది చచ్చిపోవాలి, మరణం దాటాలి. మరణం దాటాలి అనే యోగం చాలా చేస్తున్నాము కదా ఇప్పుడు! ఎన్నో పుస్తకాలు రాశారు. పుస్తకాలు బాగా అమ్ముడుపోతాయి చావు గురించి రాస్తూ ఉంటే. ఎందుకంటే, ప్రతివాడికి చావుని దాటాలని ఆశ కదా! 'నేను' అనే అహంకారం మరణిస్తే, 'నేను' అనే ఈశ్వరాంశ శాశ్వతముగా గోచరిస్తుంది. ఈశ్వరుడు శాశ్వతుడు, అతడే

స్థానికుడైనపుడు, నామము, రూపము, గోత్రము, కులము, జాతి, మతము, లింగము ఏర్పడతాయి. ఈ ఏర్పడేవి నశిస్తాయి. 'నేను', 'తాను' అనే ప్రజ్ఞ శాశ్వతము.

ఇప్పుడు మనం రెండు సంవత్సరాల నుంచి చెప్పు కుంటున్నది అదే కదా! ఒక సంవత్సరమేమో కఠోపనిషత్తు చెప్పు కున్నాం. ఒక సంవత్సరమేమో సతీసావిత్రి కథ చెప్పుకున్నాం. ఈ సంవత్సరం మార్కండేయుడి కథ చెప్పుకుందాం. ఈ మూడూ మనకి ప్రసిద్ధమైనటువంటి విషయాలు మరణం విషయంలో. మరణాన్ని దాటడానికి మూడు ప్రసిద్ధమైన గాథలు ఇచ్చారు మనకి. అందులో అత్యంత మహిమాన్వితమైనది 'నచికేతుని కథ'. కుర్రవాడు, యముడి యొక్క ప్రశంస పొంది, యముడి ద్వారా వరాన్ని పొంది– యముడుని కోరి తెలుసుకున్నాడు మరణ రహస్యాన్ని. తనకి మరణం రాకూడదని కోరుకోలేదు నచికేతుడు. ఎలాగూ యమలోకంకే వెళ్ళిపోయాడు ఆయన. తనకోసం కోరుకోలేదు. ఇదేంటయ్యా! అందరూ చచ్చిపోతాం, చచ్చిపోతాం అంటూ భయపడిపోతారు. నేను యమలోకానికి వచ్చినా బ్రతికే వున్నాను కదా! మరి మరణమనేది ఏమిటి? ఎక్కడ వుంది? దీని సంగతేంటి చెప్పమని అడిగితే, అక్కడికి వెళ్ళినా తనకి తానుగానే ఉన్నాడు నచికేతుడు. అందుకని రహస్యం చెప్పాడు యముడు. ఆ రహస్యం మనం ఎలా నిర్వర్తించుకోవాలనేది రెండేళ్ళ క్రిందట చెప్పుకున్నాం. ఏం చెప్పుకున్నా మర్చిపోతాం కదా! ఆ తర్వాత మనకి 'సావిత్రిదేవి'. ఆవిడా తనకోసం కాదు కదా! ఆవిడకి మరణ భయం లేదు. ఒక మరణిస్తాడన్నాయనని పెళ్లి చేసుకుంది. ఆయన ఎలా మరణిస్తాడో చూస్తాను అనుకుంది. ఆవిడ ఎలాగూ మరణం

దాటిన స్థితిలో ఉన్నటువంటిది. తన భర్తకి కూడా మరణాన్ని దాటించినటువంటి కార్యక్రమం మనం కథగా చెప్పుకున్నాం. అందులో రహస్యాలను మనకి తోచినంతగా చెప్పుకున్నాం.

అలాగే 'మార్కండేయుడు'. మార్కండేయుడు తాను మరణిస్తాడని శివారాధన చెయ్యలేదు. మాములుగా కథలు రాసుకున్నప్పుడు పైపై పొరలలో అలా కనిపిస్తాయి. పదహారేళ్ళకి నీకు మృత్యువు సంప్రాప్తిస్తుంది అని తల్లిదండ్రులు చెప్పారు. అందుచేత, నువ్వు శివారాధన చేసి మృత్యువుని దాటు అని. చెప్పుకుందాం లెండి కథ. మరదే కథ మనకి ఈ సారి. ఎక్కువ లేదు కథ, చిన్న కథే. కాని మార్కండేయుడు ఏం చెప్తాడంటే తల్లిదండ్రులకి, ''నేను మరణిస్తానన్న బాధ లేదమ్మా, నేను మరణిస్తే ఇంత శ్రమకోర్చి సంతానంగా మీరు ఎందుకు పొందారు? తండ్రి చాల సుదీర్ఘమైన తపస్సు చేస్తాడు సంతానం కోసం. అంత సుదీర్ఘమైన తపస్సు ఎందుకు చేశారు? ఒక కొడుకుని కందామని. కొడుకుని కంటే, వాడేం చేస్తాడని కన్నారు? ఎందుకు కొడుకు చెప్పండి? ప్రతివాడు కొడుకు కావాలనుకుంటారు కదా! ఎందుకు కొడుకు? అంటే నాకు కూడా ఉన్నాడని చెప్పుకోడానికా? నాకు కూడా ఒక కారు ఉందని చెప్పినట్టు కాదు కదా! మీరు ఎందుకు కన్నారు నన్ను? నావలన మీకు ఉత్తమగతులు కలగాలని కదా నన్ను కన్నారు'' అంటాడు. మరి నేను వెళ్ళిపోతే మీకు ఉత్తమగతులు? మీరు చేసిన తపస్సు, నాకోసం పడ్డ ఆరాటం, నన్ను చిన్నతనం నుంచి పెంచిన శ్రమ ఎందుకోసం? తల్లిదండ్రులకన్నా పెద్ద దైవం ఎవరున్నారు? అందుచేత, మీకు సేవ చెయ్యడం కోసం నేను బతికి ఉండాలి అంటాడు మార్కండేయుడు.

మనకి మామూలుగా ఇలాంటి ఆలోచనలు రావు. ఎంతసేపూ మనం బావుంటే చాలు, అమ్మానాన్న ఎట్లా ఉంటే మనకేంటి కదా! ఈ రోజుల్లో మరీ ఘోరం. ఎప్పుడు పోతారా అని చూస్తూ ఉంటారు కదా! నిన్ను కని, నిన్ను పెంచి, నీకు చెయ్యాల్సినదంతా చేసి, నిన్ను తీర్చిదిద్ది, నీకు సంస్కారాలు నేర్పిన వారికి నువ్వు ఏం చేశావు? అందుకనే, ఋషుల కథలు చదువుకోవాలి. మానవుడై పుట్టినందుకు ఉండవలసినది మొట్టమొదటి గుణం కృతజ్ఞత. అది లేనివాడు పశుప్రాయుడు. పశువుకైనా కృతజ్ఞత ఉంది. కుక్కకి బోల్డు విశ్వాసం. ఒక ఇంట్లో భోజనం చేస్తే ఆ ఇల్లు తరతరాలపాటు వృద్ధి చెందాలని కోరుకునేటటువంటి సంస్కృతి మనది. అంటే, దొరికనదంతా తినేసి గబగబా వెళ్ళిపోవడం కాదు. అందుచేత, కృతజ్ఞత. తల్లిదండ్రుల విషయంలో కృతజ్ఞత అనేది చాలా చిన్న మాట. అందుకని, మార్కండేయుడు కూడా చాలా తపస్సు చేస్తాడు. పదిమంది కోసం, తను బతికి ఉండాలి. అలా అనుకుంటారా ఎవరయినా? మనకోసం బతికి ఉండాలని అనుకుంటాడు ప్రతివాడు కదా! మనకోసం మనం బతికి ఉండాలి. మనం బతికి ఉండి యోగం చేసి మరణం దాటాలి. చాలా selfish కదా! Fully selfish. ఇప్పుడు నువ్వు మరణం దాటితే ఎవరికి కావాలయ్యా? నువ్వు చచ్చిపోతే ఏం? నువ్వు ఉంటే ఏమిటి? ప్రతివాడు వాళ్ళని ఒక ప్రశ్న అడగండి – ఏరా! నువ్వు ఇప్పుడు చచ్చిపోయావనుకో ఎవరికి నష్టం? ఎవరికీ నష్టం లేదు. అలాంటి వాడివి ఎందుకురా ఇక్కడ ఉండడం అనుకోవచ్చు కదా! దివ్యప్రయోజనం ఏమయినా ఉంటే ఇంకొంచెం నాకు extension ఇస్తావా అని అడిగినా అర్థం ఉంది. అంతేగాని ఇంకా నేను చూడాల్సిన సినిమాలు మిగిలిపోయాయి, నేను తిరగాల్సిన ఊళ్లు చాలా మిగిలిపోయాయి,

నేను వెళ్ళాల్సిన హోటళ్ళు మిగిలిపోయాయి, కొత్తకొత్తవి ఏవో వస్తున్నాయి, అవన్నీ నేను కొనుక్కోవాలి, తినాలి, తిరగాలి. ఇందుకోసమా ఎక్కువ రోజులు ఉండడం? ఇలా ఎందుకు ఎక్కువ రోజులు బతికి ఉండాలి నాకు అర్థం కాదు. ఎందుకు ఎక్కువ రోజులు బతికి ఉండడం? ఒక ప్రయోజనం ఉంటే బతకాలి. **వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులు ఉన్నప్పుడు కొడుకు చచ్చిపోవడానికి వీలులేదు.** ఇది ఎప్పుడైనా విన్నారా? మరి కొడుకు ఆ విషయంలో చాలా అప్రమత్తుడై ఉండాలి అని మార్కండేయుడి కథ వలన మనకి తెలుస్తుంది. పదహారేళ్ళు పెంచిన పిల్లవాడు వెళ్ళిపోతున్నాడు అంటే దుఃఖంగానే ఉంటుంది కదా! మార్కండేయ మహర్షి జీవితేచ్ఛలో ఉత్తమ ప్రయోజనము ఉన్నది. ప్రత్యక్ష దైవములైన తల్లిదండ్రులను సేవించి, ధర్మాచరణతో సంతృప్తి పరచి, వారి జీవిత ఆసాంతము తోడునీడగా ఉండాలన్న ధర్మపరమగు కర్తవ్యం. ఆయనది కోరిక కాదు, కర్తవ్యం. కర్తవ్యం సిద్ధించవలసిన అగత్యం ఉన్నది కనుక తపస్సు చేశాడు.

మార్కండేయ మహర్షి తండ్రి పేరు మృకండు మహర్షి. వాళ్ళ నాన్నగారు ధాత. ధాత నాన్నగారు భృగుమహర్షి. భృగు, ఖ్యాతి అనే వారు సప్తఋషులలో ఒక జంట. భృగు మహర్షికి ధాత, విధాత అని ఇద్దరు కుమారులు. విధాత రెండవ వాడు. ఆ ధాతకి మరొక కొడుకు పుట్టాడు. ఆయన పేరు మృకండుడు. భృగు మహర్షి కుమారుడైన ధాతకు అయతి అను కన్యను ఇచ్చి వివాహం చేశారు. వారిరువురికి మృకండుడు పుట్టేడు. మృకండునికి మనస్విని అను కన్యను ఇచ్చి వివాహం చేసేరు. వారిరువురికి మార్కండేయుడు పుట్టేడు. భృగుమహర్షి సప్త ఋషులలో ఒకరు.

ప్రజాపతులలో కూడ నొకరు. భృగు వనగా తెల్లని వెలుగు లేక తేజస్సు అని అర్థము. గాయత్రి అనేటటువంటి వెలుగు ఈ మహర్షి నుండియే విస్తరించినది. అతని భార్య ఖ్యాతి. ఖ్యాతి యనగా జీవులయందు ప్రఖ్యాతమగుట. మనయందలి ఆజ్ఞా కేంద్రము నుండి తెల్లని వెలుగు ప్రఖ్యాతమగుచు నుంటుంది. వీరికి ధాత, విధాత అను ఇద్దరు కుమారులు జన్మించారు. వీరు మెలకువకు నిద్రకు, శుక్లపక్షానికి కృష్ణపక్షానికి, పగలు రాత్రికి, ఉత్తరాయణ దక్షిణాయనములకు ప్రాతినిధ్యము వహించు ప్రజ్ఞలు.

ధాతకు మేరువు కుమార్తె అయిన అయతి నిచ్చి వివాహం చేసేరు. అయతి అంటే విస్తృతి. విధాతకు నియతి అను మరియొక కన్యను వివాహం చేసేరు. ఆమె కూడ మేరువు పుత్రికయే. అయతి విస్తృతి కల్గిస్తుంటే, నియతి ఉపసంహారం కలిగిస్తుంది. ఒకటి విచ్చుకొనుటయైతే, మరొకటి ముడుచుకొనుట. ధాత, అయతి, పగలు, ఉత్తరాయణం, విస్తృతి చెందటం, విచ్చుకొనటం అనే ధర్మానికి ప్రతీకలు. విధాత, నియతి వారికి వ్యతిరిక్తమగు ధర్మములకు ప్రతీకలు. సంకోచ వ్యాకోచములుగ సృష్టి యందంతటను వీరిని దర్శింపవచ్చు. కను తెరుచుట, కను మూచుట నుండి సృష్టి పురోగమనము, తిరోగమనము వరకు ఈ జంటలు పనిచేస్తూ ఉంటాయి. పురాణాలు చదువుకొనేటపుడు అందలి నామమునందుగల రహస్యమును తెలుసుకొనే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. అట్టి ప్రయత్నం శ్రద్ధకు ప్రతీక. నిరుక్తము అనేటటువంటి వేదాంగము ద్వారా పదముల, శబ్దముల మూలమగు అర్థమును తెలుసుకొనే విధానమున్నది. అలా తెలుసుకునే ప్రయత్నంలోనే మనకు వికాసం బాగా కలుగుతుంది. సంస్కృతమందలి

నామము లన్నిటికి యుత్పత్తి అర్థము లున్నాయి. 'కుమార్', 'గోపాల్', 'ప్రసాద్' ఇలాంటి నామాల్లో కూడ లోతైన అర్థం ఉంది. బుద్ధిమంతులు గ్రంథపఠనం చేసేటపుడు లోతైన పఠనం చేస్తూ ఉంటారు. అపుడే గ్రంథస్థమైన జ్ఞానం ప్రకటితమవుతూ ఉంటుంది. అపుడే వికాసం కలుగుతుంది. సుందరకాండము నమిలేసేవారు చాలామంది ఉన్నారు. కాని అందలి సుందరత్వం తెలియాలంటే నిరుక్తము, వ్యాకరణము, జ్యోతిషము, యోగము తెలిసి ఉండాలి. లేకపోతే అక్షరాలు నేర్చుకొనే పిల్లలు అన్ని అక్షరాలు కూడబలుక్కొని పుస్తకమంతా చదివేసినట్టు ఉంటుంది. నాబోటి వాడు ఒక ఐదు వందల పేజీల కంప్యూటర్ పుస్తకం చదివేస్తే ఏమీ తెలియదు, ఉన్నమతి పోవటం తప్ప. అందుకనే భారత భాగవతాది గ్రంథాలు, ఉపనిషత్తులు ఇత్యాదివి పెద్దల వలన తెలుసుకుంటూ ఉండాలి. వారు మనకు వలసిన సుళువులు తెలుపుతూ ఉంటారు.

అదలా ఉండగా మనం మళ్లీ కథలో కొచ్చేద్దాం. ధాతకు –అయతికి మృకండుడు పుట్టేడు. మృకండు డంటే మరణము లేక మృత్యువు. పగలుకు మృత్యువు రాత్రి. శుక్లపక్షానికి మృత్యువు కృష్ణపక్షం. ఉత్తరాయణానికి మృత్యువు దక్షిణాయనం. విస్తృతికి విరుగుడు ఉపసంహారం. అందువలన ధాతకు–అయతికి మృకండుడు పుట్టటం సహజం. దీనినే Marking the End అంటారు. ప్రజ్ఞ నిద్రలోనికి లీనమగుట మృత్యువే. మృకండునికి మనస్విని భార్యయగుట సబబే! మనసునకు మనసు నిద్రయందు లీనమగుతుంది. కాని యోగాభ్యాసము చేసిన వానికి ప్రజ్ఞ మేల్కొంచే ఉంటుంది. మనోకక్ష్యలో కన్నా ఉత్తమ కక్ష్యలో తాను లేక నేను అను

ప్రజ్ఞ మేల్కొంచి యుండుట యోగికి సహజం. మార్కండేయుడు అలాంటి యోగాభ్యాసం గావించి మృత్యు కక్ష్యను దాటాడు. పుట్టిన మానవులంతా మనోకక్ష్యలోనే పెరుగుతూ ఉంటారు. మనోకక్ష్యను దాటి విజ్ఞానమయ, ఆనందమయ కక్ష్యలలో ప్రవేశించిన యోగులు చిరంజీవులై యుంటారు.

మార్కండేయుడు శివానుగ్రహంగా మృత్యు రహస్యమందు మేల్కొంచాడు. కారణ శరీరంతో (లింగ స్వరూపుడై) శివు నాశ్రయించి, శివుడై, శాశ్వతుడై యున్నాడు. అన్ని వివరాలు చెప్పుకుందాం.

మృకండుని భార్య పేరు మనస్విని. వాళ్లకి సంతానం లేదు. సంతానం లేకపోతే, IVF కి వెళ్ళే పరిస్థితులు లేవు. ఇప్పుడు కూడా వెళ్ళకూడదు నన్ను అడిగితే. IVF లకి వెళ్ళి మనం సంతానం తెచ్చుకుంటే, ఏం వస్తుందో, ఎలాంటి జీవుడు వస్తాడో మనకి తెలియదు! నీకు సంతానం ఇవ్వలేదుట అంటే నీకు కొంత కర్మ లేదు కదా! ప్రకృతి నీకు నిర్దేశించలేదు సంతానం, మహాభాగ్యం అనుకోవడమే. సంతానం ఉంటే మాత్రం అందరూ సుఖపడ్డారా? అందులో, ఈ రోజుల్లో రకరకాలుగా చాకిరీ చేయించేసుకుని విమానం ఎక్కి వెళ్ళిపోయే జాతులు ఉన్నప్పుడు, ఏమిటి సంతానం? మనకి ఆ కార్యక్రమం పెట్టలేదు అనుకోండి, బోల్డు free time ఉంటుంది కదా! సామాన్యం కాదు, నలుగురు పిల్లల్ని పెంచాలంటే, నలభై సంవత్సరాలు జీవితం తాకట్టు పెట్టినట్టే. అందరిదీ అవ్వాలిగా course. ఇంకా మన కర్మ బావుండకపోతే, వాళ్ళ పిల్లల course కూడా మనకి continue అవుతుంది.

అందుచేత, ఇక్కడ సంతానం లేదు. ఒకటి, సంతానం లేదంటే ఎందుకు తాపత్రయ పడాలి? రెండు, ఎలా తాపత్రయ పడాలి? IVF ల చుట్టూ, దాని చుట్టూ, దీని చుట్టూ తిరిగి, artificial baby లు, tube లు అక్కర్లేదు. దేవుడు ఇస్తే పుచ్చుకో. లేకపోతే లేదు. అది పాత పద్ధతి. అప్పుడు science లేక కాదు గుర్తుపెట్టుకోండి. రకరకాలుగా పుట్టించిన కేసులు మనకి ఉన్నాయి. శుక్రాన్ని నేతిలో పెట్టి అట్లా కుండల్లో ఉంచేసి పిల్లల్ని పెంచిన రోజులు కూడా ఉన్నాయి, లేక కాదు. ఇస్తే దేవుడివ్వాలి సంతానం. లేకపోతే, వాడు రకరకాల రోగాలతో వచ్చేస్తాడు. ఇంక సుఖమేముంది? పుట్టిన సంతానానికి అన్నీ జబ్బులే అనుకోండి, రకరకాల జబ్బులు ఉన్నాయి వాడికి, రకరకాల బాధలు మొదలయిపోతాయి. అందుచేత, ఏం ఇస్తే అది పుచ్చుకోవడం అనేది తెలివి. అందుచేత, అసలు నీకంటూ కావాలని తీవ్రంగా అనిపిస్తే, తపస్సే సరైన మార్గం. ఇంకో మార్గం లేదు. దైవాన్నే కోరాలి. అందుకనే, పూర్వకాలంలో తీర్థయాత్రలకి వెళ్ళేవాళ్ళు. ఎందుచేత, వేరే కృత్రిమమైన ప్రయత్నాలు కాక, దైవము అనుగ్రహిస్తే వచ్చే సంతానం మనకి ఆనందం కలిగిస్తుంది. దైవము అనుగ్రహించడం కాకుండా మానవ ప్రయత్నంగా, రాక్షసంగా, ప్రకృతి నుంచి లాక్కున్నాం అనుకోండి – అదెలా ఉంటుందో?

అందుచేత, ప్రార్థన చేశారు. చేస్తే, ఆయన ఎలా చేశాడు? శివకేశవులు ఇద్దరినీ ప్రార్థన చేశాడట. చూడండి! ఆయనకీ తెమల్లేదు! ఒకళ్ళు చాలదనుకున్నాడు. హరిహరాదులు ఇద్దరినీ ప్రార్థన చేశాడు. అలా చేస్తే మార్కండేయుడు పుడతాడండీ! బావుంటుంది మార్కండేయుడి కథ. ఆ పైన

పరంపరాగతమైనటువంటి ఒక అనుగ్రహం మనకి ఉండడం చేత దాని వివరణ దాని పద్ధతుల్లో అది వస్తుంది. అందుచేత, మనకి ఈ గురుపూర్ణిమకు మార్కండేయుడి కథ. అందులో మరణం గూర్చినటువంటి విశేషాలు, దాన్ని ఏ విధంగా మనం అవగాహన చేసుకోవాలి, అందులో మనకి సాధనాపరమైన విషయం ఏమిటి, ఇలాంటివన్నీ తెలుసుకుందాం. ఋషుల కథలు వింటూ ఉంటే, మనకి కూడా కొంత తప్పక కల్మషహరణం అవుతూ ఉంటుంది. అందుచేత, ఆ కథ చెప్పుకుందాం.

1. మార్కండేయుడు

మార్కండేయుడు మహాత్ముడు, మహాపురుషుడు, చిరంజీవి. అందుకనే, మనం అందరం కూడా *"మార్కండేయ ఆయుష్యమస్తు"* అని ఆశీర్వదిస్తూ ఉంటాం. మార్కండేయుడు ఇప్పటికీ ఉన్నాడు. ఎప్పటికీ తనకు తాను తెలిసి ఉన్నాడు. అలాంటి వాళ్ళని చిరంజీవి అంటారు. హనుమంతుడు చిరంజీవి. ఆశ్వత్థామ చిరంజీవి. ఇట్లా చిరంజీవులు ఉన్నారు. ఈ చిరంజీవుల కోవలోకి వచ్చిన వాళ్ళందరూ ఎన్ని శరీరాలు మార్చినా వాళ్ళకు వాళ్ళెవరో తెలిసి ఉంటారు. సప్త ఋషులందరూ కూడా అలాగే ఉంటారు. సనకసనందనాదులు కూడా అలాగే ఉంటారు. వీరందరూ మనలాగే భౌతిక శరీరంలో భూమి మీద ఉన్నటువంటి వారు. మనం పూజ చేసుకునే గణపతి, హనుమంతుడు కూడా భూమి మీద మనకోసం ఉన్నారండి. తమ కోసం వాళ్ళుండాల్సిన అవసరం లేదు భూమి మీద. అంతకన్నా అద్భుతమైన లోకాలు ఉన్నాయి కదా, ఎందుకయ్యా ఇక్కడున్నారు అంటే, మీకోసం అంటారు. అదీ కరుణ. అలాంటి వాళ్ళ కథల్లో మార్కండేయుడి కథ చాలా ముఖ్యం. మనకి సంబంధించిన కథ అది. ఇట్లా మరణిస్తున్నాము అనుకునే వాడు మరణింపక నిలబడిన కథ మనకి బాగా ఎక్కువ relevent కదా! మనమంతా ఏదో రోజు చచ్చిపోతామని కదా అనుకుంటూ ఉంటాము. సామాన్యంగా ప్రతి మనిషికి రోజూ గుర్తు రాకపోయినా ఏదో వాళ్ళూ వీళ్ళూ పోయినప్పుడు, మనం కూడా పోతాము అని

అనుకుంటాడు కదా! ఈ మనం పోయే లోపల అని చెప్పి పనులు చేసుకుంటూ ఉంటారు. Death oriented గా plans అన్నీ ఉంటాయి చాలామందికి. అంటే, ఒక అరవైయేళ్ళు వచ్చినాయి అనుకోండి, అక్కడినుంచి ఇంకేం చేసినా 'మనం పోయే లోపల' అనుకుంటూ ఉంటాడు. 'మనం పోయే లోపల' ఈ పని చేసేద్దాం, 'మనం పోయే లోపల' ఆ పని చేద్దాం, 'మనం పోయే లోపలే వీలునామా రాసేద్దాం' అనుకుంటాడు కదా! అదేమిటది మనం పోయే లోపల? మనం పోయే లోపల అంటే నీకు తెలియదు కదా ఎప్పుడు పోతావో? ఎవడికీ తెలియదు కదా! **If you are able to mark the date of your departure, you are called Markandeya**. అది గుర్తుపెట్టుకోండి. అందుకనే, తమాషాగా Master CVV గారు "Mark the end" అన్నారు. అప్పుడు మార్కండేయుడివి అవుతావు అన్నారు. మార్కండేయుడు ఎప్పుడూ ఉన్నాడంటే, అదే శరీరంలో ఉన్నాడని కాదు. He knows when to depart, when not to depart. అది తెలిసి ఉండాలి. అందుకనే యోగం.

నీవు ఇందులో మరణించని వాడిగా ఏ విధంగా దైవమే తానుగా ఉన్నాడో ప్రతివాడికీ తెలిసేంతవరకూ వాడు ప్రయత్నం చేసుకుంటూ ఉన్నట్లయితే ఈ శరీరం పడిపోకుండా దీనియొక్క span ని extend చేసుకుంటూ ఉండొచ్చు. ఈ facility ఉంది సృష్టిలో. నీవు చేసేటటువంటి పని (జీవుడికి ఉద్ధారణ కలుగుతున్నటువంటి కార్యక్రమం) జరుగుతూ ఉంటే, అంత త్వరగా యముడు చెప్పినట్టుగా ఆ time ప్రకారం పట్టుకుపోడు. అది ఒకటి ఉంది. అలా ఒక ఏర్పాటు జరిగింది సృష్టి కథలో. అది

మార్కండేయుడి కథ. అది మనందరికీ relevent. ఎందుకంటే మనసులో బతికుండేవాళ్ళం అయ్యుండడంచేత మనసుకి హెచ్చుతగ్గులు, హానివృద్ధులు అన్నీ ఉన్నాయి కాబట్టి అది అమావాస్యకి మరణిస్తుంది, పూర్ణిమ నాటికి పూర్ణంగా విచ్చుకుని ఉంటుంది. అందుచేత, మరణం ఉన్నదని భావిస్తూ ఉంటాం మనం. **''అందుచేత, ఈ మరణం ఉన్నదని భావించేటటువంటి వాళ్లకి, మరణాన్ని, మనయొక్క కార్యక్రమములను పరిపూర్ణం గావించేంత వరకూ కూడా అలా ఉండు, నేను పండనీ. నేను పండిన తర్వాత నేనే వదిలేస్తాను. ఈ లోపల నువ్వు వచ్చి తీసుకెళ్ళిపోవక్కర్లేదు''** అని చెప్పే ఒక విధానం ఉంది. అంటే, నీవు ఒక దివ్యమైన ప్రయోజనానికి జీవిస్తున్నప్పుడు నిన్ను మరణం వెంటనే వచ్చి అకస్మాత్తుగా, అకాల మృత్యువు కలిగి నువ్వు మరణించకుండా ఉండే విధానం. అది ఎలాంటిదంటే తనను తాను పరిణామం కలిగించుకుంటూ ముందుకు సాగుతున్నవాడు, ఒక దివ్యమైన ప్రయోజనం కోసం అనునిత్యం తన జీవితాన్ని సమర్పిస్తూ జీవిస్తున్నటువంటివాడు, వాడికి ఈ దేహం కొంతకాలం ఉండవలసిన అవసరం ఉంటే time ప్రకారం దానిని తీసివెయ్యాల్సిన అవసరం లేకుండా పని అయిపోయిన తర్వాత శరీరం వదిలెయ్యవచ్చు. శరీరం మన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోకుండా, మనమే శరీరాన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోవడం అనేది ప్రధానమైన సూత్రం.

గుఱ్ఱం మీద మనం ఎక్కి ప్రయాణం చేస్తున్నాం. దారిలో గుఱ్ఱం మన్ని పడేసి అది వెళ్ళిపోకుండా మన ప్రయాణం అయిన తర్వాత, మనం గుఱ్ఱం దిగిన తర్వాత, మనం గుఱ్ఱాని వదలడం. మనం దేహాన్ని వదలడం. మన్ని దేహం వదలడం

కాదు. మాములుగా అందరినీ దేహమే వదిలేస్తుంది. ఈ వెధవతో నాకేంటి అన్నట్టు! ఎందుకని? మనం చేసే పనుల్లో ఉండే నాణ్యతనిబట్టి ఉంటుంది అది. అందుచేత, అకాలంగా... సగం దారిలో బండి fail అయ్యింది అనుకోండి, అప్పుడు మళ్ళీ బండి తెప్పించుకుని, మళ్ళీ బండి ఎక్కేదానికన్నా, ఇంటికొచ్చాక break down అయ్యిందనుకోండి, అది వేరే సంగతి. దారిలో break down అయితే చాలా తిప్పలు కదా! అలాగే జీవుడికి ఈ వాహనం (శరీరం) దారిలో break down కాకూడదు. ఇది కూడా వాహనం కదా!

కొత్తల్లో నేను practice పెట్టిన కాలంలో నాకు ఒక second hand అంబాసిడర్ కారు ఉండేది. అది ఒక పుష్కర కాలం వాడాను. అప్పటికే దానికి పన్నెండేళ్ళు, ఇంకో పన్నెండేళ్ళు నేను వాడాను. ఆ రోజుల్లో మనకుండే రోడ్లకి, మనకుండే కారు టైర్లుకి మాటిమాటికీ puncture లు పడ్డం, వాటికి puncture లు వేయించుకుంటూ ఉండడం, ఇవన్నీ జీవితంలో ఒక భాగం అది. ఇప్పుడు ట్యూబులే లేవనుకోండి. అప్పుడు tube లు ఉండేవి, tube లు puncture అవుతూ ఉండేవి. రోడ్ల మీద ఉండే మేకులు దిగిపోతూ ఉండేవి, puncture లు అవుతూ ఉండేవి. నా కారు అది ఎంత మంచి కారో ఎప్పటికీ మర్చిపోలేను. అది ఎన్నిచోట్ల తిరిగినా, ఎప్పుడు ఎక్కడికెళ్ళినా కార్లోనే వెళ్ళేవాడిని, బెజవాడ వెళ్ళినా, హైదరాబాదు వెళ్ళినా, మరో చోటుకి వెళ్ళినా, ఇంటి గేటు దగ్గరకి వచ్చిన తర్వాత puncture అయ్యేదండి! ఎప్పుడూ దారిలో puncture అయ్యేది కాదు. ఎన్నిసార్లు జరిగిందో. అబ్బా! ఎంత మంచి కారో అనుకునేవాడిని. అలా మనకి దారిలో puncture

అయిపోకూడదు. సగం దారిలో puncture అయితే చాలా ఇబ్బంది జీవుడికి. మళ్ళీ మొదలుపెట్టి చేసుకోవాలి, ఒక శరీరం పోతే సగం దారిలో, సగం సగం పనుల్లో. అందుకనే *"అకాల మృత్యు హరణం సర్వవ్యాధి నివారణం, సమస్త పాపక్షయకరం విష్ణు పాదోదకం పావనం శుభం"* అని తీర్థం పుచ్చుకుంటూ అంటారు. ప్రతివాళ్ళు అది ఒక్కటీ భక్తిగా పుచ్చుకుంటారు మిగతావి ఎలా ఉన్నా. ఎందుకని? చచ్చిపోతామనే భయం చేత కదా! నువ్వు ఏది ఉద్దేశించి ఈ శరీరంలోకి వచ్చావో ఆ ఉద్దేశం సిద్ధి పొందేంతవరకూ నీ శరీరం నీకు తోడ్పాటు గావించడానికి పరమశివుడు మానవజాతికి ఒక వరం ఇస్తాడు. దానికి మార్కండేయుడు మనకి మాధ్యమము అయ్యాడు. He is the medium. అతడు కారణంగా ఒక సౌలభ్యం వచ్చింది. అందుచేత, మార్కండేయుడి కథ మనకి ప్రధానమైన కథ.

౨. మృకండు మహర్షి

మృకండు అని ఒక మహర్షి ఉండేవాడు. వాళ్ళ నాన్నగారి పేరు ధాత. ఆయన తండ్రి పేరు భృగువు. భృగు మహర్షి సప్త ఋషులలో ఒకడు. చతుర్ముఖ బ్రహ్మ సప్త ఋషులను ఏర్పాటు చేశాడు ఉపాధ్యాయులుగా. అంతేకాదు, ప్రజాపతులుగా కూడా ఇంకో ముగ్గురిని చేర్చి వాళ్ళనే వినియోగించాడు. పదిమంది ప్రజాపతులు. అందులో ఏడుగురు సప్త ఋషులుగా మన సప్త కేంద్రాల్లోనూ వ్యాప్తి చెంది సప్తలోకాలలోనూ ఉంటారు.వాళ్ళందరూ ఆయా లోకములలో వారి వారికందరికీ కూడా మార్గదర్శకత్వం వహించి ఉంటారు. అందుకని, ఏడు కేంద్రాల్లోనూ సద్గురువులు భార్యలతో సహా వ్యాప్తిచెంది ఉన్నారు. ఏడు లోకాల్లోనూ వ్యాప్తి చెంది ఉన్నారు. అలా భృగు మహర్షి అంటే మన భ్రూమధ్యానికి సంబంధించినవాడు, లేకపోతే అజ్ఞా కేంద్రము. ఆంగీరస మహర్షి విశుద్ధి కేంద్రము, వసిష్ఠ మహర్షి హృదయము, పులస్త్య మహర్షి నాభి, పులహుడు స్వాధిష్ఠానము, క్రతు మహర్షి మూలాధారము. ఇట్లా ఏడుగురు. అత్రి మహర్షి సహస్రారం, ఆపైన మరీచి మహర్షి. అతడు కాంతివంతమైన aura గా మన పైన ఉంటాడు. అలాగే దక్షుడు మనలో మన యొక్క ability గా ఉంటాడు. ఆయన ఒక ప్రజాపతి, దక్షత్వం. ఇలా ప్రజాపతులు ఉన్నారు.

ఈ ప్రజాపతుల్లో భృగు మహర్షి, ఆయనకి ధాత, విధాత అని ఇద్దరు కుమారులు. ప్రజాపతులుగా వారి పని ఏమిటంటే

ప్రజాసర్గము– అంటే సృష్టి జరిగే సందర్భంలో జీవులందరికీ దేహ ధారణము కలగడం కోసం ప్రజోత్పత్తి కోసం పదిమందిని ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈ పదిమందీ అట్లా ఇబ్బడిముబ్బడిగా సంతానం కంటూ ఉంటారు. అందుకనే 'ten times ten' అంటూ ఉంటారు. ఒరేయ్! ఒక్కొక్కళ్ళూ ఓ పదిమంది చొప్పున కనండిరా అని! ఈ సృష్టి ప్రారంభంలో ఎంత అవసరం ఉంటుంది? ఎంతోమంది జీవులు దేహధారణ కోసం వేచి ఉన్నారు. వారందరికీ దేహాలు కల్పించాలంటే ఈ పదిమంది ప్రజాపతులను పూనుకోమన్నారు. అంతకుముందు నలుగురు కుమారులు చతుర్ముఖ బ్రహ్మ నుండి వస్తారు. ఒరేయ్! మీరు కూడా సృష్టి కర్మలో భాగం పంచుకోండి అంటే, మేము అందుకు రాలేదు అంటారు వాళ్ళు. వచ్చిన వాళ్లకి మార్గం చూపించడానికి, నాలుగు వ్యూహాలు ఏర్పరచడానికి వచ్చాము తప్ప, ఈ ప్రజాతంతు పెంచడమనేది మా పని కాదని చెప్తారు వాళ్ళు. ఆ తర్వాత రుద్రులు వస్తారు. వాళ్ళు లోకాలన్నీ ఏర్పాటు చేసి, అందరిలోనూ తరంగములుగా అంటే vibrations గా ఉంటామంటారు. ఆ తర్వాత ప్రజాపతులు. ఈ ప్రజాపతుల్లో భృగువు నుండి ధాత, విధాత వస్తే, ధాతకి మృకండు జన్మించాడు.

ఈ మృకండు నామం కూడా 'మార్కండు' అను నామం నుంచి అది మృకండు అయ్యింది. మీరు సంస్కృతం dictionary చూస్తే మృకండు అన్న పదం కనపడదు. మార్కండు అని ఉంటుంది. పురాణాల్లో నామంలోనే రహస్యం ఉంటుంది. ఏ పేరుకయినా సరే. వ్యుత్పత్తి అర్థం కలిగినటువంటి భాష సంస్కృత భాష. అంటే, దాని యొక్క స్వరూప స్వభావాలన్నీ కూడా నామంలో ఉంటాయి. ఆ మార్కండు అనే మహర్షి కుమారుడు

కాబట్టి మార్కండేయుడు అన్నారు. ఈ మృకండు మహర్షి మనస్విని అనే ఒకామెను వివాహం చేసుకుంటాడు. వారిద్దరూ కలిసి దాంపత్య జీవితం చేస్తుంటే ఎన్నాళ్ళు గడిచినా సంతానం కలుగదు. ఆ రోజుల్లో సంతానం కలగడం చాలా అవసరం ఉంది. ఎందుకంటే, ఇంకా సృష్టి జరుగుతూ ఉన్న సందర్భం. వివాహం యొక్క ఉద్దేశ్యమే సంతానం. *"ప్రజాతంతుం మా వ్యవచ్ఛేత్సీః"* అని చెప్పి మనకి ఉపనిషత్తు వాక్యం ఒకటి ఉంది. నీకు దేహం ఇచ్చారు నీ తల్లిదండ్రులు, నీవు ఇంకొకరికి దేహం ఇచ్చేటటువంటి బాధ్యత నీకు ఉన్నది. కాబట్టి నీవు ఏదయితే పొందావో అది నువ్వు ఇతరులకి కూడా ఇస్తూ ఉండాలి, అప్పుడే నీ ఋణం తీరుతుంది. మనం పొందినవన్నీ ఇంకొకరికి ఇస్తే మన ఋణం తీరుతుందండి. మనం పొందినవి మనం ఉంచుకుని ఇంకొకరికి ఇవ్వకపోతే ఋణం పెరుగుతూ ఉంటుంది. అందుచేత, మనం తల్లిదండ్రుల నుంచి దేహం పొందిన వాళ్ళం కాబట్టి మనం మళ్ళీ మరి కొంతమంది జీవులకి దేహాన్ని ఇవ్వాలి. అది ఒక కర్తవ్యం. ఆ కర్తవ్యంలో భాగంగా వారిద్దరూ సంతానం కోసం ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటారు. సంతానం కలగదు.

సంతానం కలగకపోతే ఏం చెయ్యాలి? దైవాన్ని ప్రార్థన చెయ్యాలి. ఇంకోటేదీ లేదు. దైవాన్ని ప్రార్థన చేసినా సంతానం కలగలేదనుకోండి, మనకీ కర్తవ్యం ఈ జన్మకి లేదనుకోవాలంతే. కొంతమందికి సంతానం కలగదు. ఋణం ఉంటే సంతానం ఉంటుందండి. ఋణం లేకపోతే సంతానం ఉండదు. చుట్టాలు దొంగలు, సుతులు ఋణస్తులు అన్నారు. క్రిందటి జన్మలో బాగా ఎంతోమందికి బాకీ పడిపోతే, ఆ బాకీ తీర్చకుండా

చచ్చిపోయామనుకోండి. బాకీ తీరలేదు. వాడు వదిలేస్తాడా? ఎవడయినా అప్పు ఇచ్చినవాడు వదులుకుంటాడా? ఫోన్లు చేస్తుంటాడు, మనుషులని పంపిస్తూ ఉంటాడు. ఈ రోజుల్లో అయితే గుండాలని కూడా పంపిస్తాడు కదా! సృష్టిలో ఎలా ఉందంటే అలా ఎవరయినా చేసిన అప్పులు తీర్చకుండా చచ్చిపోతే, పై జన్మలో వడ్డీతో సహా తీర్చాలంటుంది కర్మ సిద్ధాంతం. నువ్వు ఎవరికీ బాకీ పడకుండా వెళ్ళిపోతే నీకు పైజన్మ తేలికగా ఉంటుంది. బాగా బాకీలు పడ్డామనుకో, బాగా చాకిరీ ఉంటుంది. ఏం సందేహం లేదు. మరీ ముక్కు పట్టుకుని నీచేత పిల్లలు చేయించుకుంటారు కదా!

ఎవరో చదువుకోవాలట, ఒక వెయ్యి రూపాయలు ఇమ్మంటే, రేపురా, ఎల్లుండిరా అంటాము. నీ కొడుకే MBBS లో చేరాలంటే ఏం చేస్తావు? యాభై లక్షలు అయినా కడతావు, కోటి రూపాయలు అయినా కడతావు. కొడుకు కదా! కొడుకనే వ్యామోహం నీలో ఏర్పాటు చేసి, నీ కొడుకు కోసం నువ్వు ఎన్ని చేస్తావు? ఎందుకని చేస్తావు? బాకీ! కొంతమంది కొడుకులు ఫీజులు కూడా కట్టించుకోకుండా scholarship లు తెచ్చుకుని చదువుకుని పైకొచ్చేస్తారు! అంటే ఏమిటి? వాడికి నువ్వేం బాకీ లేవు. కొంతమంది కొడుకులు ఉంటారు, అట్లా for life dependents గా ఉంటారు! Seat రావడం లేదు, నాన్న donation కట్టొచ్చు కదా అని అమ్మకి చెప్తాడు కదా! నాన్నకి చెప్పడు. ఏం? ఉందిగా, సంపాదించాడుగా, కట్టొచ్చుగా, రోగమా అన్నట్టుగా చెప్తాడు! అంతేకాదు, వాడే చెప్తాడు ఎక్కడ seat అయితే బావుంటుందో! ఏం నన్ను business school లో

చేర్చొచ్చు కదా అంటాడు వాళ్ళమ్మతో. ఆవిడింక భర్తను అలా బరికేస్తూ ఉంటుంది రోజంతా! ఈ బాధ పడలేక అప్పో, సొప్పో చేసి ఎక్కడో business school, లేకపోతే మణిపాల్, లేకపోతే మరొకటి. ఏవో ఉన్నాయి కదా రకరకాల కాలేజీలు, చచ్చీచెడి కడతావు! ఏమిటిదంతా? బాకీ!

అందుకని, భగవంతుడు ఇస్తే సంతానం అందుకోవడం. ఇవ్వలేదు, ఊరుకో. అలా కాకుండా నువ్వు చాలా పట్టుపట్టి గట్టిగా తెచ్చుకున్నావనుకో ఏదయినా, అది ఏం వస్తుందో తెలియదు. సంతానం లేనివారికి సంతానం లేదంటే, ఈ జన్మకి ఆ కార్యక్రమం పెట్టలేదు, దాని గురించి బాధ చెందకండి అని చెప్తూ ఉంటాను నేను అందరికీ. *''యదృచ్ఛా లాభ సంతుష్టో''* అన్నాడు గీతాచార్యుడు. దొరికిన దానికి సంతృప్తి చెందు. లేనిదానికి బాధపడక– అని తాత్పర్యం. అందుచేత, సంతానము కలగలేదనుకోండి, ఈశ్వరాజ్ఞ అనుకోవడం. అంగీకరిస్తే సుఖం అండి, లేదా నీకే లోపల బాగా అనిపిస్తే ఏం చెయ్యాలి? దైవప్రార్థన చెయ్యి. విపరీత ప్రయత్నం వద్దు. విపరీత ప్రయత్నం చేస్తే అందులోంచి పుట్టుకొచ్చేది ఏమిటి? ఎలాంటిది పుట్టుకొస్తుందో తెలియదు. మానవాకారమేగాని అందులోంచి ఎలాంటి స్వభావం కలిగినవాళ్ళు వస్తారో మనం చెప్పలేము. ప్రకృతి నీకు సహజంగా ఇవ్వనిది నువ్వు తెచ్చుకుంటే, ఆ వచ్చేవాడు ఎలా ఉంటాడో మనం చెప్పలేము.

అలాంటి కథలు చాలా జరిగినాయి. రకరకాలుగా చూస్తూ ఉంటాము, అలా తెచ్చుకున్నాడు ఒకాయన. వద్దురా అని చెప్పాను. నీకెందుకయ్యా, ఇవ్వలేదు కదా, హాయిగా ఉండండి అని చెప్పాను. ఏదేదో చేసి, ఓ పిల్లవాడిని తెచ్చారండి. తెస్తే ఏమిటి? వాడు

congential diabetic. ఇంక ఏమిటి వాడు? వాడికి జీవితం లేదు. వీళ్ళకీ సుఖం లేదు. ఏమీ తినకూడదు. తోటి పిల్లలతో ఆడుకుంటే, వాళ్ళు రకరకాలు తింటూ ఉంటారు, రకరకాలు తాగుతూ ఉంటారు. వాడేం చెయ్యకూడదు. వీణ్ణి చూస్తుంటే తల్లితండ్రులకి బాధ. అలా ఇంకో సందర్భం. ఇట్లాగే విపరీత ప్రయత్నాలు చేస్తే, సంతానం కలిగి భార్యకి భయంకరమైన వ్యాధులన్నీ వచ్చేసినాయి. అందులో భాగంగా uterus based sicknesses అన్నీ వచ్చి ఆవిడ మరణావస్థలోకి వచ్చేసింది. ఎందుకు అక్కర్లేనిది? Natural గా వచ్చేది ఒకటి. నువ్వు తెప్పిస్తే ఇంకోటి. అలా ఉంటుంది. విశ్వామిత్ర సృష్టి చేయకూడదు. సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేసే సత్తా ఉన్నా, అలా చేయటం వికృతమే అవుతుంది. ప్రయత్నంలో సహజత్వం కోల్పోరాదు.

దైవప్రార్థన చెయ్యి. దైవప్రార్థన చేస్తే పదేళ్ళు, పన్నెండేళ్ళు తర్వాత కూడా సంతానం కలిగిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. అది సహజము. అంటే, సహజమైన పద్ధతుల్లో కాకుండా అసహజమైన పద్ధతుల్లో డబ్బులు ఖర్చుపెట్టి, ఇప్పుడు ఎట్లాగో అట్లా సంతానాన్ని తెచ్చుకునే ఒక రాక్షసమైన చర్య బాగా ప్రపంచం అంతా వ్యాప్తి చెంది ఉంది! అలా తెచ్చుకుని వాటితో తర్వాత, post birth వాళ్ళ కథేమిటో ఎవరూ follow అవ్వరు. ఎలాంటి వాళ్ళు వచ్చారు? ఏం జరిగింది? చూస్తే, ఎక్కువ భాగం అసంతృప్తే ఉంటుంది. అటు పుట్టిన వాడయినా అస్తవ్యస్తంగా ఉంటాడు. లేకపోతే, అలా పుట్టించడంవల్ల తల్లికి కలిగినటువంటి హానివల్ల ఆమె ఆరోగ్యం పాడయిపోవడం అన్నా వుంటుంది.

అందుకని మృకండు మహర్షికి సంతానం లేదన్నప్పుడు

ప్రార్థన చెయ్యమని చెప్పారు. మనం కూడా అదే చెయ్యాలి. **ఏదయినా మనకి ఒకటి లోటు అనిపిస్తే, ఆ లోటు గురించి దైవాన్ని ఆరాధన చేసుకోవడం అనేది ఉత్తమోత్తమమైనటువంటి మార్గం. వీడినీ వాడినీ అడుక్కు తినడం మార్గం కాదు.** నీకేదయినా లోటు అనిపించి నిన్ను అది బాధ పెడుతుంటే, ఎవరికి చెప్పుకుంటావు? ఊళ్ళో వాళ్ళకి చెప్పుకుంటే వెలితి అయిపోతావు! నీకు మూలమైన వాడికి చెప్పుకో. అది ఆర్యుల మార్గం. అదే Master CVV గారు మళ్ళీ మనకి యోగం పేరున ఆ నియమం ఇచ్చారు. రోజూ ప్రార్థనలో ఎంత begging కావాలంటే అంత begging చెయ్యి. నీ గౌరవ ప్రతిష్ఠలకు లోటు రాదు. ఎవరిని అడుగుతావు? తండ్రిని, గురువుని అడుగుతావు. ఇంకెవరిని అడుగుతావు? నన్ను అడుగు, ఇంకెవరినీ అడగక అని చెప్పారు. ఇవి ఆర్యుల ధర్మంలో ఒక ప్రధానమైన ధర్మం. ఆర్యుడనే వాడు ఇలా (చెయ్యి చాపి) ఉండడు. ఇలా (ఇస్తూ) ఉంటాడు. అప్పుడే వాడు ఆర్యుడు. అందుచేత, దైవప్రార్థన చెయ్యి. తత్ఫలితంగా ఏమి కలిగితే అలా కలుగుతుందని చెప్తారు. దైవ ప్రార్థన, గురు ప్రార్థనలలో ఒక సౌలభ్యం ఉంది. నీకు ఉన్న లోటు తీరనైనా తీరుతుంది, లేకపోతే నీకది లోటు అనిపించడం పోతుంది. ఏదైనా నీకు తృప్తి, సంతృప్తి మిగులుతుంది.

మృకండు మహర్షి బాగా ప్రార్థన చేస్తాడు. ప్రార్థన చెయ్యడం అంటే ఆ రోజుల్లో వాళ్ళు ప్రత్యక్షమయ్యేవరకూ ప్రార్థన చెయ్యడమే. మనలాగా watch చూసుకుంటూ ప్రార్థన చెయ్యడం కాదు. పావుగంట అయ్యిందా, కళ్ళు విప్పి చూడొచ్చా? పక్కవాళ్ళు విప్పారా లేదా కళ్ళు. వాడు మూస్తే మనం కాసేపు మూసుకుని, ఇలా సాగుతూ ఉంటుంది కదా మన ప్రార్థనలు!

అలా మృకండు మహర్షి ప్రార్థన చేశాడు. ఇలాంటి వాళ్లకి ఏమి జరుగుతుందంటే, వాళ్ళ పూర్వీకుల పుణ్యం, వాడిలో సంస్కారంగా ఉంటుంది కదా! తండ్రి ధాత, తాత భృగు మహర్షి, ముత్తాత చతుర్ముఖ బ్రహ్మ. **మన పూర్వీకుల చరిత్ర మనలోంచి కూడా నడుస్తూ ఉంటుంది.** మన పెద్దల పుణ్యమే మనం ఈ జన్మలో పెంచాలి, వాడేసుకోకూడదు. పెంచి, తర్వాతి తరానికి ఇస్తూ ఉండాలి. రామాయణం చెపుతుందీ మాట. నీ యందు మూడు తరాల పుణ్యము, పాపము, నువ్వు ఇప్పుడు అనుభవిస్తూ ఉంటావు. నువ్వు దానికి జత కలపడం, ఏమి add చేస్తావో నువ్వు చూడు. Additions to the assets, or additions to the liabilities. అది వాడుకోవడమా? అది వాడుకోవడం (పితామహుల యొక్క పుణ్యమును వాడుకోవడం) మధ్యస్థం. అదే భర్తృహరి చెప్తాడు. *"నిజభుజ శక్తి చేత గణించు ధనంబు భుజించు టుత్తమంబు జనకునార్జితంబగు ధనంబు భుజించుట మధ్యమంబు"* అంతటితో ఆపేద్దాం! మిగతావి ఇంక వద్దులెండి మనకి. అంటే, వాడిదీ వీడిదీ తింటే అధమంట, ఆడవాళ్ళ డబ్బు తింటే మరీ ఇహ అంతకన్నా నీచం ఇంకోటి లేదని చెప్తాడు భర్తృహరి. అందుచేత, మన పుణ్యం ఒకటుండగా, పెద్దల పుణ్యం మరొకటి ఉంటుంది. తపస్సు చేస్తున్నావట అంటే నీ పూర్వీకులందరూ నీకు సహకరిస్తారు. మంచి పని చేస్తున్నాట్ట అంటే, తండ్రి సంతోషిస్తాడు కదండి. ఏమిటి మంచి పని? దైవము గూర్చి తపస్సు. అలా చేశాడండి. హరిహరులు ఇద్దరినీ గూర్చి తపస్సు చేశాడు.

3. మృకండుని తపస్సు

సృష్టి ఆదిలో ఈ హరిహరుల భేదాలు ఏం లేవు. తర్వాత తర్వాత మన మనస్సు బాగా గట్టిపడిన కొద్దీ భేదాలు చాలా వచ్చేశాయి. అది చేస్తే ఇది చెయ్యకు, ఇది చేస్తే అది చెయ్యకు. హరిని ఆరాధించేవారు, హరుని ఆరాధించకపోవటం, అలాగే హరుని ఆరాధించేవారు హరిని ఆరాధించకపోవటం మూర్ఖత. హరిహరులు ఇద్దరినీ ఆరాధన చేస్తున్నాడట. ఎలా ఆరాధన చేస్తున్నాడట అంటే, శివుని ఆరాధన చేస్తుంటే శివుడు హృదయంలో విష్ణువుని చూస్తూ ఆరాధన చేస్తున్నాడట. విష్ణువుని ఆరాధన చేస్తుంటే విష్ణువు హృదయంలో శివుడిని చూసి ఆరాధన చేస్తుంటాడట. అది విధానం. పురాణాలు చదువుకుంటే ఇవన్నీ తెలుస్తాయి. శివుని పార్వతీదేవి అడిగిందట, నువ్వే కదా అంతా, అంతా నువ్వే అయినప్పుడు నువ్వు కళ్ళు మూసుకుని ఎవరిని గురించి ధ్యానం చేస్తున్నావు అని అడిగితే శివుడు నవ్వుతాడు. 'నవ్వితే ఎట్లా' చెప్పమంటుంది. ఇంక ఎవరి గురించి చేస్తాను, 'నారాయణుడి గురించి తపస్సు చేస్తున్నాను' అన్నాడు. లక్ష్మీదేవి విష్ణువుని అడుగుతుందట, ఎవరి గురించి తపస్సు చేస్తున్నారు, మీరు ఎప్పుడూ సగం కనులు తెరిచి చూసీచూడనట్టుగా ఉంటారు, సగం పరధ్యానంగా ఉంటారు అని. పరధ్యానం అంటే ఏమిటి? పరుని గూర్చి ధ్యానమే పరధ్యానం. మనకి పరధ్యానం అంటే ప్రస్తుతంలో లేకపోవడమే పరధ్యానం. అందుచేత, అడిగితే విష్ణువు

చెప్పాడు, 'నేను ఇంకెవరి గురించి చేస్తాను, దేవతలందరికీ దేవుడు మహాదేవుడు శివుడు, ఆయన గూర్చి' అన్నాడు. హరిహరులు ఇరువురూ సఖ్యతతోనే ఉంటారు. మనుషులకే భేదాలు.

కాశీలో మరణిస్తే ఏం చేస్తాడట శివుడు? మరణించిన ప్రతివాడి చెవిలోనూ రామశబ్దం చెప్పి పంపిచేస్తాడట, అందుకనే కదా, *"సహస్రనామ తత్తుల్యం రామనామ వరాననే"* అన్నాడు పరమశివుడు. ఇలా మనకి ఒకరి హృదయంలో ఒకరుంటారు. *"శివస్య హృదయం విష్ణుః, విష్ణుశ్చ హృదయం శివః"* అని మనకి ఒక శ్లోకం కూడా ఇచ్చారు. అందుచేత, మృకండు మహర్షి ఆ విధంగా ఆరాధన చేశాడటండి. శివుడి హృదయంలో విష్ణువుని చూస్తూ ధ్యానం చేశాడు. ఎందుచేత? శివుడు కళ్ళు మూసుకుని అలా చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఉంటాడు కదా! దేనివల్ల చిరునవ్వు? లోపల విష్ణు దర్శనం జరుగుతూ ఉంటుంది. అలాగే విష్ణువు చిరునవ్వుతూ అక్కడ కళ్ళు మూసుకుంటే, శివుడితో మాట్లాడుకుంటూ ఉంటాడన్నమాట. ఇదీ కథ! అందుచేత, ఒకళ్ళలో ఒకళ్ళు ఉంటారు. ఒకరియందు ఒకరు ఉంటారు. అది ఎప్పటికీ ఉండేటటువంటి సంబంధం. దానిని దర్శిస్తూ మృకండు మహర్షి తపస్సు చేశాడు.

ఇక్కడ ఒక నానుడి ప్రస్తావించాలి. 'రామ' శబ్దంలో నారాయణ శబ్దం, నమశ్శివాయ శబ్దం– రెండూ మిళితమై ఉన్నాయి. నారాయణలో ద్వితీయాక్షరం (రా), నమశ్శివాయలో ద్వితీయాక్షరం (మ). రెండూ సమ్మిళితమైతే రామ శబ్దం వస్తుంది. హరిహరాదుల నిద్దరిని ఏక కాలంలో ఆరాధించటానికే రామ

శబ్దం ఇచ్చారు. రామశబ్దం రామునికన్న అతి ప్రాచీనమైనది. మృకండు మహర్షి హరిహరాధనలోని రహస్యమిది.

అందుచేత, ఆ విధంగా ఒకరి యందు ఒకరిని దర్శిస్తూ ఆరాధన చెయ్యడంలో ఏం జరుగుతుందంటే, తన్మయత్వం వచ్చేస్తూ ఉంటుంది. తన్మయత్వం వస్తే ఏం జరుగుతుందంటే ఆరాధన బాగా సాగుతూ ఉంటుంది. ఆరాధన చేస్తున్నామనే భావన మర్చిపోవడం జరుగుతుంది. మనం అంతగా ఆరాధన చెయ్యం కాబట్టి దేనికోసం ఆరాధన చేస్తున్నామో మనకి గుర్తు ఉంటూ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు మనకు కలికాలంలో తన్మయత్వం కలిగే సన్నివేశం ఒకటి ఉన్నది. అది శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి దర్శన సమయంలో. ఎంతెంతో ప్రయత్నంమీద మనం తిరుమలలోని గర్భగుడిలో ప్రవేశిస్తే, అక్కడ కార్యకర్తల తోపుళ్లమధ్య, యాత్రికుల కుదుపుల మధ్య, అర క్షణం స్వామి దర్శనం జరుగుతుంది. ఆ అర క్షణం, స్వామి దివ్యమంగళరూపం చూస్తూ వుంటే మనలను మనం మరుస్తాం. కోరుకుందామనుకొన్నది గుర్తు రాదు. మూర్తిని చూడడంలో ఉండే ఆనందం మూర్తి ముందు నిలబడ్డప్పుడు చెప్పుకోవాల్సినవి చెప్పుకోకుండా బయటకొచ్చేసిన వాళ్ళు వున్నారు ఎందుచేత? అలాంటి ఆకర్షణ! 'అమ్మమ్మా! అమ్మమ్మా! మర్చిపోయాము' అంటారు. మళ్ళీ దర్శనం అంటే మళ్ళీ ఎంత ప్రయత్నం? మనకి తపస్సే ప్రస్తుతం తిరుపతి వేంకటేశ్వరస్వామి దర్శనం! అలా తయారయింది.

ఈ తపస్సు చేసేవాడికి రుచి పెరిగిన తర్వాత ఏం జరుగుతుందంటే, దేనికోసం చేస్తున్నాడో దాని గూర్చి

మర్చిపోతాడు. తపస్సు సాగిపోతుంది. అనురక్తి చెందిన చోట మనం ఉండం, కాలమూ ఉండదు. రెండూ ఉండవు. బాగా మంచి సంగీతం వింటున్నామనుకోండి, వింటున్నామని గుర్తు ఉండదు, సంగీతమే ఉంటుంది. పాడుతున్నవాడూ గుర్తు ఉండడు. ఎందుకంటే, కళ్ళు మూసుకుపోతాయి. సంగీతం వినేవాడు కళ్ళు తెరిచి వినడు. పాడేవాడు కూడా కళ్ళు మూసుకుని పాడితే మంచిది. ఎందుకంటే, లోపల నాదం నృత్యం చేస్తూ ఉంటుంది. ఎలా ఉంటుంది ఆ నృత్యం? అది వెలుగు నృత్యం. అది వెలుగంటే మామూలు వెలుగు కాదు. మెఱుపులతో కూడిన వెలుగు తీగ ఒకటి అలా రకరకాలుగా నృత్యం చేస్తుంటే, నాదం వినబడుతూ ఉంటే, అందులో తన్మయత్వం చెందడమనేది సంగీతం. వినేవాడికి కూడా అదే జరగాలి. ఇద్దరికీ కళ్ళు మూసుకుపోతాయి. చెవి మాత్రమే పనిచేస్తూ ఉంటుంది. పంచేంద్రియాలకి చెవి ఒక్కటే ఉంటుంది. అంటే, ఐదు ఇంద్రియముల బలం చెవి ద్వారా పని చేస్తుంది. లోచెవితో వింటూ ఉంటాడు. అప్పుడు తన్మయత్వం వస్తుంది. అలా మంచి పాట విన్నా, మంచి మాట విన్నా, ఆ మూర్తితో ఆ విధంగా నువ్వు చేసేటువంటి అనుసంధానంలో నీకు కలిగినటువంటి పరిస్థితుల్లో నువ్వు లేక వాళ్ళు ఉంటారు. నీకు దేన్ని గూర్చినటువంటి ఆరాధన ఉందో, ఆ వస్తువు ఎక్కువ అయిపోయి, నువ్వు తక్కువ అయిపోతావు. క్రమంగా నువ్వు లేనటువంటి పరిస్థితి వచ్చేస్తుంది. అలా అయితే దాన్ని తన్మయత్వం అంటారు. తత్ మయము అయిపోతావని. తత్ అంటే అది. ఏది? నువ్వు దేన్ని ఉద్దేశించి చేస్తున్నావో ప్రయత్నం దాని మయం అయిపోతావు. అయిపోవడం చేత తాను లేక 'అది' ఉంటుంది. నిజమైన ప్రేమానుభూతి కూడా అదియే!

మృకండు మహర్షి ఎవరిని గూర్చి తపస్సు చేశాడు? హరిహరాదులు ఇద్దరినీ గూర్చి చేశాడు కాబట్టి ఇద్దరూ ప్రత్యక్షమయ్యారు. ప్రత్యక్షమైతే, మామూలుగా తపస్సు చేస్తున్నటువంటివాడు లేనటువంటి స్థితి వస్తుంది కాబట్టి వాళ్ళు స్పృశిస్తేనే మళ్ళీ తిరిగి వస్తారు. అంటే, వాళ్ళు localize (స్థానికం) అవుతారు. నీవు ఆరాధన చేస్తున్నటువంటి దేవతామూర్తిలో నువ్వు లీనమైపోతావు. అప్పుడే అది ఆరాధన అవుతుంది. లీనమైపోవడం వల్ల మళ్ళీ బయటకు రావడానికి కొంత సమయం పడుతుంది. అందుచేత, వాళ్ళు స్పృశిస్తే, మృకండు మహర్షి మళ్ళీ తానుగా ఏర్పడితే, మామూలుగా ఏం చెయ్యాలండి? మనకి గుర్తు ఉంది మృకండు మహర్షి ఎందుకు తపస్సు చేస్తున్నాడో, కానీ మృకండు మహర్షికి గుర్తు ఉండదు. అది సహజం. తపస్సు చేసిన వాళ్ళకి తమకి ఏం కావాలో గుర్తు ఉండడం అనేది నిజమైన తపస్సులో జరగదు. అప్పుడు దైవమే గుర్తు చేస్తాడు. నీకు ఏం వరం కావాలి అని అడుగుతాడు! అన్ని కథల్లోనూ అదే ఉంటుంది! నరుడా ఏమి నీ కోరిక అన్నట్టుగా! నీకు ఏం వరం కావాలని అంటాడు. మొట్టమొదట ఏం కోర బుద్ధి కాదు. ఎందుకంటే, ఆ దర్శనం అయిన తర్వాత ఇంక మిగతావి ఉంటే ఏమిటి, లేకపోతే ఏమిటి అన్నట్టుగా ఉంటుంది. అందుచేత, ఈయన ఏమీ మాట్లాడడు. మళ్ళీ అడుగుతారు. అప్పుడు గుర్తు వస్తుంది. గుర్తు వచ్చి సంతానం కలిగించమని కోరతాడు.

కోరితే శివుడు భోళాశంకరుడు కదా! అందుచేత, వెంటనే గుణవంతుడైన ఒక కుమారుడిని ప్రసాదిస్తున్నాను అంటాడు. అంటే, మృకండు మహర్షి మహాప్రసాదం అంటాడు. అప్పుడు

ప్రక్కనే వున్న హరి 'అదేమిటి? గుణవంతుడైన కుమారుడిని ఇచ్చాడాయన, బావుంది. గుణవంతుడైతే సరిపోతుందా, ఆయుష్మంతుడు కావాలి కదా!' అంటాడు. గుణవంతుడై ఆయుష్మంతుడు కాకపోతే దుఃఖమే కదా! గుణవంతుడైన కుమారుడిని నీకు ఇచ్చానంటే ఆయుష్మంతుడిని కూడా ఇవ్వు ప్రభూ! అని ఎందుకు అడగలేదని అడుగుతాడు. పైగా శివుడు గుణవంతుడైన కుమారుడిని ఇచ్చాడంటే అర్థం ఏమిటంటే అలాంటి కుమారుడికి పదహారేళ్ళే ఉంటుందిట ఆయుష్షు. ఉన్నవే 16 గుణాలు. 16 కళలు. అటుపైన ఉండటానికి అవకాశం ఉండదట. ఉత్తమోత్తమ గుణములతో శరీరం ధరిస్తే, ఆ శరీరం గుణముల ప్రభావానికి త్వరగా హరింపబడుతూ ఉంటుంది. కలికాలంలో అలా త్వరగా నిష్క్రమించిన మహాత్ములు లేకపోలేదు. ఒకరు శంకరులు, మరియొకరు స్వామి వివేకానంద. అమితమగు తేజస్సు గుణములనుండి ప్రకాశిస్తూ ఉంటే శరీర ధాతువులు హరించిపోతాయి. అది సహజం. శివుడే 'మంచి గుణములు కలవానిని ప్రసాదిస్తున్నాను' అనటంలో ఇలాంటి రహస్యం ఉంది.

అభిమన్యుడిని సోమలోకం నుంచి శివుడి అనుగ్రహంగా అర్జునుడు తెచ్చుకుంటాడు. సోమలోకం నుంచి భూలోకానికి ఎందుకు రావాలి? సోమలోకం అంటే ఇంక అంతకన్నా రసోపేతమైన లోకము లేదు. శివానుభూతి అనునిత్యం ఉండేటటువంటి లోకం. ఆ లోకంలో స్థిరపడిన వాడిని 'ఏరా భూలోకానికి వెళ్తావా' అంటే, 'నేను వెళ్ళను' అంటాడు. పోనీ 'ఓ పదహారేళ్ళురా' అంటే వెళ్తాడు. అట్లా పదహారేళ్ళకి ఇస్తాడు అభిమన్యుడిని శివుడు. అట్లా పదహారేళ్ళు మహాగుణవంతులకి

ఆయుర్దాయము. అల్పాయువు అంటే పదహారేళ్ళు అని ఒక నిర్వచనం ఉంది సంస్కృతంలో.

అందుకని హరి ఏం చెబుతాడంటే 'ఒరే! ఓ చిన్న మోసం జరిగిపోయింది. నువ్వు సంతానం అడిగావు, ఆయనేమో పుత్రుడిని, గుణవంతుడిని ఇస్తానన్నాడు. ఆయుష్మంతుడు కాదు కదా! అందుచేత, శివుడు చెప్పిన దాంట్లోంచి నాకేం అర్థం అవుతోందంటే నీకు అల్పాయుష్షుతో ఉన్న కుమారుడు కలుగుతాడు' అని హరి అంటాడు. సంతానం కోరే వారందరూ కూడా గుణవంతుడే కాదు, ఆయుష్మంతుడు కూడా కావాలని కోరాలి. ఎందుచేత అంటే, ఆయుష్షు ఉంటే అతను నిర్వర్తించవలసిన కార్యక్రమాలన్నీ పరిపూర్ణంగా నిర్వర్తించడానికి వీలుపడుతుంది. ఒక పదహారేళ్ళు ఉండే పిల్లవాడు నీకుంటే మరి నీకు వార్ధక్యం వచ్చేసరికి వాడుండడు. మళ్ళీ నీకు మామూలే. నీకు వాడేం ఉపయోగపడడు కదా! నీ తల్లిదండ్రులకు నువ్వు ఉపయోగపడినట్టుగా నీ పిల్లవాడు నీకు ఉపయోగపడాలంటే వాడు నీకు ఉండడు! పైగా అట్లా వచ్చి మెఱుపల్లే మనకి ఆనందం ఇచ్చి, మళ్ళీ మాయమైపోతే దుఃఖం ఎక్కువ కదా!

అసలు లేనే లేదంటే అదొక దారి. ఏదో సరిపెట్టుకుంటాం నెమ్మదిగా. వచ్చి పోయాడుట అంటే అది ఎక్కువ బాధ! ధనం రాకపోతే అదొక బాధ, వచ్చిపోతే ఎక్కువ బాధ. మనకి ఒక పది లక్షలు వచ్చి అది ఎవడయినా అప్పు తీసుకెళ్ళిపోయాడనుకోండి (ఎక్కువ వడ్డీ ఇస్తానని). ఈ పది లక్షలు లేనప్పుడు మనం సుఖంగానే ఉన్నాం. పది లక్షలు వచ్చి వడ్డీ ఇస్తాననడం చేత, వాడు ఇవ్వడూ, వడ్డీ రాదు. మనకి ఎంత బాధ అది? పది లక్షలు

లేనిదానికన్నా ఎక్కువ బాధ వస్తుంది. అంటే, ఉండి పోతే ఎక్కువ బాధ ఉంటుంది. ఎందుకంటే, ఒక రుచి చూపించి, తీసేసినట్టు అవుతుంది. అట్లా పిల్లవాడు వచ్చి, వెళ్ళిపోతే నీకు దుఃఖం కదా! ఇప్పుడు లేనిదానికన్నా ఎక్కువ దుఃఖం కదా! మరి కానీ, అలా నీకు వరం వచ్చింది అని చెప్తాడు విష్ణుమూర్తి. జ్ఞానమూర్తి కదా! ఈ పక్కన ఉన్నాయన ఎంతయినా ఇవ్వగలడు. ఆయుష్షు కూడా ఇవ్వగలడు. కానీ నువ్వు ఇలా అడిగావు, అలా జరిగింది, సరే కానియ్యి. గుర్తుపెట్టుకో, వీడు అల్పాయుష్షు అని చెప్తాడు. విష్ణుమూర్తి చెప్పింది ఉపకారమే కదా! bad news అయినా, it is a great value. He had a great info. ఎందుకంటే, పిల్లవాడు అల్పాయుష్కుడు అని తెలిసి ఉండడం మంచిది కదా!

అల్పాయుష్కుడు అని తెలిసి ఉంటేనే ఆయుష్షు పెరగ డానికి ప్రయత్నం చేసుకోవచ్చు. అది తెలియలేదనుకోండి, ఇంకా ఇబ్బంది.

మా నాన్నగారికి జాతకాల పిచ్చి ఉండేది. నేను ఆయనకి మూడవవాడిగా పుట్టాను. పుడితే, వీడు అల్పాయుష్షు అని జ్యోతిష్యులు చెప్పారు. అలా చెప్తే ఎలా ఉంటుందండి? వీడు అల్పాయుష్షు అని తెలిసి ఉండడం చేత ఆయనేం చేశారు, రామభక్తి ఉండడం చేత, 'వీడికి పదహారేళ్ళు వచ్చిన తర్వాత భద్రాచలంలో ఉపనయనం చేస్తా'నని పెట్టుకున్నారాయన. ఆయనకు రాముడే సర్వస్వం. కనుక రాముడికి ప్రీతిపాత్రులైనారు. వారిని ఉద్దేశిస్తూ మాస్టర్ ఇ.కె. గారు ఇలా అన్నారు. ''నిరంతర శ్రీ సీతారామ చరణ సేవా మారుతి, హరే రామ కలిసంతరణ మహా యజ్ఞ స్వరూపులు, నిరంతర పుణ్య నిత్య జీవనులు, కైలాసవాసి!'' ఈ నాలుగు

వాక్యాలు అక్షరసత్యం. అలా నాన్నగారు భావన చేయటం వల్ల 14 సంవత్సరముల వయస్సులో గండం గడిచి, 70 ఏళ్ళ వయస్సులో మీ ముందు ఇలా మాట్లాడుతున్నాను. పధ్నాలుగేళ్ళకి పోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చి, పోకుండా బయటపడ్డాను. అది వేరే సంగతి.

4. దైవ నిర్ణయం

పిల్లవాడు పెరుగుతున్నాడు. రకరకములైన సద్గుణములు అతనిలో కనిపిస్తున్నాయి. చక్కగా విద్యలు నేర్చుకుంటున్నాడు. కానీ తల్లిదండ్రులకు అతడు ఉండడు కదా అని ఒక బాధ! దగ్గర పడుతున్నకొద్దీ భయం పెరుగుతూ వచ్చింది. పిల్లవాడికి పదిహేనేళ్ళు వచ్చేసరికి బాగా దుఃఖంగా కనిపించారు తండ్రి, తల్లి. అది చూసిన మార్కండేయుడు నాన్నా! అమ్మ చూడబోతే అలా బాధగా ఉంది, మీరు చూడబోతే ఇలా వున్నారు, ఎందుకు ఇంత దుఃఖ పడుతున్నారు? మీ దుఃఖానికి కారణం ఏమిటి? అని అడుగుతాడు. అప్పుడు చెప్పక తప్పదని వారిలా చెప్తారు. ఈ విధంగా నీకు నిర్ణయం అయినట్టుగా నేను శ్రీహరి ద్వారా విన్నాను నాయనా! అందుచేత, పదహారేళ్ళే నీకు జీవితం. పదహారేళ్ళ తర్వాత నువ్వు మా నుంచి వెళ్ళిపోతావు. అది మేము భరించలేక, అది మాటిమాటికీ గుర్తు వస్తుండడం చేత కృంగిపోతూ ఉన్నాము అని చెప్తారు.

అప్పుడు మార్కండేయుడు ఏం చెప్తాడంటే, నేను తప్పక ఈ మరణాన్ని దాటుతాను. ఏదయితే విధి చేత లిఖించబడి ఉన్నదో, ఆ మరణ శాసనాన్ని నేను దాటుతాను తండ్రి. ఈ విషయంలో మీరు దుఃఖ పడవద్దు. నేను శివారాధన చేస్తాను. ఏ శివుడు వరం ఇవ్వడం వల్ల నేను పుట్టానో ఆ శివుడినే నేను ఆరాధన చేస్తాను. దేనికీ? నేను బతికి ఉండాలని కాదు. నేను బతికి ఉండాలని

నాకు ఇచ్ఛ లేదు. మీకోసం బతుకుతాను. నా తల్లిదండ్రులకు నా వలన కలుగవలసిన ఆనందము, ఉత్తరోత్తరా ఉత్తమోత్తమమైన లోకములు– అలా కలిగించని ఈ జన్మ నాకెందుకు? అంటాడు.

చూడండి. మనకోసం మనం బతకాలని తాపత్రయ పడడం కాదని మార్కండేయుడు ప్రకటించాడు. మనకోసం మనం బతకాలనుకోవడం అనేది వ్యామోహం. అలా అనుకునే వాళ్లకి ఈ ధర్మం వర్తించదు. ఒక మహత్తరమైన ప్రయోజనాన్ని ఉద్దేశించి... ఆ ఉద్దేశం సిద్ధించేవరకూ, తాను జీవించాలనుకోవటం ఉత్తమ సంకల్పం. అలా జీవించినవారు నాడు, నేడు కూడా ఉన్నారు. తల్లిదండ్రులకోసం తాను జీవించాలి. వారిని సుఖపెట్టాలి. వారి ఆశయాలను పరిపూర్తి గావించాలి. వారి బాధ్యతలను తాను నిర్వర్తించాలి. వారి ఋణాలు తాను తీర్చాలి. వారికి ఉత్తర గతులు ఉత్తమంగా సాగాలి. ఇలాంటి భావము జీవనము కొనసాగించటానికి తగిన భావము. తల్లిదండ్రులు ప్రత్యక్ష దైవాలు. ప్రత్యక్ష దైవాలను అనుసరించడం, వారి మాట నేను పాటించడం నాకు ముఖ్యం గాని, పరోక్షంగా ఉండే దైవం గురించి నాకు అనవసరం అని చెప్తాడండి రాముడు. అంటే, రాముడంటే ఎంత practicalలో మనకి చూపిస్తాడు. కనబడుతున్న దేవుళ్ళని వదిలేసి, కనబడని దైవం గురించి ఊహాగానాలు చేయడం అవివేకమని శ్రీరాముడు ఘంటాపథంగా ప్రకటిస్తాడు. కనబడుతున్న దేవుళ్ళు నా తల్లిదండ్రులు. కాబట్టి నా తండ్రి, అతడు ఉత్తమోత్తమ లోకాలకి వెళ్ళాలన్నా, అతడు శాశ్వతంగా కీర్తి పొందాలన్నా, అతడు నా పినతల్లికి ఇచ్చిన మాటను నేను నిర్వర్తించాలి. ఇంకొక మాట వీలు పడదని చెప్తాడు.

ఇక్కడ మార్కండేయుడు కూడా ఏం చెప్తాడంటే, ఎంతో తపస్సు చేశారు సంతానం కోసం, నేను కలగడం వల్ల మీకు దుఃఖం కలగకూడదన్నాడండి. తల్లిదండ్రులు బాధ పడ్డారంటే అలాంటి సంతానం వ్యర్థం. మన వల్ల మన తల్లిదండ్రులు దుఃఖ పడుతున్నారట అంటే అలాంటి జీవి చాలా వ్యర్థమైన జీవితం జీవిస్తున్నట్టే లెక్క. అందుకని, మార్కండేయుడు చాలా దుఃఖ పడతాడు. మీకు ఇంత దుఃఖం నావల్లా? నేను కారణంగా మీరు నిజానికి పొందవలసినది ఆనందం. దానికి వ్యతిరేకంగా దుఃఖం కలుగుతోంది, అందుచేత నేను మీకీ దుఃఖం నుంచి విముక్తి కలిగిస్తాను. నేను మార్కండేయుడిని కదా! లిఖితమైనటువంటి వాక్యం ఒకటి ఉంది, విధి వ్రాత. మార్కండేయుడు విధి లిఖితమైన మరణ శాసనాన్ని నేను మారుస్తాను అంటాడు.

అందుకని, నేను తపస్సుకి వెళ్తాను తండ్రీ! మీరు అనుజ్ఞ ఇవ్వండి. మీరు ఆశీర్వదిస్తే నా తపస్సు ఫలిస్తుందని చెప్తాడు. ఎప్పుడూ పెద్దల ఆశీర్వచనంతో పనులు చేస్తూ ఉంటే, పనులు అవుతూ ఉంటాయి. పెద్దల ఆశీర్వచనం... ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళకి ఏం చెప్పకుండానే చేస్తాం కదా పనులు ఈ రోజుల్లో! ఇంట్లో పెద్దవాళ్ళంటూ ఉంటే, ఏం చేస్తున్నా ఓ మాట వాళ్లకి చెప్పాలి. వాళ్ళేదో చేస్తారని కాదు. ఆశీర్వచనం. ఏదయినా మంచి కార్యం చేసే ముందు, మంచి కార్యం తలపెట్టేముందు దైవాన్ని ఆరాధించడం, గురువులను ఆరాధించడం, పెద్దలకు విన్నవించటం ఆర్య ధర్మము. మనకి మనమే పెద్దవాళ్ళం అనుకునే వాళ్ళు మూర్ఖులు. ఏం సందేహం లేదు. అందుచేత, తల్లిదండ్రుల యొక్క ఆశీర్వచనం పరిపూర్ణంగా అందుకొని తపస్సుకి వెళ్తాడు.

కథ పొడిగించడంలో ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే చాలా కీలకమైనటువంటి అంశాలు ఉన్నాయి. అవి మనకి చాలా ముఖ్యము. కేవలం wish to live cannot be fulfilled. Your wish to live should be in relation to something very valuable to surrounding life here. అలా ఉంటే yes, లేకపోతే no. ఎందుకంటే, దేవతలు కర్కశులు కాదు. వారు ధర్మం ప్రకారం నడిపిస్తూ ఉంటారు. కాని అవసరమైనచోట adjustments చేస్తారు. మనకన్నా దయామయులు కదా! మనమే అవసరం బట్టి చిన్న చిన్న adjustments చేసేస్తూ ఉంటాం rulesకి. మనకి ఎక్కడయినా వాత్సల్యం ఉంటే, కొంత rules adjust చేసేస్తూ ఉంటాం. మరి మనకే ఈ బుద్ధి ఉందంటే, మన్ని పుట్టించిన వాళ్ళు, వాళ్ళకుండదా? Depending upon the situation, అవసరాన్ని బట్టి. అది సృష్టిపరంగా, లోకపరంగా, జీవపరంగా అది అవసరమా, దాని బట్టి adjustments. అందుచేత, 'ఆ విధంగా నేను తపస్సు చేసి, శివుడిని మెప్పించి, నేను ఆయువుని పెంచుకుని వస్తాను తండ్రీ' అని చెప్పి, తల్లిదండ్రులకి మాట ఇచ్చి, మార్కండేయుడు తపస్సుకి వెళ్తాడండి.

5. జీవన ప్రయోజనం

మార్కండేయుడు తన తల్లితండ్రులను దుఃఖం నుండి విముక్తి చెయ్యడానికి, వారికి పరిపూర్ణమైన ఆనందమును కలిగించడానికి, వారు వార్ధక్యము నందు ఉన్నప్పుడు వారిని పరిపూర్ణంగా సేవించుకోవడానికి, వారియందు తన కర్తవ్యాన్ని పూర్తి చేసుకోవడానికి, తాను లేకపోవడం అనే స్థితి వారికి కలగకుండా ఉండాలని– ఇలాంటి ఆశయములన్నీ మనసులో దృఢపరుచుకుని తపస్సుకి వెళ్ళాడు! తనయుడు తల్లిదండ్రుల యొక్క ఋణమును తీర్చుకోవడం అనేది ఒక యోగము. అందుచేత, తానే తల్లిదండ్రులకన్నా ముందే నిష్క్రమిస్తాడు అనే విషయం తల్లిదండ్రులకి ఎంత దుఃఖం కలిగిస్తోందో అతడు దర్శించి చాలా బాధ చెందుతాడు. ఆయన తపస్సుకి వెళ్ళడానికి అది కారణం– సత్కులసంజాతులైనటువంటి వారు ఎవరూ కూడా తాము మరణిస్తామని బాధ పడరు. తాము మరణించడం వలన తాము ఎవరికైతే కర్తవ్యం నిర్వర్తించవలసి ఉంటుందో వారికి ఆ కర్తృవ్యములు తాను నిర్వర్తించకపోవడం వలన కలిగే ఒక అసంపూర్ణత, అసంతృప్తి, కష్టము, నష్టము, దుఃఖము ఇలాంటివి కలగకూడదని భావిస్తారు. అందుచేత, ఎప్పుడయితే తండ్రి నుంచి తన అల్పాయుష్షు విషయం శ్రీమహావిష్ణువు తెలిపినట్టుగా తెలియబడిందో అప్పుడతను శివుని గురించి తపస్సు చెయ్యడానికి ప్రధాన కారణము 'తాను మరణించకూడదు' అనే భావన కాకుండా

'తనపై ఆధారపడినవారు దుఃఖ పడకూడదు' అనేటటువంటి భావనమీద తపస్సు ప్రారంభం చేస్తాడు.

తపస్సుకి ఎప్పుడూ కూడా తన కోసం తపస్సు చెయ్యడం ఒక పద్ధతి. ఇతరుల కోసం తపస్సు చెయ్యడం ఒక పద్ధతి. లోకశ్రేయస్సుకి తపస్సు చెయ్యడం ఒక పద్ధతి. ఇట్లా మూడు పద్ధతులు ఉంటాయి. తమ కోసం తపస్సు చేసినవాళ్ళు, తమకు మరణం ఉండకూడదని కోరుకున్నవాళ్ళు, ఇలాంటి వాళ్ళ కథలు మనం చాలా విన్నాము. హిరణ్యకశిపుడు, రావణాసురుడు, తారకాసురుడు, భస్మాసురుడు– వీళ్ళందరూ తమకు మరణం రాకూడదని కదా తపస్సు చేశారు! మరణం దాటే విషయంలో వాళ్ళు ఎందుకు సఫలీకృతులు కాలేదు? మార్కండేయాది మహర్షులు ఎందుకు సఫలీకృతులయ్యారు? వాళ్ళూ మరణం దాటడం కోసమే కదా తపస్సు చేశారు. అంటే కారణం ఒకటే. తమ కోసం చేసిన తపస్సు తమను రక్షించదు. అది స్వార్థం. తమ కోసం అవీ ఇవీ కావాలన్నట్టుగానే తమ కోసం దివ్యమైనటువంటి విషయాలు కావాలనుకోవడం. తమ కోసం పూజలు చేసుకునే వాళ్ళు, తమ కోసం యాత్రలు చేసుకునే వాళ్ళు, 'అంతా తమ కోసమే' అన్న భావన ఎక్కడుంటుందో అది సృష్టికి వ్యతిరేకం. పదిమంది యొక్క శ్రేయస్సు కోసం, పదిమంది యొక్క ఉద్ధారణ కోసం, అలాగ ఏ పని చేసినా అది యజ్ఞార్థం అవుతుంది. అలాకాక తమ కోసం అనుకున్నప్పుడు అది స్వార్థం అవుతుంది.

అందుచేత, ఏ పని చేసినా ఒక్కటే చూడాలి– ఇందులో కారణం ఏమిటి అని– లోక శ్రేయస్సా, స్వశ్రేయస్సా? శ్రేయస్సు మనని ఉద్దేశించినది అయితే దానికి అంత విలువ లేదు.

ఎందుచేత అంటే నీకు శ్రేయస్సు కలగడం వలన లోకానికేమిటి అనే ప్రశ్న పుట్టాలి. **లోక శ్రేయస్సు ఎవరి నుంచి జరుగుతుందో వారికి శ్రేయస్సు కలిగించడం అనేది ప్రకృతి ధర్మం.** లోక కంటకమైన వాళ్ళకి ఎలాంటి శక్తులు ఉన్నా అవి క్రమంగా ప్రకృతి హరింప చేస్తూ ఉంటుంది. మన కథలన్నీ తరిచి చూసుకుంటే ఈ విషయం ఒకటి చాలా స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. అందుచేతనే శ్రీకృష్ణుడు అర్జునుడితో *"యజ్ఞార్థం కురుకర్మాణి"* అంటాడు. నీ జీవితం యజ్ఞార్థంగా నడిస్తే అది వికసిస్తుంది, వికాసం చెందుతుంది, వ్యాప్తి చెందుతుంది. తద్వారా ఎంతోమందికి నీవలన ఉపయోగం ఉంటుంది, వారికి ఉద్ధారణ కలుగుతుంది, రక్షణ కలుగుతుంది, ఆనందం కలుగుతుంది. కేవలం నీ కోసం నువ్వు జీవిస్తే ప్రకృతి సహకరించడం అనేది ఉండదు.

భృగు మహర్షి కుమారుడు ధాత. ధాత కుమారుడు మృకండుడు. మృకండుడి కుమారుడు మార్కండేయుడు. అంటే, సరాసరి సప్తఋషుల్లో ఆజ్ఞా చక్రమును పరిపాలించే ఒక మహర్షి మునిమనవడన్నమాట. అందుకని, భావనలు తమ కోసం జీవించడం అని ఉండవు అతనికి. ఎక్కడ ఋషిప్రోక్తమైన జీవితం ఉంటుందో అక్కడ తమ కోసం జీవించడం అనేది ఉండదు. ఇతరుల కోసం తాను బతికి ఉండాలి. అందుకనే, భగవంతుడు సైతం ఒక మాట అంటాడు, ''నా శ్రేయస్సు నేనెప్పుడూ కోరను. మీ అందరి శ్రేయస్సు కోరుతుంటాను'' అని. అందుచేత, భగవత్పథమునందు నడిచి వెళ్ళే జీవులు వారి శ్రేయస్సు కాక అందరి శ్రేయస్సు కోరుతుంటారు. దైవదత్తమైన శరీరాన్ని సృష్టి యజ్ఞంలో భాగంగా వినియోగించి నిర్వర్తింప చెయ్యడం అనేది సద్బుద్ధి. అలాంటి

బుద్ధి ఉన్నచోట కార్యములు సిద్ధిస్తూ ఉంటాయి. సిద్ధించడం ఒక పక్క జరుగుతూ ఉంటే, రెండో పక్క జీవుడు పరిణతి చెంది, వికాసం చెందుతూ, వ్యాప్తి చెందుతూ ఉంటాడు. అది రెండోది. అందుచేత, తన పరిణతి, తన వ్యాప్తి, తన వికాసం అని భావన చేసిన వాడికి జరగదు. అందుకనే, మీరు బాగా తరిచి చూసుకుంటే పురాణాలన్నీ కూడా తమ కోసం అని చేసుకున్నవాళ్ళకి అవి అంతంత మాత్రంగానే ఫలించాయి. పదిమందికోసం చేసినవన్నీ లోకానికి వినియోగపడ్డాయి, తమకూ వికాసాన్ని కలిగించాయి. అంటే, ఇతరుల బాగోగుల కోసం మనం పని చేస్తున్నప్పుడు మనకి వికాసం కలుగుతుంది. అది ప్రకృతి కలిగిస్తుంది. మన వికాసం కోసం మనం పనిచేసుకుంటూ ఉంటే, వికాసం వచ్చినట్టే వచ్చి వెళ్ళిపోతూ ఉంటుంది.

మనం పుచ్చుకుంటున్నకొద్దీ దక్షిణ ధృవం వైపు, south pole వైపు వెళ్ళిపోతాము. అంటే, మూలాధారం వైపు వెళ్ళిపోతుంది ప్రజ్ఞ. మనం ఇచ్చుకుంటూ వెళ్తుంటే north pole లేక సహస్రారానికి చేరుతూ ఉంటుంది. అందుకని, *"త్యాగేనైకే నమృతత్వమానసుః"* అంటారు. ఎంత నీవు ఇతరుల కోసం నీ మనసేంద్రియ శరీరములు, నీకుండే మేధస్సు, నీకున్న వనరులు నీవు వాడుతుంటావో, అంత నీ యందు ప్రజ్ఞ సహజంగా ఊర్ధ్వముఖం చెందుతూ ఉంటుంది. ఎంత నీ కోసం చేసుకుంటావో సహజంగా అంత ప్రజ్ఞ అధోముఖం చెందుతూ ఉంటుంది. అది సృష్టిలో ఉండే అమరిక. ఈ అమరిక వలన మనం తపస్సులు చేసుకున్నా, ఏవో రకరకాల భక్తి కార్యక్రమాలు చేసుకున్నా, అది మన కోసం, మన పుణ్యం కోసం అనే భావన

ఉండడం చేత, అది అంతంత మాత్రంగా ఫలించినట్టుగా ఊరికే మురిపించి వెళ్ళిపోతూ ఉంటాయి. ఈ రహస్యం ఋషులకి తెలుసు. జ్ఞానం ఉన్నవారందరికీ ఈ రహస్యం తెలుసు. ఇలాంటి జ్ఞానం ఉన్న తర్వాత జీవితాన్ని నిర్వర్తించుకోవడం కూడా అందుకే నిర్వర్తించుకోవాలి. ఏ పని చేసినా ప్రతిపనిలో కూడా ఇతరులకి ఉద్దేశింపబడినది ఒకటి ఉంటుంది. ఆ ఇతరులకి ఉద్దేశింపబడిన పనిని నువ్వు పరిపూర్ణంగా, ఆనందంగా, సమర్పణ బుద్ధితో నిర్వర్తిస్తూ ఉండాలి. అందులోంచి **నీకు లభించే దాని యందు నీ దృష్టి లేక నీవు చేయవలసిన దాని యందు నీ దృష్టి ఉండాలి.** ఇలా దృష్టి ఉన్నవాడికి క్రమంగా వికాసానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది.

కుర్రవాడు మరణిస్తాడని తల్లిదండ్రులు చింతిస్తూ ఉంటే, తల్లిదండ్రులు చింతిస్తున్నారని కుమారుడు చింతిస్తాడండి. తల్లిదండ్రుల చింత ఎవరి గూర్చి? తనను గూర్చి. అంటే, తన కారణంగా దుఃఖ పడుతున్నారే, అందుచేత వీరి దుఃఖాన్ని బాపవలసిన బాధ్యత నాకున్నది కదా! పైగా సంతానం లేక సంతానం కోరి, అది ధర్మమై ఉండడం చేత తపస్సు చేసి, శివకేశవులు ఇద్దరినీ మెప్పించి, తనను వరంగా పొందిన తండ్రి, అలాంటి తండ్రికి తాను అర్థాయుష్షు, అల్పాయుష్షుగా, అంటే పదహారేళ్ళకే మృతి చెందితే వారు చేసిన తపస్సుకి ఫలమేముంది? వృద్ధాప్యంలో వారిని చూసుకునే వారెవరు? నేను ఈ విధంగా దిగి రావడం అనేది తండ్రి తపస్సు వలన జరిగింది. తండ్రి కూడ తనకోసం, తనకు సంతానం కలగాలని తపస్సు చేయలేదు. తనకు సంతానం కలుగకపోతే, తన పూర్వీకులకు ఉద్ధారణ కలుగదు. తన వలన ప్రజాసర్గమునకు అంతరాయం కలుగుతుంది.

సృష్టి కర్త పనికి తాను సహకరించినవాడు కాజాలడు. తన వల్ల లోకశ్రేయస్సుకు అంతరాయం కలుగకూడదు. తన తపస్సును లోకశ్రేయస్సు నుద్దేశించి కావించాడు. నాకు శరీరం అతడు ఏర్పరిచాడు. అలాంటి వాడికి నేనేం చెయ్యాలి అనే ప్రశ్న, ఆ ప్రశ్నకి మార్కండేయుడికే సమాధానం దొరుకుతుంది. తల్లి దండ్రులు ఇద్దరికీ పాదనమస్కారం చేసి, మీరేం చింతించవద్దు అని చెప్తాడు. నేను మీ వలెనే, మీ ఆశీర్వచన బలంతో తపస్సు చేసి, మృత్యుంజయుడైన శివుని యొక్క ఆశీర్వచనం పొందుతాను. అతని యొక్క వరంగా దీర్ఘాయుష్షు తెచ్చుకుంటాను. మళ్ళీ తిరిగివచ్చి మీకు పరిపూర్ణంగా సేవ చేసి మీకు అన్ని విధములుగా పరిపూర్ణమైన ఆనందం కలిగించి, మా కుమారుడు మమ్ములను అన్ని విధాలా సంరక్షించుకున్నాడు అనే తృప్తి మీకు కలిగేటట్టుగా చేస్తాను. మీరు తృప్తి పొందితే, మీ పితరులు, వారి పితరులు అందరూ తృప్తి పొందుతారు అని చెప్పాడు.

చేసే ప్రతి పనిలోనూ మూడు తరాలూ తృప్తి పొందుతాయని రాముడు రామాయణంలో చెప్తాడు. మూడు తరాలు తృప్తి చెందడమో, మూడు తరాలు అసంతృప్తి చెందడమో ఉంటుంది. అలాగే రాబోయే మూడు తరాల్లో నువ్వు చేసే పని యొక్క నాణ్యత అలా కొనసాగుతూ ఉంటుంది. **మొత్తం ఏడు తరాల కథ మనది.** ప్రతి జీవిది ఏడు తరాల కథ అని రాముడు రామాయణంలో స్పష్టంగా చెప్తాడు. ''ఇంక ఫరవాలేదు, నువ్వు సింహాసనం ఎక్కేసెయ్యి, నీకేమీ అడ్డు లేదు, భరతుడు తనకు సింహాసనం అక్కర్లేదు అని అంటున్నాడు, మంత్రులందరూ కూడా రమ్మంటున్నారు కదా, ఇంకేమిటి అభ్యంతరం'' అంటే రాముడు

చెప్తాడు, తండ్రి తల్లికి ఇచ్చిన మాట. అది నిర్వర్తింపబడనప్పుడు తండ్రి అసత్యవంతుడు, అసత్యభాషణుడు అవుతాడు. అలా తండ్రి అసత్యభాషణుడు అయినప్పుడు అతని తండ్రికి, అతని తండ్రికి, అతని తండ్రికి కూడా దానివల్ల చేటు వస్తుంది. అంతే కాదు, నా నుండి రాబోయే మూడు తరాల్లో కూడా చేటు వస్తుంది. ఎందుచేత అంటే, ఏడు తీగల వీణలో ఒక తీగ సరిగ్గా లేకపోతే సంగీతం సరిగ్గా రాదు. అందులో ఏడు తీగల వీణలో మధ్యస్థమైన తీగే చాలా ముఖ్యమైన తీగ. అది చాలా చక్కగా శ్రుతి చెయ్యబడి ఉండాలి. ఎక్కువ సంగీతం దాని మూలంగానే నడుస్తూ ఉంటుంది. అలాగే మనకి ముందు మూడు తరాలు ఉన్నాయి, తర్వాత మూడు తరాలు ఉన్నాయి. మన వలన వాటి నాణ్యతలో తేడా రాకూడదు. వీలుంటే వాటి నాణ్యత పెంచగలగాలి. మనం పుట్టినందుకు మన ముందు వాళ్ళకి ఇంకొంచెం నాణ్యత పెంచేటట్టుగా జీవించవచ్చు. అలాగే నీ తర్వాత మూడు తరాల వాళ్లకి కూడా మార్గదర్శకంగా ఒక qualitative life with humanistic values, ధర్మాన్ని అనుసరించి జీవించేటట్టుగా జీవించవచ్చు. ఇందులో ఏ ఒక్కటీ నువ్వు బాగు చెయ్యకపోయినా, కనీసం దాన్ని పాడుచెయ్యకు. ఇంత కథ ఉంది.

అందుచేత, మార్కండేయుడు ఆ విధంగా పూనుకుంటాడు. ముందు తరాలకి హాని జరగకూడదు కదా! అందుచేత, పెద్దలేం చెప్తుంటారంటే ఎప్పుడూ కూడా దీర్ఘాయుష్షు కోరమని చెప్తారు. దీర్ఘాయుష్షు కోరుకోవడం ఎక్కువ కాలం బతికి, తిరగడానికి కాదు. తన కర్మ యొక్క పరిపాకం అనేది ఒకటి ఉంటుంది, దాన్ని పరిపూర్తి గావించుకుంటూ ఉండొచ్చు. ప్రతివాడికీ కర్మ అని

ఒకటి ఉంటుంది. అంటే సంచితం. అంటే మనకి ఇంతవరకూ పోగై వచ్చినటువంటి పాపపుణ్యముల యొక్క రసాయనము అది, పాకం. ఈ పాకం బట్టి ఈ జన్మలో వచ్చేవన్నీ వస్తూ ఉంటాయి. ఈ వచ్చేవాటిని మనం నిర్వర్తించుకుని, అందులో ఎంత పూర్తి చేసుకుంటూ ఉంటే అంత ఉత్తీర్ణులమవుతాము! మొత్తం సంచిత కర్మంతా కూడా ఈ జన్మలో ఇచ్చేయరు. ఇస్తే భరించలేరు. అందులో sample కి ఒక్కొక్కదాంట్లోంచి ఒక్కొక్కటీ తీసి ఇస్తారు. ఈ పరీక్ష వీడు సరిగ్గా రాస్తే, మొత్తం పుస్తకం అంతా రాయక్కర్లేదు కదండి exam లో. అందులోంచి వాడు objective questions ఇచ్చినట్టుగా కొన్నికొన్ని items, ప్రతి దాంట్లోంచి assort చేసి వీడికి పడేస్తారు. అందుకని, సంచింతం నుంచి ప్రారబ్ధం అని వస్తుంది. దాని యొక్క representative sample ఇస్తారన్నమాట. దాన్ని ఎలా నిర్వర్తిస్తుంటారనేది అంతరిక్షం నుంచి చూస్తూ ఉంటారు. వాళ్ళు చాలా చిత్రంగా account maintain చేస్తారట. వాళ్ళంతా చిత్రగుప్తుడి సైన్యం అంటారు మనవాళ్ళు. All that we do is recorded in the akash. Akashic records ఉన్నాయి. అందులో మనం మాట్లాడిన మాట, చేసిన భావము, మనం చేసిన చేత అన్నీ record అయిపోతూ ఉంటాయి automatic గా. వాడెవడో మనం ఏం చేస్తున్నా అన్నీ తెలిసిపోయేటట్టుగా ఏర్పాటు చేశాడు.

అందుచేత, నీవు చేసే పని నాణ్యత పెంచేదిగా ఉంటే, నీకూ ఒక పక్క కర్మ క్షాళనం అయిపోయి, నీవు బంధము లేని స్థితిలో జీవించేటట్టుగా తయారవుతావు. జీవితంలో బంధింపబడి జీవించడం ఒక పద్ధతి (jail లో ఉండడం). బంధములు

తొలగించుకొంటూ, కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించుకొంటూ, ధర్మాన్ని అనుసరిస్తూ, దైవాన్ని స్మరించుకొంటూ సాగటం మరొక పద్ధతి. ఈ పద్ధతి వల్ల జైలు లాంటి జీవితం హరింపబడి, ఇంట్లో జీవిస్తున్నట్లు వెసులుబాటుగా ఉంటుంది. క్రమంగా ఇల్లు ఒక దేవాలయంగా, జీవితం దాన ధర్మాలతో, దైవారాధనతో సాగేట్లుగా ఏర్పాటు అవుతుంది. అందుకే యోగం.

ఒక యోగి అయిన వాడు ఈ విధంగా తెలుసుకుని కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించి, తనని ఎవరూ బంధించని ఒక స్థితిలోకి వచ్చేస్తాడు. నాకీ మూడు లోకాల్లో బంధం లేదురా అని చెప్తాడు శ్రీకృష్ణుడు. అయినప్పటికీ చేస్తూ ఉంటాను. అది స్వచ్ఛందంగా చేసేది. స్వచ్ఛందంగా చేసేది వేరు, కర్మవశాత్తు చేసేది వేరు. అందుచేత, కర్మ వశాత్తు అనేటటువంటి పరిస్థితి దాటాలంటే దీర్ఘమైన ఆయుష్షు కావాలి, ఒకటి. దీర్ఘమైన ఆయుష్షు ఉంటే దైవ చింతన, ధర్మాచరణ. దైవ చింతన చెయ్యడానికి శరీరం యొక్క ఆరోగ్యంతో సంబంధం లేదు. మనసుతో సంబంధం కదా! అందుకని, రెండు ప్రయోజనాలు ఆర్యులు మనకి చెప్పారు దీర్ఘాయుష్షు ఉండాలని. ఏమిటంటే, ఇది వరకూ పడ్డ బాకీలన్నీ తీర్చుకోవడానికి నీకు time ఎక్కువ ఉంటుంది. అది ఒకటి. లేదూ ఇది మళ్ళీ postpone అయ్యి, పై జన్మకి వచ్చి, ఇంకొంచెం దానికి బరువు పెరుగుతూ ఉంటుంది. అందుచేత, కర్మము నుండి విముక్తి చెందడానికీ దీర్ఘాయుష్షు కావాలి. దైవస్మరణ బాగా చేసుకోవడానికీ దీర్ఘాయుష్షు కావాలి. ఎందుకంటే, మనం దైవం దగ్గరకు చేరేటటువంటి కార్యక్రమం, సుదీర్ఘ కార్యక్రమం.

ప్రజ్ఞకి ప్రయాణం ఉన్నది. అందుచేత, మాములుగా మనం

చేసే ప్రయాణాలకే మనం తిథి, వారం, నక్షత్రం అన్నీ చూసుకుని, అవతల పక్క మనం ఎక్కడికెళ్తున్నామో వాళ్లతో contact ఏర్పాటు చేసుకుని, ఫలానా train కి వస్తున్నామని చెప్పుకుని, అక్కడ మన కోసం వాళ్ళు వచ్చేటట్టు, లేకపోతే కారు పంపించేటట్టు ఏర్పాటు చేసుకుని వెళ్తాం కదా! అందుచేత, ఈ ప్రయాణం ఎలాగో, పజ్ఞా ప్రయాణం కూడా అలాంటిదే. 'ప్రయాణకాలే' అని చిట్టచివరికి ఒకటుంటుంది. ప్రతివాడూ ఇది (శరీరం) వదిలి వెళ్ళాలి కదా! వెళ్ళేటప్పుడు ఎక్కడికి వెళ్తున్నావో తెలియద్దూ? ఎక్కడికి కొన్నారు టికెట్? తెలియకపోతే ఎలా? You should know where you are going. Common sense కాదా అది? Should we not know where we move eventually as we drop this body? As we drop the body కాకపోతే as the body drops, ఏదయినా కావొచ్చు కదా! ఎక్కువ భాగం అది మన్ని వదిలెయ్యడమే ఉంటుంది. దాన్ని మనం వదలంగా! మనం దాన్ని పట్టుకుని ఇట్లా వ్రేళ్ళాడుతూ ఉంటాము గబ్బిలాల్లా. ఛీ! పో! అని తోసేస్తుంది అది. మామూలుగా జరిగేది అది.

మహాత్ములు, యోగులు మొదలైనవారు శరీరానికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుని బయటకొచ్చేస్తుంటారు. మాములుగా ఉన్నప్పుడే వాళ్ళు రోజూ శరీరం నుంచి బయటకెళ్ళి వస్తూ ఉంటారు. ఎప్పుడూ ఇంట్లో (శరీరంలో) కూర్చోరు. అందుచేత, వాళ్ళు ఆ రోజు final గా వెళ్ళిపోతారు కాబట్టి ఒకరికొకరు వీడ్కోలు చెప్తారు, ఒకరికొకరు హారతులు ఇచ్చుకుంటారు. దూరప్రయాణం అంటే హారతులు ఇస్తారు కదండి! ఇస్తారా? మరి ఈ ప్రయాణానికి కూడా నువ్వు అంత జ్ఞానం సంపాదించుకోవాలంటే నీకు

దీర్ఘాయుష్షు కావాలి. ఎక్కువ కాలం బతికితే ఇంకా కొడుకులతోనే కాకుండా, మనుమలతోనే కాకుండా, మునిమనుమలతో కూడా ఆడుకుందామని అనుకోడానికి కాదు. సదాచార సంపన్నులు అసలు దీర్ఘాయుష్షు ఎందుకు కోరుకుంటారంటే, ఒకటి : కర్మలు వీలున్నంత వరకూ పరిపూర్తి గావించి బంధ విమోచనులు అవ్వడానికి. రెండవది : తన తర్వాత చెయ్యవలసిన ప్రయాణానికి దారి ఒకటి. తన గమ్యమేమిటి? ఆ గమ్యమునందు ఎలాంటి పరిచయస్తులు తనకేర్పడతారు? ఆ ప్రదేశం ఎలా ఉంటుంది? ఇవన్నీ తెలుసుకోవద్దండీ? Internetలో ఆ ఊరు చూసి, ఆ హోటల్ చూసుకుని, ఆ హోటల్లో facility లు చూసుకుని, అక్కడ breakfast ఇస్తారో లేదో అని ఇన్ని చూసుకుంటున్నారే, మరి– అలాంటిది ఇంత ప్రయాణం చేసి లోకమే దాటి ఇంకో లోకంలోకి వెళ్తున్నప్పుడు, అక్కడ ఎవరు వస్తారు? ఎవరు వస్తే బావుంటుంది? ఊరు దాటి ఊరు వెళ్ళి ఈ ప్లాట్ఫారం మీద దిగంగానే పోలీసులు వచ్చారనుకోండి, బావుండదు కదా! ఇద్దరు కానిస్టేబుళ్ళు వచ్చారనుకోండి, తమరి పేరు ఇదేనా అంటే? అవునంటే, అయితే పదండి పోదామని, సంకెళ్ళు వేసి పట్టుకుపోయే వాళ్ళు వచ్చారనుకోండి అదొక పద్ధతి. మనని సాదరంగా ఆహ్వానించి, ఓ పూలదండ వేసి తీసుకెళ్లారనుకోండి, అదొక పద్ధతి. ఈ dimension ప్రతివాడికి ఉందిగా జీవితంలో! యమభటులు వస్తారా? దేవదూతలు వస్తారా? ఏమో! అంతా మన ప్రయత్నంమీద ఆధారపడి ఉన్నది.

ఈ సంఘటన తప్పదు కదా ఎవరికైనా! దాన్ని గూర్చి నువ్వేం చెయ్యాలి? కేవలం ఋషులు ఒక్కరే దానికి మార్గం చూపించారు.

ఇది ఇక్కడే తెలియాలి. ఎందుకంటే, వాళ్ళ main subject ఇదే మొదటి నుంచీ కూడా! ఏమిటంటే, ముందు as we enter we should know where and how do we exit. ఇందులోకి వచ్చాము, ఎటు బయటకు వెళ్ళాలో తెలియకుండా వచ్చేస్తే ఎట్లాగండి? నిర్గమం తెలియకుండా మనం ప్రవేశించామనుకోండి, in gate చూసుకున్నప్పుడే out gate కూడా చూసుకోవాలి. సినిమా హాళ్ళలో కూడా చీకటిగా ఉన్నా కనబడడానికి వీలుగా Radium light తో exit పెడతారు, చీకటిలో తన్నుకు చచ్చిపోకుండా. As you enter the next step is only exit. దేహంలో ప్రవేశించిన ప్రతివాడు నిష్క్రమించక తప్పదు. కాబట్టి ఎక్కడ ఉంది exit door? ఏ door లోంచి నువ్వు వెళ్తే బావుంటుంది? ఒక్కో door open చేస్తే slums లో పడిపోతావు. ఒక్కొక్క door open చేస్తే చాలా మంచి ఉద్యానవనాల్లోకి వెళ్తావు. మరొక door open చేస్తే దేవాలయంలో, సరాసరి గర్భగుడిలో కూర్చుంటావు. దీంట్లో లోపల తలుపులు అలా ఉన్నాయి. అందుచేత, ఎటు exit అవ్వాలి? అటు exit అవ్వాలంటే ఏం చెయ్యాలి? ఇలాంటి కథలు ఇచ్చారు ఋషులు. చదువుకుని అర్థం చేసుకుని ఆచరించాలంటే తపన ఉండాలి. తపన వలన తపస్సు ఫలిస్తుంది.

అందుచేత, మనకి ఇది నిర్వర్తింపబడాలంటే మనకున్న కర్తవ్యములు, అంటే మన ప్రారబ్ధం నిర్వర్తించుకుంటూ... If you have set your things in order by forty nine years, అది A grade. If you have completed every obligation by fifty six years, అది B grade. Sixty three years, అది C grade. ఇహ మిగతావన్నీ fourth

grade. ఎనభైనాలుగేళ్ళు ఇది (శరీరం) బాగా పని చేస్తుందిట. సహస్రపూర్ణిమలు నీ మేధస్సు చక్కగా పనిచేసే ఏర్పాటు ఈ మానవ నిర్మాణంలో ఏర్పాటు చేశారు ఈ కలియుగంలో. ఇతర యుగాల్లో, ద్వాపరలో దీనికి రెండింతలు, త్రేతలో మూడింతలు, కృతలో నాలుగింతలు ఉండేది. నాలుగు వందల ఆయుః ప్రమాణము, మూడు వందలు, రెండు వందలు, వంద – కృత, త్రేత, ద్వాపర, కలియుగాల్లో అట్లా ఏర్పాటు చేశారు. ఇలా ఏర్పాటు చేసిన ఈ యుగంలో ఆయుః ప్రమాణము వంద ఉన్నప్పటికీ మన ప్రవర్తన వలన, కాలము, దేశము, ఆచారము, కాలుష్యము, వీటన్నిటినీ పెట్టుకుని, ఎనభైనాలుగేళ్ళు... It is a very conservative estimate. ఇప్పుడు budget వేసేటప్పుడు conservative గా వేసుకుంటూ ఉంటాం కదా! అందుచేత, ఆ విధంగా మనం ఎనభైనాలుగేళ్ళు ఇది బాగా పని చేస్తుందటండి. ఇక అక్కడినుంచి మరపు వచ్చేస్తుంది.

ఇప్పుడు మరపు ముందే వచ్చేస్తోందిగా! అది చూడండి. ఏం జరుగుతోందండి ముందు వస్తోందంటే? మనిషి క్షీణిస్తున్నాడు అని అర్థం. అసలు మరపే మృత్యువు అని చెప్పారు సనత్సుజాతీయంలో. ధృతరాష్ట్రుడికి సనత్సుజాతుడు మర్చిపోవడమే మృతువు అని చెప్తాడు. అందుచేత, ముప్పైయేళ్లకే మర్చిపోయే వాళ్లు... చిన్నపిల్లల దగ్గర నుంచి మర్చిపోయే వాళ్ళే ఎక్కువ ఇప్పుడు. Alzheimer's అని పలుకుతూ ఉంటారు. ఏం లేదు, మతిమరపు పెరిగితే Alzheimer's. పక్కన వాడెవడో కూర్చుని ఉంటాడు, వాడెవడో తెలియదు. మొగుడే! అట్లాగే ఆయనకీ ఆవిడ తెలియదు – పెళ్ళాం, పిల్లలు ఎవరూ తెలియరు. ఉంటారు, తింటారు, ఏమీ

relate అవ్వడానికి ఎఱుక ఉండదు. శరీరం పడిపోయే లోపల దీనితో (ఎఱుకతో) వెళ్లిపోవాలి. ఇది పడిపోతే? ఇది, అదీ అంటే ఈ వినే వాళ్ళు బాధ పడతారు.

అందుచేత, నీకు ప్రాణం ఉండగా ప్రజ్ఞ ప్రయాణం చెయ్యాలి. ప్రజ్ఞ మరుగున పడిపోయి ప్రాణం ఉందనుకోండి, వాళ్ళందరూ కాబేజీల్లాగా ఉంటారు. పాశ్చాత్య దేశాల్లో అదే సమస్య. వాళ్ళని ఉంచాలో, తీసెయ్యాలో తెలియదు. తీసేద్దామంటే ప్రాణం ఉంది. ప్రాణం ఉందిగాని వాడికేం తెలియదు. పెడితే తింటాడు ప్రాణం ఉంది కాబట్టి. వాడివల్ల వాడికీ ఉపయోగం లేదు, ఇతరులకీ ఉపయోగం లేదు. అలాంటి సమస్యలు ఇప్పుడిక్కడ కూడా వస్తున్నాయి. మన పెద్దలు ఇలాంటి సమస్యలు రాకుండా ఉండడానికి ప్రాణం ఉండగానే ప్రజ్ఞ శరీరం నుంచి బయటకు ఏ విధంగా వెళ్ళవచ్చో దానికి సాధనా మార్గాలు ఇచ్చారు. ఏనాడయితే తనకి పనయిపోతుందో... మనకి ఇక్కడ కర్తవ్యాలు లేవనుకోండి, ఎందుకిక్కడ? ఇంక ఇక్కడుండి ఏం చేస్తావు నువ్వు? వెళ్ళాలా? అలా ప్రతివాడికీ వాడి జీవన ప్రయోజనం అనేది నిర్వర్తింపబడిన తర్వాత అక్కడుండి ఏం చేస్తావు వ్రేళ్ళాడుతూ? పోరా! అని చెప్తారు. అందుకనే కదా చాలామంది పెద్దవాళ్ళు అలా ఉండిపోతూ ఉంటే, వీళ్ళు వెళ్ళిపోతే బావుండును అని అనుకోరూ! అందుచేత, అలాంటి పరిస్థితి ఎందుకు? అలా రాకుండా ఉండడానికి పరిష్కారాలు ఋషులు ఇచ్చారండి. నిజమైన సమస్యలు అవి. అందుచేత, వాళ్లకి కార్యక్రమం అవ్వగానే వానప్రస్థం అన్నారు. అక్కడ తపస్సు చేసుకోమన్నారు. తపస్సు ఒక్కటే మార్గం. ఇంకే మార్గమూ లేదు.

౬. తన్మయత్వము

రామాయణం ప్రారంభం అవ్వడమే తపస్సు అన్న పదంతో ప్రారంభమవుతుంది. *"తపస్స్వాధ్యాయ నిరతం"* అని. తపస్సు, స్వాధ్యాయము చేసుకునే వాల్మీకి మహర్షికి ఎప్పుడూ తపస్సులో ఉండే నారద మహర్షి కనబడ్డాడు. అందుచేత, శ్రీకృష్ణుడు కూడా చిట్టచివరికి భగవద్గీతలో యజ్ఞము, దానము, తపస్సు అంటాడు. చివరికి మిగలాలిసింది తపస్సు అందరికీ. అది ఎంత తొందరగా జీవితంలో మొదలుపెడితే అంత మంచిది. ఎంత తొందరగా మొదలుపెడితే అంత తొందరగా గమ్యం చేరుకోవచ్చు కదా! Start early reach safely అని పెడుతుంటారు కదా బోర్డులు! Late గా start అయితే accidents అయిపోతాయి. అందుచేత, early గా start అయ్యి early గా పూర్తి చేసుకో. అందుకని చిన్నతనం నుంచి తపస్సు పెట్టారు.

అదృష్టవశాత్తు మార్కండేయుడికి ఒక సన్నివేశం వచ్చింది. అతడు దీర్ఘాయుష్మంతుడు అవ్వడంవల్ల ఉండే ఉపయోగములన్నీ గుర్తించాడు. ఒకటి, తల్లిదండ్రులకి సేవ. రెండు, తాను ఈ దేహం నుంచి బయటకొచ్చే విధానం. మూడు, తనకి జ్ఞాన సముపార్జన, తత్ కారణంగా లోక శ్రేయస్సు. ఇన్ని విధాలుగా మనకి ఎక్కువ ఆయుర్దాయం ఉండడం మంచిది. అందుచేత, మనని ఆశీర్వదించినప్పుడు కూడా ఆయుష్షు, ఆరోగ్యం అంటారు. ఐశ్వర్యం మూడవది. *"ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యమస్తు"* అంటే?

ముందు నీకు ఆయుష్షు ఉండాలి. ఉంటేనే, ఆరోగ్యం మాట అలా ఉంచి ఈశ్వరత్వాన్ని సాధించడానికి వీలుపడుతుంది. అందుకనే, ఉత్తరాదిలో, అంటే హిమాలయ ప్రాంతాలకి వెళ్తే, అక్కడ వాళ్ళు *'జరాయురస్తు'* అని ఆశీర్వదిస్తారు. మనం *'చిరాయురస్తు'* అంటాం కదా! చిరకాలం జీవించి ఉండమని అడగడం చిరాయువు. *"పాపీ చిరాయువు"* అని అంటూ ఉంటాం మనం. చిరాయువు అంటే చాలా కాలం అని. జరాయువు అంటే బాగా వార్ధక్యం వచ్చేంత వరకూ కూడా శరీరంలో ఉండు అని. ఎందుకుట? అంత పాపం నిర్మూలనం చేసుకోవచ్చు. దైవ స్మరణ చేసుకుంటూ, కర్మలు పరిపూర్ణంగా శిథిలం గావించవచ్చు. అది ప్రధానమైన ఉద్దేశ్యం.

ఈ ఉద్దేశాలన్నీ బాగా తెలిసినవాడైన మార్కండేయుడు తల్లిదండ్రులని ఉద్దేశించి తపస్సు చేస్తాడు. వారిని సంతోషపెట్టడమే తన కర్తవ్యము అని. వారిని కృతకృత్యులను చెయ్యాలి, వారి జన్మకి సార్థకత కలిగించాలి అనే ఒక దివ్యమైన, యజ్ఞార్థమైన సంకల్పంతో తపస్సు మొదలుపెడతాడు. శివుడి గురించి తపస్సు చేస్తాడు. తపస్సు అంటే ఎప్పుడూ ముక్కు మూసుకుని కూర్చోరు, సినిమాల్లో చూపించినట్టుగా కాదు. తపస్సు అంటే మనం కనులు మూసుకున్నా, తెరిచినా, జ్ఞప్తికి రావలసినది దైవమే. అది తపస్సు. అందుకనే, కన్నులు తెరిచి చేసిన తపస్సులు ఉన్నాయి. కన్నులు మూసుకుని చేసిన తపస్సులు ఉన్నాయి. కళ్ళు మూసుకుని స్థిరంగా కూర్చో, తపస్సు చెయ్యి అంటే స్మరణ చెయ్యి దైవాన్ని. కన్నులు తెరిచావనుకో, ఎదురుగా ఉన్నది కూడా దైవమే అని గుర్తు ఉండాలి. ఇదంతా మాయ, అలాంటి సిద్ధాంతాలు ఋషులు చెప్పలేదు. కనబడుతున్నదంతా దైవమే, *"విశ్వం విష్ణుః"*. విశ్వమే విష్ణువు.

విశ్వం రూపంలో ఉంటాడు విష్ణువు. కాబట్టి కనబడుతున్నదంతా దైవమే. నువ్వు కనులు మూసుకుంటే కనబడుతున్న దానికి ఆధారమైనటువంటి వెలుగుందే అది కూడా దైవమే. అందుచేత, నువ్వు బాహ్యంలోకి చూసినా, అంతరంగంలోకి చూసినా, నీకెప్పుడూ దైవ స్మరణ పరిపూర్ణంగా సిద్ధించాలండి. అదే చెప్తారు.

“పానీయంబులు ద్రావుచుం, గుడుచుచున్, హాస లీలానిద్రాదులు సేయుచుం” చేస్తూ ఉండేవాడు ప్రహ్లాదుడు. ఏం చూసినా ఇది దైవమే అని ఉండాలి. అదే చెప్తూ ఉంటుంది ఉపనిషత్తు కూడా. అది ముఖ్యమైనటువంటి వాక్యం, *“ఓం ఇతి ఏతత్”* అంటారు. ఇదంతా అదే అని. “ఇతి” అంటే ఇది. “ఏతత్” అంటే అదే ఇది అని. అదే ఇదిగా వచ్చింది. అదే ఇదిగా వచ్చినప్పుడు ఇది కూడా అదే అని ఎందుకు భావన చెయ్యవు? ఎందుకు చెయ్యవంటే అట్లా చెప్పలేదు ఎవరూ. చెప్పకపోవడం వల్ల ఇది కాదు అని పెట్టుకుని, అదేదో ఉందని చూస్తూ ఉంటారు. రెండూ దొరకవు. రూపాయి బిళ్లలో బొమ్మ, బొరుసూ రెండూ ఉంటాయి. బొమ్మ రూపాయా? బొరుసు రూపాయా? రెండూ కలిపితే రూపాయి. *“సత్యంచ అనృతంచ సత్యమభవత్”* అని చెప్తుంది వేదం. అంటే, నువ్వు ఏది కాదనుకుంటున్నావో, నువ్వు ఏది అవుననుకుంటున్నావో, ఆ రెండూ కలిపి ‘నేను’ అని చెప్పారు. అలాగే, నీకు ఇష్టం లేని వాళ్ళు, ఇష్టం ఉన్నవాళ్ళు, రెండిటిలోనూ ఉన్నాడు కదా! నీకు ఇష్టమైనవి, ఇష్టం లేనివి రెండూ ఉన్నాయిగా! రెండిటిలోనూ ఉన్నాడు. దేంట్లో లేడు? అది లేనిదంటూ లేదు. అది లేక ఏదీ ఏర్పడదు. ఏర్పడినదల్లా దానివల్లే ఏర్పడింది. అలా ఏర్పడిన దాన్ని, కనబడుతున్న దాంట్లోనూ, కనబడక

ఉన్న దాంట్లోనూ, దాన్నే స్మరిస్తూ ఉంటే, అది అనన్య చింతన అవుతుంది. అలాంటి చింతన రావాలి. అంటే ఎవడిని చూసినా ముందు అది గుర్తింపబడాలి.

'వచ్చినవాడే నారాయణుడు' అని మనకి ఒక సామెత ఉంది కదా! ఎవడో తెలియని వాడు వస్తే అనుకుంటాడు అలా. ఎందుకంటే వాడి పేరు తెలియదు కాబట్టి. వచ్చిన వాడి పేరు తెలియకపోతే వాడు నారాయణుడు అనుకోవడం సులభం. వచ్చింది మన అమ్మాయి అనుకోండి, నారాయణుడు ఉండదు ఖచ్చితంగా. మన అబ్బాయి అనుకోండి, నారాయణుడు ఉంటాడా? లేకపోతే, ఎప్పుడో రెండేళ్ళక్రితం అమెరికా వెళ్ళిపోయిన మన పిల్లలొచ్చారనుకోండి, నారాయణుడు గుర్తు వస్తాడా? In familars we dont see him. మాములుగా బాగా పరిచయం ఉన్న వాళ్ళలో వారి స్వభావములే మనకి గుర్తు ఉంటాయి తప్ప, ఆ స్వభావముల వెనక వసించి ఉన్నటువంటి వాసుదేవుడు గుర్తురాడు. మనం ముందు స్వభావాన్ని చూస్తాం. దాంతో మనకుండే చుట్టరికాన్ని చూస్తాం. అప్పుడు దైవాన్ని చూచినట్టు కాదు. కనులు మూసుకున్నా అందుకనే ఇవే గుర్తు వస్తూ ఉంటాయి. ఇటు చూసి అటు చూడాలి. ఇటు చూడక అటు చూడడం కుదరదు. కనబడుతున్న దైవాన్ని చూడలేనివాడు కనబడని దైవాన్ని ఎట్లా చూస్తాడు? ఏడో క్లాసే తప్పాడుట అంటే, ఇంక tenth పాస్ అవుతాడా అంటే ఏం చెప్తారండి? Tenth ఏమిటి, EAMCET rank అనుకోండి, రాదుగా! Entrance పరీక్ష మూడుసార్లు తప్పాను సార్, CA లో చేరమంటారా అంటే ఏం చెప్తాం? Entrance తప్పినా CA

లో చేర్చుకుంటారు. ప్రయత్నం చేసి చూడు అంటాం అంతే కదా! అలాగే ఇటు చూడకుండా అటు చూస్తే లాభం లేదు.

ప్రకృతి రూపంలో దైవమే ఉన్నాడు. ప్రకృతే దైవము యొక్క రూపము. లేకపోతే దైవము కనబడదు. అందుచేత, కనబడే సృష్టి యందు సమస్తమునూ దైవంగా చూడడం అనేది ఒకటుంది. అది చూడకుండా ప్రహ్లాదుడికిగాని, ధ్రువుడికిగాని, ఎవ్వరికీ దైవము పరిపూర్ణ దర్శనం కాలేదు. మనం శ్రద్ధగా చదువుకోవాలి. పచ్చిక బయలు చూస్తే అలా పచ్చని కేశములు కలవాడుగా, *"హరికేశాయోపవీతినే"* అంటాము కదా! *"పుష్టానాం పతయే నమో"*. హరికేశములు అంటే గడ్డి పూసములే హరి కేశములు. అట్లా పెట్టారు నమకం, చమకంలో ప్రతీది. *"జ్యేష్ఠాయ చ కనిష్ఠాయ చ"* అంటే ఏమిటి? పెద్దవాడిని చూసినా శివుడే, చిన్నవాడిని చూసినా శివుడే. *"మధ్యమాయచ"*, మధ్యస్థులను చూసినా కూడా శివుడే. ఏమి చూసినా శివుడే, శివుడే, శివుడే అని మనం సంస్కృతంలో పలుకుతాము. అందుచేత మనకేమీ తెలియదు! ఏం లాభం?

కనిష్ఠాయచ అని శివుడిని అంటూ చిన్నపిల్లవాడు కనబడితే ముక్కచివాట్లు పెట్టామనుకోండి! వాడు అన్ని రూపాల్లో ఉన్నాడు కదా! కనిష్ఠులను లెక్కపెట్టం, జ్యేష్ఠులను లెక్కపెట్టం! ఇంకేముంది శివారాధన? లేదు కదా! *'గిరిశాయచ'* – ఈ చెట్లూ, పుట్టలూ, కొండలూ, నదులూ అన్నీ శివుడే అని చెప్పేరండి. మీకు మాములుగా ఎప్పుడూ కనబడేవన్నీ చెప్పేశారు, ఇవన్నీ శివుడు అన్నారు. అలాగే విష్ణుసహస్రనామం కూడా. ప్రతీదీ అదే. అంతా అదేరా అని చెప్తే ఒక పద్ధతి. అది చెప్పినప్పుడు చాలా క్లుప్తంగా ఉంటుంది. ఉపనిషత్తులో అట్లా చెప్పేస్తారు. పురాణం అనేసరికి

దాన్ని బాగా పరుస్తారు. పరిచి, ఈ కళ్ళజోడు డబ్బా నువ్వే, ఈ డబ్బాలో ఉండేటటువంటి గుడ్డ నువ్వే, కళ్ళజోడు నువ్వే, ఇట్లా చెప్తారన్నమాట. అంటే, ఏం తెలియాలంటే బుద్ధిమంతుడికి, ఒరే! అన్నీ వాడే అని తెలియాలి. మరి మనం ఎంత యోగసాధన చేస్తున్నాం అనుకున్నా, నిత్యజీవితంలో ఎంత చూస్తున్నాం దైవాన్ని? దైవంతో యోగం చెందుతున్నామా? దేనితో యోగం చెందుతావు నువ్వు? భావంలోనే కదా యోగం చెందాలి! ఇది దైవమే అని భావం ఉండాలి. భగవద్గీత అంతా చదువుకోవచ్చు, బట్టీ పట్టొచ్చు. *"వాసుదేవ సర్వమితి"* అంటుంది భగవద్గీత. అంటే ఈ మొత్తం అంతా వాసుదేవుడి యొక్క రూపం. అందరిలోనూ వసించి ఉన్నవాడు వాసుదేవుడే. మరి చూసినప్పుడు వాసుదేవుడు కనిపిస్తున్నాడా, మరేదయినా కనిపిస్తోందా?

ఈ సుళువు తెలిసినవాడు మార్కండేయుడు. ఈ సుళువులు తండ్రి తాతల వలన తెలిసినవాడవడం చేత అదృష్టం. చిన్నప్పటినుంచే ఇంట్లో చాలా ఆస్తిక్యబుద్ధి ఉన్న తండ్రి, తాత ఉన్నారనుకోండి. నువ్వు చిన్నతనంలోనే చాలా విషయాలు వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటుంటే, ఆ చెవినా, ఈ చెవినా పడి కొంత లోపల మనకి వికాసం వస్తూ ఉంటుంది. ఇంట్లో ఎప్పుడూ పోట్లాడుకోవడాలు, డబ్బులు లెక్కపెట్టుకోవడాలు, ఇంక మిగతా విషయాల్లోనూ ఉన్నారనుకోండి, డబ్బులు గురించి discuss చెయ్యడాలు... అవ్వే ఉంటాయి మనలో కూడా. అందుచేత, నువ్వు దేన్ని దర్శిస్తూ ఉంటావు? జబ్బులో కూడా దర్శించవచ్చు. అది కూడా ఇచ్చారు నమకంలో *"ఆవ్యాధినీభ్యో"* అని. ఇదీ అదీ కాదు, ప్రతీదీ అదే. జబ్బు వచ్చింది. ఏమిటి జబ్బు? అదే! నీకు ఆరోగ్యం అయితే ఒకటే ఉంటుంది కదా! జబ్బులయితే ఎన్నో

ఉంటాయి. అందుకనే, ఎవరినయినా మీరు ఎలా ఉన్నారు సార్ అంటే, బావున్నానండి అంటే వాడేం మాట్లాడడు కదా! అలా కాక ఏదో చెప్పాం అనుకోండి, ఆ ఏదో ఈ మధ్య sugar వచ్చిందండి అన్నామనుకోండి. BP గురించి అడుగుతాడు. BP గురించి చెప్పామనుకోండి, ఇంకోటి అడుగుతాడు. అది కూడా చెప్పాం అనుకోండి, ఇంకోటి అడుగుతాడు. అన్నీ అయిన తర్వాత మన్ని భయపెట్టి వెళ్ళిపోతాడు వాడు.

అంటే, బావున్నారా అని ఎవరిని అడిగాడు? నిన్ను అడిగాడు, నీ శరీరాన్ని కాదుగా అడిగింది! నేను బాగానే ఉన్నాను అనుకోవడం అనే దానిలో తృప్తి, ఆరోగ్యం ఉన్నంత మాత్రాన ఉండదు. ఎన్ని జబ్బులు ఉన్నా బాగుంటారట ఋషులు. ఋషులకి జబ్బులు ఉన్నాయటండి. వాటి జోలికే పోలేదు వాళ్ళు. జబ్బులు ఉండనియ్యి, వాటి దారి వాటిది, పని వచ్చినప్పుడు వాటి పని అవి చేస్తూ ఉంటాయి. రామకృష్ణ పరమహంసకి గొంతులో వచ్చింది cancer. తెగ దగ్గుతున్నాడు గురువుగారు. దగ్గుతుంటే మందులన్నారు శిష్యులు. ఆయన చెప్పారు, ఒరే! ఇది నన్ను పట్టుకుపోవడానికి వచ్చింది. నా పని అయిన తర్వాత దీని ఆధారంగా నేను వెళ్ళిపోతానని చెప్పారాయన. There should be a means to exit. ఎక్కడో పద్ధతుండాలి కదా వెళ్ళిపోడానికి! నువ్వు మందులు వేస్తే తగ్గవు ఇవి అని చెప్పారు. అయినప్పటికీ ఊరుకుంటారా శిష్యులు? ఊరుకోరు కదా! అలా కొంతమంది అనారోగ్యం వస్తే వాటిని కూడా స్నేహితులవలె, మీరు కూడా ఉండండి, ఫరవాలేదు అని చెప్తారు. ఎంతోమంది ఉన్నారు నాతో, మీరు కూడా ఉండండి అన్నట్టుగా ఉంటారండి.

ఎప్పుడు? నీవు జీవ ప్రజ్ఞగా, నిన్న చెప్పానే, అభినివేశం చెందక, నీవుగా ఉన్నావనుకో. అప్పుడు నీ చుట్టూ ఎన్ని ఉన్నా నీకు ఇబ్బంది లేదు.

నేను ఎప్పుడూ చెప్తుంటాను, మాస్టరుగారు చూపించిన ఒక చక్కని రహస్యం. రహస్యం వ్యక్తం చేశారు ఒకటి, దానితో చక్కగా ఆనందంతో బతికేశాడు ఒకాయన. ఆయన ఒక రోజు మాస్టరుగారి గదిలోకి అకస్మాత్తుగా ప్రవేశించారు. ఏమిటోయ్! ఇలా వచ్చావు అని అడిగారు మాస్టరుగారు. అడిగితే, నాకు sugar ఉందన్నారండి డాక్టరుగారు అన్నారు. రానీ దానికేముంది అన్నారు మాస్టరుగారు. 'అది నిన్నేం చేస్తుంది, అది నిన్నేం చెయ్యదు' అన్నారు. Sugar నీకు కాదు, నీ శరీరానికి. ఉండనియ్యి, అది నిన్నేం చెయ్యదు, నీ పని నువ్వు చూసుకో అన్నారు. అట్లాగే చెప్పారు. ఆయనకు కొండంత బలం వచ్చేసింది. అంటే, ఆయన మొట్టమొదటి కాఫీ, రెండో కాఫీ, మూడో కాఫీ ఎప్పుడూ పంచదారతోనే తాగేవారు. డబ్భైఎనిమిదేళ్ళు బతికారు. ఎప్పుడయినా కాఫీలో పంచదార వెయ్యమంటారా అంటే, వెయ్యండి సార్, నాకు మాస్టరుగారు చక్కని మార్గం ఇచ్చారు, చక్కెర నన్నేం చెయ్యదు, నా పనులు అయిపోయిన తర్వాత... ఎవడికయినా వాడి పనులు అయిన తర్వాత వెళ్లిపోవాలి కదా! అంటే హాయిగా బతకడం sugar పెట్టుకుని. నాకు sugar, నేను ఇది తినను, నేను అది తినను, అని మాటిమాటికీ దాని గురించి discuss చేసుకుంటూ ఏడుస్తూ ఉండేవాళ్ళు ఎంతోమంది ఉంటారు.

వాడికి sugar కాదు, వాడి శరీరానికి sugar. వాడికి BP లేదు, వాడి శరీరానికి BP. అట్లా నేను, నాది విడదీసుకుంటే అది

నిన్నంతగా ఏమీ చెయ్యదు. ఇదీ అదీ కలిసిపోతే అది ఏడిపిస్తుంది. సాంగత్యదోషం వల్ల బాధ తప్ప, ఆ సాంగత్యం లేదనుకోండి. రోగ సాంగత్యం వల్ల రోగం. రోగమా గీగమా, మన దారిన మనం పని చేసుకుపోదాం అంటే అది కూడా వీడు మన మాట వినేటట్లులేదు, సరే కానిద్దాం, ఉండాల్సినంత కాలం ఉండి తర్వాత పట్టుకుపోదాం అని wait చేస్తూ ఉంటాయి. దీన్నే ఈ రోజుల్లో psychology అని చెప్పుకుంటున్నారు ప్రపంచం అంతా. Common sense ని ఒక పెద్ద subject గా తయారు చేశారు. ఎందుకంటే common sense పోయింది కాబట్టి! బొత్తిగా పోయింది common sense. అందుకని, ఒక science, ఒక specialist. ఆ psychologist, psychriatrist, వాళ్ళకే qualitative life లేకపోవడం వల్ల, they become psychical patients. చాలామంది psychiatry doctors, psychiatry patients అయిన ఉదంతాలు నాకు తెలిసి అరడజను ఉన్నాయి. ఎందుకంటే, ఎదుటివాడి psychiatry నువ్వు బాగా examine చేస్తూ చేస్తూ, అదంతా వీడు పుచ్చేసుకుంటూ ఉంటాడు. వీడూ ఒక patient అయిపోతాడు. ఇదేమిటిరా! doctor patient అవ్వడమేమిటి? Patient doctor అవ్వాలి.

సరే, ఏది ఏమయినప్పటికీ కథేంటంటే, కనపడుతున్నదంతా లోపల, బయట, భావనలో, బాహ్యమునందున. ఎంత బాగా చెప్పారండి? పాట పాడేస్తాం, *"భావములోన బాహ్యమునందున"* అంటూ పాడేస్తాంగా! ఊరికే పాడక, ప్రయత్నం చెయ్యి. భావనలోను, బాహ్యమునందున అన్నమాచార్యులవారికి కనపడడం మొదలుపెట్టినప్పుడు ఆయన రాసుకున్నాడు. మనం ఊరికే పాడేస్తే అయిపోతుందండి? మనకి వికారాలు ఎక్కువ.

అలాంటివి లేకపోవడం వల్ల మార్కండేయుడు సమస్తమునందు శివ దర్శనం చేస్తూ వచ్చాడండి. ఇలా చెయ్యడంలో ఏమవుతుందంటే కనబడుతున్న ప్రతిదానిని శివునిగా భావించాడు. ఎక్కడున్నా వాడితోనే ఉన్నాడు. ఏం చేస్తున్నా వాడితోనే చేస్తున్నాడు. ఇంక అంతకన్నా ఏం కావాలండి? గుళ్ళో అయితే ఉంటాడు, స్మశానంలో ఉండడని అనుకుంటున్నారా? అదేం లేదు. నీ మనసులో నువ్వు limit చేస్తున్నావు దేవుణ్ణి గుళ్ళోకిను, ఇంట్లో పూజగదిలోకి. Bathroom లో కూడా ఉంటాడు దేవుడు. సర్వవ్యాపి అయినటువంటివాడు bathroom లోను, అటువంటి వాటిలోనూ నేను ఉండనని అనడు కదా! లేకపోతే హైదరాబాదులో ఉండను, విశాఖపట్నంలోనే ఉంటాను అని అంటాడా దేవుడు? అనడు కదా! ఈ ప్రదేశంలో ఉండడనేది లేదు కదా దైవానికి! ఈ కాలంలో ఉండను అనేది కూడా లేదు దైవానికి. ఈ పేరుతో అయితేనే పలుకుతాను అనేదేం లేదు. అన్ని పేర్లు ఒకటే. ఈ రూపంగా అయితేనే కనిపిస్తాను అనేదేం లేదు. నామము, రూపము, దేశము, కాలము. ఈ నాలుగింటికి అతీతమై నాలుగింటి యందు నిండి ఉన్నటువంటివాడు దైవము అని తెలియాలి ముందు. ఆ దైవం ఎక్కడ లేడు? ప్రతిక్షణం ఉన్నాడు. అందుకనే, ప్రతిక్షణం నువ్వు చేస్తున్న పనులన్నీ సాక్షీభూతంగా చూస్తూనే ఉన్నాడు. నీ లోపలనుంచే చూస్తూ ఉన్నాడు! నీ లోపల నుంచే చూస్తాడో, నీ బయట నుంచే చూస్తాడో... నువ్వు వాడిలో ఉంటున్నావు, వాడు నీలో ఉంటున్నాడు. అంత inseperable association.

దాన్ని గమనించడం వల్ల మార్కండేయుడికి కళ్ళు తెరిచినా,

కళ్ళు మూసినా శివుడే. తపస్సులో కూర్చున్నా శివుడే. స్నానం ఆచరిస్తున్నా శివుడే. అంతా శివుడే. పరిపూర్ణంగా శివమయమే. ఎంత శివమయం అయ్యిందంటే, శివుని యొక్క భావన యందు తన్మయత్వం చెంది, తాను లేక శివుడు ఉండేటటువంటి స్థితికి వచ్చేస్తాడు. అదే తపస్సు, అదే సమాధి. నువ్వు ఏ వస్తువుని ఉద్దేశించి ధ్యానము చేస్తున్నావో ఆ వస్తువుని దర్శించుకుంటూ, దాన్ని చూస్తూ, దానికి సమీపంగా వెళ్తూ, దానితో కలిసి ఉండి, అది అయిపోవడం అనేటటువంటిది– ఇలా నాలుగు స్థితుల్లో జరుగుతుంది తపస్సు. సాలోక్యము – ముందు చూస్తావు. తర్వాత సామీప్యము – దానికి దగ్గరగా వెళ్తావు. సాయుజ్యము – దానితో కలుస్తావు. సారూప్యము– అది అయిపోతావు. సాలోక్య సామీప్య సాయుజ్య సారూప్యము అనేటటువంటి పద్ధతుల్లో తపస్సు నడుస్తుంది. నువ్వు దేని యందు అలాంటి అనురక్తి పెంచుకుంటే అదే అయిపోతావు. అందుచేత, ఆరునెలలు సావాసం చేస్తే వారు వీరవుతారు కదా! అట్లా! ఈ భావన చేత అంతలాగ నువ్వు దానితో అనుసంధానం చెందడం చేత నువ్వు అది అయిపోవడం జరుగుతుంది. ఏం సందేహం లేదు. ఇతర భావాలేం లేవు. అలా సర్వమూ శివముగా దర్శనం చేస్తూ, లోపల బయటా శివుడినే దర్శనం చేస్తూ ఉంటే ఏమయ్యిందంటే ఈయన లేక శివుడే ఉన్నాడు. అలా పరిస్థితి వచ్చేసింది. శివరూపం అయిపోయాడండి.

7. శివమయం

అలా శివరూపం అయిపోయే సందర్భానికి సరిగ్గా ఇంక... మాములుగా మనకి ఒక సృష్టి program ఉంటుంది కదా! దాన్ని ఖచ్చితంగా నిర్వర్తింపచేసేవాడిని యముడు అంటారు. యముడు అంటే యమము అని అర్థం. యమము నియమము. ఆ సృష్టి నియమం ప్రకారం అతడిని దేహం నుంచి విముక్తి కలిగించే కార్యక్రమం జరగాలప్పుడు. అందుచేత, కథ ఏం చెప్తుందంటే, మృత్యు దేవతలు వస్తారు. వచ్చి చూస్తారు మార్కండేయుడిని. మనకి మాములుగా సినిమాల్లో చూపించినట్టు, కథల్లో చెప్పినట్టు, అట్లా ఒక శివలింగాన్ని వాటేసుకుని కూర్చోరు ఎవరూను. అది తెలియని వాళ్ళు అట్లా చెప్తూ ఉంటారు. అట్లా పట్టుకుని కూర్చుంటే? పట్టు లోపల ఉండాలి. అది ఒక్కటేనా శివలింగం? నువ్వు పెట్టుకున్న లింగమా శివుడు? పక్కవాడి ఇంట్లో లింగం మాటేంటి? గుళ్ళో లింగం మాటేంటి? అంతటా నిండి ఉన్నవాడు. తనంతా కూడా నిండి ఉన్నప్పుడు, తాను దానియందు ఇమిడి పోయాడంతే. దానితో కలిసిపోయాడు. అలాంటి వాడికి పాశం వేస్తే, పాశానికి అతీతమైన తత్త్వం అక్కడుంది కదా! ఇలా వేస్తే వెనక్కు వచ్చేసింది. అక్కడికి వెళ్ళలేదు. తిరిగి వచ్చేసింది. మళ్ళీ వేశారు. మళ్ళీ వచ్చేసింది. అక్కడి నుంచి ఏదో ఒక అదృశ్యము, అవ్యక్తమైన శక్తి పాశాన్ని ఇలా వెనక్కి కొట్టినట్టుగా పడిపోయింది. పడిపోతే, ఇదేమిటి అనుకున్నారు. మళ్ళీ కాసేపు అయిన తర్వాత ప్రయత్నం చేశారు. మళ్ళీ అదే జరిగింది. మళ్ళీ ప్రయత్నం చేశారు. మళ్ళీ అదే జరిగింది. అమ్మో! ఇదేదో మనకి అతీతమైన విషయం

ఉంది ఇక్కడ. అందుచేత, వాళ్ళంతా బుద్ధిగా వెనక్కి వచ్చేశారు. ఏమిటో చూద్దామని యమకింకరుల తర్వాత మృత్యుదేవత వెళ్తుంది. మృత్యుదేవతకీ అదే పరిస్థితి.

మృత్యుదేవతకీ అదే పరిస్థితి అయితే అప్పుడు యముడికి ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. ఇలాంటి సన్నివేశాలు రావు కదా! అసలేమిటో చూద్దామని, సర్వ సమర్థుడై వాహనం ఎక్కి వెళ్తాడు. వెళ్తే, అక్కడ ఉన్నటువంటి వాడికి అంతా శివమే. మార్కండేయుడు యముడిని చూస్తాడు. శివ శివ శివ అన్నాడు, అంతటా శివుడే వున్నప్పుడు యముడు కూడా శివుడుగానే కనిపిస్తాడు. ఏం సందేహం లేదు. పుణ్యాత్ములకు యముడు విష్ణుమూర్తిలాగా దర్శనం ఇస్తాడటండి. పాపాత్ములకు యముడు భయంకరంగా కనిపిస్తాడట. వీడిని బట్టి! అక్కడుండేది ఒకటే. అది ఒక విష్ణుస్వరూపమే. ఒక దిక్పాలకుడు యముడు. మహాకారుణ్యమూర్తి, దాక్షిణ్యమూర్తి యముడు. దక్షిణంలో ఉంటాడు. యముడంటే భయం అక్కర్లేదు. If you are self-regulated and self-disciplined, the Lord Pluto is your friend. నువ్వు ఊళ్ళో పోలీసులని చూసి ఎందుకు భయపడతావు? దొంగ అయితే భయపడతావు! Tax officer ని చూస్తే భయం ఎవరికి వస్తుంది? Black money ఉన్నవాడికి వస్తుంది భయం. లేకపోతే ఎందుకు వస్తుంది భయం? బొత్తిగా ఏ రూపాయి లేనివాడి దగ్గరకు నేను income tax officer ని అని వెళ్ళాడనుకోండి, అయితే ఏమిటి అనుకుంటాడు కదా! ఇంట్లో black money పెట్టుకుని కూర్చున్నవాడి ఇంటికి వెళ్ళాడనుకోండి income tax officer. ఆ పని మీద వెళ్ళలేదు, ఏదో పని మీద వెళ్ళాడు. వాడిని చూడగానే వీడికి చాలా వణకు

వచ్చేస్తుంది కదా! ఎందుకని? మన లోపల ఉండేటటువంటి ఒక లోటు వలన మనం బయట మనుషులని చూసినప్పుడు భయం వచ్చేస్తుంది. అంతే!

అందుచేత, వచ్చినవాడు యముడు కాబట్టి మార్కండేయుడు శివలింగాన్ని గట్టిగా కావలించుకున్నాడు– ఇవన్నీ పురాణాల్లో సరదాగా చెప్తూ ఉంటారు. యోగపరంగా అట్లా చెప్పకూడదు. ఎందుచేత అంటే, తపస్సు చేసినవాడికి సమస్తమూ దైవముగానే గోచరిస్తుంది. యముడు కూడా శివుడుగానే గోచరిస్తాడు. ఇట్లా ఒకడు వేరేగా వచ్చాడు, ఇలాంటివేవీ ఉండవు. కాకపోతే తన ప్రజ్ఞ శివప్రజ్ఞలో మిళితం అవ్వడం చేత, శివప్రజ్ఞ అక్కడున్నప్పుడు, యముడంతటి వాడు తాను ప్రత్యేకంగా ఒక పని మీద రావడం జరిగినప్పుడు, తాను దైవాన్ని మరిచి అక్కడుండేటటువంటి మార్కండేయుడిని చూస్తాడు. మార్కండేయుని రూపంలో శివుడున్నాడని చూడడు. ఎందుచేత? దానితో మనం ముడిపడి వుంటేనే దర్శనం అవుతూ ఉంటుంది. అతడే నేను అనే ఒక ముడి ఉంటే, అంటే సాయుజ్య స్థితిలో ఉంటే దర్శనం అవుతూ ఉంటుంది. సాయుజ్య స్థితిలో లేక వేరేగా వచ్చేశాం అనుకోండి, మనకా దర్శనం ఆగిపోతుంది. ఆ vision ఉండదు. అక్కడుండే special situation లో యముడికా vision లేక, పాశం వేస్తే ఆ పాశం వచ్చి కొట్టేస్తుంది. కొట్టేస్తే, మళ్ళీ పాశం వేస్తే మళ్ళీ వచ్చి కొట్టేస్తుంది. మళ్ళీ పాశం వేస్తాడు. బుద్ధి ఉండక్కర్లేదా అన్నట్టుగా ఉంటుంది శివుడికి. అందుచేత, ఈసారి పాశం వేస్తే అలా ఒక శూలం వచ్చి యముడి కంఠం దగ్గర నిలబడేసరికి అప్పుడు తెలుస్తుంది. అమ్మో! Boss ఉన్నారు ఇక్కడ అని. ఇక్కడున్నది

శివుడు. ఇదేమిటి మనమేమీ చూడలేకపోతిమి, ఇంత జ్ఞానము, ఇంత అనుభవమూ ఏమయిపోయిందా అని బాధపడతాడండి. అప్పుడొకసారి కళ్ళు తెరిచి చూస్తాడు యముడు. చూస్తే, శివుడే కనిపిస్తాడు. చూడండి ఎలా ఉందో? మార్కండేయుడికి యముడు శివుడిగా ఉన్నాడు. యముడికి శివుడు మార్కండేయుడుగా కనిపించాడు. Inversions ఎలా వచ్చేశాయో చూడండి. ఎవరి కైనా inversion రావచ్చు. మాయ కమ్ముతుందని చెప్పాను కదా!

అందుచేత, inversionలో పడ్డ యముడు వెంటనే inversion reverse చేసుకున్నాడు. అదేమిటి అలా ఎలా పొరపాటు చేశామా అని వెంటనే చూస్తే, తన ప్రభువే అక్కడ ఉన్నాడు. సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు. ఏమిటి స్వామీ! ఇది నాకు అర్థం కాలేదు అని. ఇలా నువ్వు ఉన్నావేంటి అని. అంటే అప్పుడు చెప్తాడు శివుడు, ఇతడు నా రూపం అయిపోయాడు. అతడి రూపంలో నేనే ఉంటున్నాను, నీకు ఏమయినా అభ్యంతరమా అని. మనకి తెలియలేదు గాని, అభ్యంతరం ఎందుకు ఉంటుంది? స్వామి ఎక్కడైనా ఎట్లాగయినా ఉండొచ్చు. ఇలా ఉందామనుకుంటున్నాను అంటే వీలు లేదంటాడా? అనలేదు. మరి మనం పెట్టుకున్నటువంటి కొన్ని ధర్మాలు ఉన్నాయి కదా, దాన్ని అనుసరించే కదా స్వామీ నేనీ కార్యక్రమానికి పూనుకున్నాను. ఇపుడేమి చెయ్యాలి నేను అని అడుగుతాడు. ఇది ఇలా ఉంటే, మనం పెట్టుకున్న నియతి, నియమములు, ధర్మములు, *"జాతస్య ధ్రువో మృత్యుః"* పుట్టినటువంటి వాడు చచ్చిపోతాడు, ఇవన్నీ ఉన్నాయి కదా! మరి వీటి సంగతేంటి, question చెయ్యడం లేదు గాని, clarification అడిగాడు. ఎందుకంటే, యముడు పరమ

శివ భక్తుడు, ఇంతా అంతా కాదు. అడిగితే, శివుడు అంటాడు ఒక్కటి గుర్తు పెట్టుకో, మామూలుగా ఆమ్ ఆద్మీ ఉంటారుగా, సామాన్యులు, వారందరికీ ధర్మాలు అలా వర్తిస్తూ ఉంటాయి. కాని కొన్నికొన్ని చోట్ల విశేష ధర్మాలు ఉంటాయి. విశేషమైన సన్నివేశంలో విశేషమైన ధర్మం ఒకటి ఉండకపోతే అసలు ధర్మానికి అర్థమే ఉండదు అని చెప్తాడు శివుడు.

భీష్ముడిని చంపి నిన్ను రక్షిస్తానంటూ కృష్ణుడు రథంమీంచి ఎగిరి, సుదర్శన చక్రాన్ని ఆహ్వానిస్తున్నప్పుడు ఒక మంచి పద్యం రాస్తారు భాగవతంలో. నన్ను నమ్మినవాడు, వీడిని రక్షించుకోవడం మహాధర్మం కాబట్టి నేను చక్రం పట్టుకున్నాను. చక్రం పట్టను, ఆయుధం పట్టను అన్నటువంటి కృష్ణుడు అర్జునుడి కోసం ఆయుధం పడతాడు కదా! అది మహాధర్మం. వాలిని చెట్టుచాటునుంచి సంహరిస్తాడు రాముడు. అది విశేష ధర్మం. అంటే, ధర్మాలు కొన్ని ఉండగా, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో కొన్ని విశేష ధర్మాలు ఉంటాయి. అలాంటి విశేష ధర్మం ఒకటి ఇక్కడ ఉన్నది. అంటే, అప్పటికి ఆ కథలు ఇంకా జరగలేదు. మార్కండేయుని కథ చాలా పాతది. రామాయణం తర్వాత వచ్చింది. కృష్ణ కథ మరీ తర్వాత వచ్చింది కదా!

విశేష ధర్మం ఒకటి వర్తిస్తూ ఉంటుంది గుర్తుపెట్టుకో అన్నాడు శివుడు. ఏమిటది అని అడుగుతాడు యముడు. అప్పుడు శివుడు చెప్తాడు, నా భక్తుడైనటువంటివాడు, అంటే తన లోపల, వెలుపల, సర్వావస్థలలో, సర్వ కాలమందు, సర్వ దేశమందు, సర్వ నామ రూపములందు, సర్వ వ్యాప్తి అయిన దైవాన్ని చూచేవాడని

అర్థము. అనన్య భక్తుడని అర్థము. అనన్య చింతన, పరిఉపాసన, నిత్య అభియుక్తత కలిగినవాడని అర్థము. తనను ఆశ్రయించి, సర్వమును తననుగా చూచేవాడని అర్థము.

అంతర్యామి తత్త్వమే ఒక్కొక్క రోజు ఒక్కొక్క రూపంలో ఒక్కొక్క పేరుతో భావన చేసుకుంటూ ఉంటాము. అలా లేకపోతే అది ఋషిమార్గంలో చేస్తున్నటువంటి పూజ కాదు. శివుడు, విష్ణువు, గణపతి, దత్తాత్రేయుడు, సుబ్రహ్మణ్యస్వామి, ఆంజనేయుడు, శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు, లక్ష్మి, పార్వతి, సరస్వతి వేరువేరుగా ఉన్నారనుకొని పూజించటం అవివేకం. వేరువేరుగా ఉన్నారనుకుంటే నీకేం తెలియదని అర్థం. ఒకడే ఉన్నది. దానిని ఈ రోజు ఈ రూపంలో, ఇంకో రోజు ఇంకో రూపంలో పూజ చేస్తున్నాము. కాసేపు శివుడిగా చూస్తాం, రేపు విష్ణువుగా చూస్తాం, ఏదో మనకి రకరకాల varieties. దాంట్లో ఒక రుచి ఉన్నది. వైవిధ్యం వల్ల రుచి కలుగుతుందని ఈ విధంగా పెట్టుకున్నారు తప్ప ఒకటే ఉన్నది అని చెప్పారు ఋషులు. మనం అదే గుర్తుపెట్టుకుని చెయ్యాలి ఆరాధనలన్నీ.

జీవించడానికి ఒక ప్రయోజనం ఉండాలి. ఏమిటి ప్రయోజనం? స్వప్రయోజనం కాదు. ముందు చెప్పానుగా, లోకహితార్థము, లోకోపకారము. *“లోకోపకారమ్ ఇదమ్ శరీరమ్”* అన్నారు. ఎందుకిచ్చారు ఇది? ఏదో పదిమందికి మంచి చేసి పోవడానికి ఇచ్చారు. అలా జీవించడం ఒక ధ్యేయంగా పెట్టుకున్న వాడికి, నన్ను స్మరిస్తూ ఉన్నవాడికి ఈ రోజునుంచి ఒక నియమం ఇస్తున్నాను, గుర్తుపెట్టుకో అన్నాడు శివుడు. చెప్పండి

స్వామీ! అన్నాడు యముడు. అప్పుడు శివుడు చెప్పాడు, ఇలా ఉన్నటువంటి వాడికి వాడి ప్రయోజనం నిర్వర్తింపబడేంతవరకూ– ఆశయం నెరవేరేవరకూ అతడి జోలికి నువ్వు పోక అని చెప్తాడు శివుడు.

రెండోది, ఇలా జీవించేవాడికి వాడి ప్రయోజనం వాడు నిర్వర్తించిన తర్వాత వాడికే ఇష్టం ఉండదు ఉండడానికి. చక్కని సంస్కారం కలిగినవాడు అవసరం లేనిచోట ఒక్క క్షణం ఉండడు. అవసరం లేనిచోట అట్లా ఊరకనే కూర్చుని సోది కొడతాడా? అతడికి కాలమే దైవము. అప్రమత్తుడై తన పనులు చేసుకునే వాడు ఎక్కడా ఊరికే అలా ఉండడు! Over staying అనేది సంస్కారవంతుని దగ్గర ఉండదు. ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎంత అవసరమో అప్పుడు అక్కడ అంత మాత్రమే ఉంటాడు. అందుకనే చెప్పారు ఋషుల గురించి, గోదోహన మాత్ర వేళ ఒకచోట ఉంటారట వాళ్ళు. అలా అంటే ఇప్పుడు తెలుగు, సంస్కృతం అన్నీ మర్చిపోయిన రోజులు కదా!

గోదోహనం అంటే గోవు పాలు ఇచ్చేంతసేపు. గోవు పాలు ఇస్తున్నంత సమయం ఎంత ఉంటుంది? ఏంచెప్తాం సమాధానం? ఏమయినా చూశామా పెట్టామా? Booth పాలు తప్ప, గోవుని పాలు పితకడం ఎక్కడ చూశామండి? చూడలేదు కదా! ఊరు బయటకి వెళ్ళాలి, పిల్లలకు చూపించాలి. లేకపోతే పాలు ఎక్కడినుంచి వస్తాయంటే booth నుంచి వస్తాయని చెప్తారు. అంతే కదా! పాలు ఇట్లా వస్తాయని చూపిస్తే, ఓహో! ఇలా వస్తాయి కదా అనుకుంటారు! ఏం తెలియదు మన పిల్లలకి. ఒక

తిరగలి తెలియదు, ఒక రుబ్బురోలు తెలియదు, ఒక ఆవుని పాలు పితకడం తెలియదు. ఇలాంటివేవి తెలియదు కదా!

అందుచేత, గోదోహన వేళ మాత్రం ఉంటారట ఋషులు. అంతకన్నా ఉండరట వాళ్ళు. వాళ్ళకి సమయం అంత విలువైనది. వాళ్లకి పనిలేని చోట ఎందుకుంటారు వాళ్ళు? ఉండరుగా! అందుచేత, వాడి ప్రయోజనం నెరవేరడం అంటే ఎలా ఉంటుందో చెప్పానుగా, ప్రయోజనం రెండు విధాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి, తాను దేహం ధరించి నిర్వర్తించవలసిన కర్తవ్యములన్నీ పరిపూర్ణంగా నిర్వర్తించడం. అది ఒకటి. రెండోది, తాను దేహం ధరించినవాడు కాబట్టి ఈ దేహం నుంచి తానుగా స్వచ్ఛందంగా బయటకి వెళ్ళే మార్గం తెలుసుకోవడం. ఇది అయ్యేంతవరకూ నువ్వు ఆగాలిసిందే అని చెప్పాడు శివుడు. అది మార్కండేయుడు లోకానికి చేసిన ఉపకారం. ఎవరయితే ఒక లోకోత్తరమైన కార్యం కోసం పని చేస్తూ ఉంటారో వారి కార్యం పూర్తి అయ్యేంతవరకూ యముడు త్వరపడి పాశం వేయడు. అది శివాజ్ఞ!

ఇప్పుడు మహాత్మాగాంధీ ఉన్నారు. 1947 ఆగష్టులో స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. 1948 జనవరిలో వెళ్ళిపోయారు కదా! ఇంకా ఉన్నారనుకోండి, బరువే మిగతావాళ్ళకి. అప్పటికే, ఆ ఆరు నెలల్లోనే ఆ ముసలాయనతో ఎట్లాగా అని ఆలోచించడం మొదలు పెట్టారు మిగతా నాయకులు. అది గమనించే గాంధీగారు కూడా మనకెందుకొచ్చిన గోల, మనం కొంచెం దూరంగా ఉందామని, సబర్మతి ఆశ్రమంలో ఉండిపోయారాయన. ఇవన్నీ గ్రహించి విజ్ఞత కలిగినవాళ్ళు తప్పుకుంటారు.

మనకి ఇక్కడ ఏమాత్రం ఉండనవసరం లేదనుకోండి, మనం ఇక్కడ ఎందుకు ఉంటాం? ఎందుకు ఉన్నావు? చేతకాక ఉన్నావు. ఎట్లా వెళ్ళాలో తెలియక ఉన్నావు. అందుకని, అది తెలుసుకోవడం కూడా ఒక ప్రయోజనం. ఈ రెండూ ప్రయోజనాలు నెరవేర్చే వరకూ దైవభక్తులను మరణం స్పృశించదు. ఒక దివ్యప్రయోజనం కోసం జీవిస్తూ ఉండాలి. తాను నిర్గమించే మార్గం కోసం ప్రయత్నిస్తూ ఉండాలి. ఈ ప్రయత్నాలు సాగుతున్నంతసేపూ నువ్వు ముట్టుకోడానికి వీలులేదు, ఇది నీకు నేను ఒక exception కింద పెడుతున్నాను అని శివుడు చెప్తాడు. ఈ exception ని నువ్వు జాగ్రత్తగా follow అయిపో అన్నాడు శివుడు.

8. అమృతత్త్వము

“త్రయంబకమ్ యజామహే
సుగంధిమ్ పుష్టివర్ధనమ్
ఉర్వారుక మివబంధనాన్
మృత్యోర్ ముక్షీయ మామృతాత్.”

ఇది మృత్యుంజయ మంత్రం. మార్కండేయ మహర్షి అనుష్ఠించిన మంత్రం. శివసంకల్పంగా ఆయనకు తపస్సున అందివచ్చిన మంత్రం *‘త్రయంబకుడు’* అనగా మూడు కన్నులు గలవాడు (శివుడు), *‘యజామహే’* అంటే నేను యాజిస్తున్నాను. అంటే ఆయన సాయుజ్యము అపేక్షిస్తున్నాను. ఎందుకంటే *‘మృత్యోర్ ముక్షీయ’* నన్ను మృత్యువు నుండి విడదీసి, *‘మామృతాత్’* మృత్యువాత పడకుండ రక్షించమని, అది ఎలాగంటే, *‘ఉర్వారుక మివ’* అంటే మిగులపండిన దోసపండువలె, *‘బంధనాత్’* తీగ బంధం వుండీలేనట్లుగ.

మిగులపండిన దోసపండు తీగను అంటి పెట్టుకొని వున్నట్లుంటుంది. కాని, ఇలా చేయి పెడితే చేతిలోకి వచ్చేస్తుంది. అంతలా పండి వుంటుంది. దోస తీగనుండి పుట్టిన దోస పువ్వు దోసకాయగ మారి, పెరిగి పెద్దదై దోసపండుగ, పుష్టిగ వర్ధిల్లి, సుగంధముతో వుంటుంది. అలాంటి పండు తీగతో గల సంగము విడి వుంటుంది.

అదే విధంగా సాధకుడు/భక్తుడు శరీరంలో పెరిగి, పెద్దవాడై, సత్కర్మ లాచరిస్తూ పండాలి. అతని ధర్మాచరణము, దైవారాధనము పరిసరములను ప్రభావితం చేయాలి. అతని జీవనము సుగంధపూతముగ కర్మలచే పుష్టి చెందాలి. తీగనుండి పూవు వచ్చినట్లు, అతని రక్తమాంసాదులతో కూడిన శరీరం నుండి, సూక్ష్మము దివ్యము అగు శరీరం వ్యక్తం కావాలి (పాల నుండి వెన్న తీసినట్లు). పువ్వు కాయగ, పండుగ మారినట్లు సూక్ష్మ శరీరం వృద్ధి చెందాలి. ఆ శరీరం, రక్త మాంసాదుల శరీరంనుండి విడిపడాలి. తీగనుండి పండు విడిపడినట్లు విడిపడాలి. సంగము లేక, శరీరంతో కూడి వుండాలి. అందున భక్తుడు వసించి యుండాలి. అపుడు భౌతిక శరీరం పడిపోయినా తానుంటాడు. శాశ్వతుడై వుంటాడు. చిరంజీవియై వుంటాడు. అటుపైన వెన్న నేయిగ మారినట్లు, సూక్ష్మశరీరం ఆధారంగా కారణ శరీరం పొందుతాడు. అది అవ్యయ శరీరమై వుంటుంది. మార్కండేయుడు అట్టి అవ్యయ శరీరమును పొంది వున్నాడు. అతడు అనుష్ఠానం చేసిన మంత్రమే మనందరికి అందించాడు.

ఈ మంత్ర ప్రయోజనము సిద్ధించాలంటే, జీవనము దివ్య ప్రయోజనమునకు సమర్పితమై, అనన్య చింతనతో అంతర్యామి దర్శనము అహర్నిశలు గావిస్తూ వుండాలి. దైవానుగ్రహంగా అవ్యయ శరీర మేర్పడే వరకు సాధన సాగాలి. *“చేరి కాంక్షించు వారి కవ్యయ దేహమిచ్చు నెవ్వాడి కరుణ”* అని భాగవతం పేర్కొన్నది.

దోసపండు ఏ విధంగా దోసతీగ నుంచి పూర్తిగా

పండినప్పటికీ దాన్ని అంటీ అంటనట్టుగా ఉంటుంది గాని, అంటుకొని ఉండదు. అలా ముట్టుకోగానే చేతిలోకి వచ్చేస్తుంది. అదీ *"ఉర్వారుక మివబంధనాన్"* అంటే దోసపండుకి బంధం ఉందా తీగతో? లేదు. తీగకి బంధం ఉందా దోసపండుతో? లేదు. దోసపండు జీవుడు. తీగ శరీరం. ఈ శరీరంలోంచే కదా ఆ పండు వచ్చింది? అందులోంచి అది బయటకు దానంతటఅది స్వచ్ఛందంగా వచ్చేంతవరకూ అని చెప్పడానికి *"ఉర్వారుక మివబంధనాన్"*. ఆ విధంగా *"మృత్యోర్ముక్షీయ"* ఆ ముడి మాత్రం తీసెయ్యి. దేహంతో మనకున్న ముడి విడిపోవాలి. ముడి తీసేస్తే దాంట్లో కూర్చుంటే తప్పేముంది? ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు వెళ్లిపోవచ్చు. అదీ యోగం. ముడి విప్పుకుని అందులోనే కూర్చుంటాడు యోగి. పనులన్నీ చేస్తుంటాడండి. పనులన్నీ అయిపోతే వెళ్ళిపోతాడండి, ముడి లేదుగా.

పనులు అయిపోయిన తర్వాత వెళ్ళలేని వాళ్ళు చాలామంది ఉంటారు. మంచి పనులు చేస్తూ, వెళ్ళలేక, వెళ్ళలేక, వెళ్ళిపోయిన వాళ్ళుంటారు. వెళ్ళలేక వెళ్ళలేక వెళ్తున్నా అని ఉంటుంది కదా! అలా వెళ్ళలేక వెళ్ళవలసిన దరిద్రం ఏం ఉంది? అది చెప్పేది యోగం. అందుకనే, శ్రీకృష్ణుడు చెప్తాడు అర్జునుడికి, *"యోగీభవ అర్జునా"* అంటాడు. నువ్వు తపస్సు చెయ్యి, *"తపస్విభ్యో మునిభ్యో జ్ఞానిభ్యో"*, వీళ్ళందరికన్నా యోగే గొప్పవాడు, నువ్వు యోగివి అవ్వు అని చెప్తాడు. అంటే ఏమిటి? నువ్వు తపస్సు చేసినా, ఈ ఫలం నీకు దక్కాలి. అప్పుడు నువ్వు యోగివి. ఆ ఫలం నీకెలా దక్కింది? నువ్వు చేస్తున్న స్మరణ వల్ల, అనన్య చింతన వల్ల దక్కింది. యోగవిద్య తారణ విద్య అన్నారు. అంటే ఈ విధంగా నీకు

దేహం నుంచి తరింపు ఇస్తుంది, లోకం నుంచి తరింపు ఇస్తుంది. అందుకనే, ఏదయినా విద్యంటూ నేర్చుకుందామంటే, time waste చేసుకోకుండా ముందు తారణ విద్య నేర్చుకోమన్నారు. తారణ విద్యని యోగవిద్య అంటారు. యోగం అంటే దైవంతో యోగం చెందడం వలన ఈ ముడి క్రమంగా విడిపోతుంది. అలా విడదీసుకుని అక్కడే ఉంటాడు. ఎప్పుడు జరగాలట ఇదంతా? *"ఓం త్రయంబకం"* అంటే మూడు కన్నులు కలవాడా, *"యజామహే"* అంటే నిన్ను భజన చేస్తున్నాను, ఆరాధన చేస్తున్నాను, నిన్ను గూర్చి తపస్సు చేస్తున్నాము అని. మన మంత్రాలన్నీ collective prayers.

అందుచేత, *"యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనం"* అంటే శరీరంలో బాగా పుష్టి. పుష్టి రావడం అంటే లోటు లేకపోవడమే పుష్టి రావడం. నాకు ఇది లేదు అనే భావన లేకుండా పరిపూర్ణమైనటువంటి సంతుష్ఠితో జీవిస్తున్నటువంటి స్థితికి రావాలి. ముందు అదీ! *"పుష్టి వర్ధనం"* అంటే బాగా పుష్ఠి పెంచు. నాకు లేనిదంటూ ఉండకూడదు. అంటే నాకు ఇహ కోరికల దరిద్రం ఉండకూడదు. అంత పరితృప్తుడై పోవాలి. *"సంతుష్టుడీ మూడు జగముల పూజ్యుండు, సంతోషి కెప్పుడు జరుగు సుఖము, సంతోషి కాకుండ సంసార హేతువు"* అంటాడు వామనుడు. అడగరా ఏదయినా ఇస్తాను అంటే బలి, ఎందుకు అడగాలయ్యా, నాకేం అక్కర్లేదు అంటాడు. ఏమీ అక్కర్లేని వాడు రాజుకన్నా గొప్పవాడు కదా! ఏదయినా కావాలంటే కదా రాజుగారు కావాలి! ఏమీ అక్కర్లేని వాడికి రాజుగారెందుకు? అలా వామనుడికి ఏమీ అవసరం లేదు. అలా కాదు అడగమంటాడు బలి. లేదు, నాకేం

అక్కర్లేదు, హాయిగా ఉన్నాను కదా అంటాడు వామనుడు. చివరికి బలి చక్రవర్తి బాబు, బాబు అడగవా అని అడిగేటట్లు చేస్తాడు వామనుడు! అందుచేత, ఆ విధమైనటువంటి పరితృప్తి కలగాలి నాకు. ఏదో సరిపెట్టుకోవడం అక్కర్లేదు నాకు. పరిపుష్ఠి కావాలి. పుష్టి, తుష్టి ఏర్పడాలి. అది ఎలా ఉండాలంటే సుగంధములు వ్యాప్తి చెందేటట్టుగా ఉండాలటండి జీవితం. అంటే ఆయన చూస్తే బావుండును, ఆయన మాట్లాడితే వింటే బావుంటుంది, ఆయన ఏం చేసినా బావుంటుంది, ఇట్లా తయారు చేయి నన్ను. చూడండి ఎంత ఉందో? *"సుగంధిం పుష్టి వర్ధనం, ఉర్వారుక మివబంధనాన్ మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్"* అనేది అప్పటినుంచి మృత్యువును జయించే మంత్రంగా మనకి ఇచ్చారు. అది ఊరికే మనం నమిలేస్తే అవ్వదు. ఇందాక చెప్పినవన్నీ చెయ్యాలి. మనకి భయం వచ్చినప్పుడల్లా మృత్యుంజయ మంత్రం అనుకుంటూ ఉంటాం కదా! కాస్త ఒంట్లో బావుండకపోతే మృత్యుంజయ మంత్రం అంటాం కదా! చేసుకో మంచిదే. కానీ సమస్తమునందు లోపల బయటా ఆరాధనలో శివుని దర్శనం చేస్తూ నువ్వు చేసుకున్నావనుకో, అప్పుడు నిన్ను యముడు ముట్టుకోడు. ఎందుకంటే నీకు ఒక ప్రయోజనం ఉంది, ఒకటి. రెండు, నీకుగా నువ్వు స్వచ్ఛందంగా వచ్చేద్దామనుకుంటున్నావు, ఇంక నీకు మరణం ఎందుకు? చంపడమెందుకు? తనంతట తానే వచ్చి report చేస్తానంటే వాడిని లాక్కెళ్ళడమెందుకు?

పని అయిపోయిన తర్వాత నేనే వచ్చేస్తానంటే పులి అంతటిది వదిలేసింది 'పులీ–ఆవు' కథలో కదా! పులి నోట పడ్డదండి ఆవు. ఆవు అంది "సంతోషం, నీకూ ఆహారం కావాలి

కదా మరి. నా ఆహారం కోసం నేను అడవికి వచ్చాను. ఏదో గడ్డి తింటున్నాను. నీ ఆహారం కోసం నన్ను తినడానికి వచ్చావు. సంతోషం, నీకు తప్పకుండా ఆహారం అవ్వాలి నేను. ఆహారం కావలసిన దూడ ఇంట్లో ఒకటుంది, నా దూడ. నాలో పడ్డ ఈ పాలు ఆహారంగా, ఆకలితో ఎదురు చూస్తున్నది. నువ్వు పాలు తాగవు కదా! అందుచేత, పాలు దానికి ఆహారం ఇచ్చేసి, నేను నీకు ఆహారంగా వచ్చేస్తాను.'' అలా అన్న ఆవుని పులే చంపలేదండి! చంపిందా? చిన్నప్పుడే చెప్పారు ఈ కథలన్నీ. మరి వీట్లో ఎంత తత్త్వం ఉందండి!

స్వచ్ఛందంగా తాను ఒక ధర్మానికి లోబడేవాడిని యముడేం చెయ్యడు. యముడి పేరే యమధర్మరాజు కదండి. ధర్మాలన్నీ ఒక నియమం ప్రకారం నిర్వర్తిస్తున్నవాడిని యమధర్మరాజు ఏం చెయ్యడు. ధర్మం తప్పినవాళ్ళకే శిక్ష. అందుచేత, నీకు ఈ విధంగా ప్రవర్తిస్తున్న వాళ్లున్నారే, వీళ్ళని కొంచెం special category గా పెట్టుకోమని చెప్తాడు శివుడు యమధర్మరాజుకి.

ఊళ్ళో traffic signals అవీ మామూలుగా automatic గా, electronic గా పడిపోతూ ఉంటాయి కదా! Prime minister దిగాడు ఊళ్ళో. ఆయన బయలుదేరి వస్తుంటే ఆయనకి కూడా traffic signals వేస్తారా? వెయ్యరు కదా! ఎందుకు వెయ్యరు? ఆయన యొక్క ప్రాముఖ్యత అలాంటిది కాబట్టి. అందుచేత, ప్రత్యేక సన్నివేశాలు గుర్తుపెట్టుకో అన్నాడు శివుడు యమధర్మరాజుతో. అలాంటి వాడు వీడు. 'తన కోసం' అనేది లోపల ఎక్కడ వెదికి చూసినా లేదు, తల్లిదండ్రుల కోసం ఉండాలని

భావిస్తున్నాడు. అది ధర్మం కాబట్టి నువ్వు ఇతడిని ముట్టుకోడానికి వీలులేదు. ఇది ఎప్పటికీ ఒక శాసనంగా నువ్వు తీసుకో అని చెప్తాడు శివుడు. అది మలుపు సృష్టి కథలో. అంటే, మరణం విషయంలో ఒక మలుపు ఇచ్చారు, ఒక exception ఇచ్చారు. మనకి కూడా బాగా rules strict గా ఉండి, కఠినంగా ఉండి బాధ పెడుతూ ఉంటే, మనం representation చేస్తూ ఉంటాం ప్రభుత్వానికి. మహాప్రభో! ఆ rule మమ్మల్ని బాగా ఇబ్బంది పెట్టేస్తోంది అంటే, వాడు amendment చేసి, ఒక exception క్రింద పడేస్తాడు. Not withstanding the above అంటూ ఒకటి ఇచ్చేస్తాడు.

ఇలా exception మొత్తం మానవజాతికి పట్టుకొచ్చిన వాడు మార్కండేయుడు. అందుచేత, మార్కండేయుడు మనకి ఆరాధ్యుడయ్యాడు. అప్పటినుంచి ఇప్పటివరకూ ఉన్నాడు. ఉన్నాడంటే ఆ శరీరంలోనే ఉంటాడా? ఉండడు. అది తెలియాలి. చిరంజీవి అయి ఉన్నాట్ట అంటే తానెవరో తానెరిగి, చొక్కాలు మార్చినట్టు దేహాలు మార్చుకుంటూ ఉంటాడు. ఆ దేహంలో ఆ తల్లిదండ్రులకి పరిపూర్ణంగా సేవ చేసి, వారికి ఉత్తమగతులు కల్పించిన తర్వాత కొన్నాళ్ళు ఉండి మరి కొంత తపస్సు చేస్తాడు. ఈసారి ఏం చేస్తాడంటే తపస్సు, అసలు ఈ సృష్టి మాయ అంటే ఏమిటి? పెద్దపెద్దవాళ్ళే మాయలో పడిపోయారు కదా! అందుచేత, ఈ మాయా స్వరూపం నాకు దర్శనం కావాలని మళ్ళీ తపస్సు ప్రారంభిస్తాడు.

౯. దర్శన జ్ఞానము

యోగపరమైన దృష్టితో మహాత్ముల కథలు, ఇతిహాసములు, పురాణములు, భగవద్గీత, ఉపనిషత్తులు మనం అధ్యయనం చేస్తూ ఉంటే దర్శన జ్ఞానం ఒకటి లభిస్తూ ఉంటుంది. శాస్త్ర అధ్యయనం మాత్రమే చేస్తుంటే శాస్త్ర జ్ఞానం కలుగుతుంది తప్ప దర్శన జ్ఞానం కలగదు. శాస్త్ర జ్ఞానం అంతా కూడా మనకి పరోక్షంగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. యోగ దృష్టితో, భక్తి దృష్టితో మనం అవే గ్రంథములను అధ్యయనం చేస్తూ ఉంటే గ్రంథముల యందు చెప్పబడిన విషయముల ఆధారంగా మనకి దర్శనం కలుగుతూ ఉంటుంది. అందుచేత అది దర్శన జ్ఞానం అవుతుంది. దర్శన జ్ఞానం వేరు, అధ్యయన జ్ఞానం వేరు. ఎంత అధ్యయనం చేసినా అధ్యయనం మనసుతో చేస్తాడు గానీ మరొక విధమైన పనిముట్టు లేదు మనిషికి. యోగపరమైనటువంటి దృక్పథంతో మనం యోగసాధన చేసుకుంటూ అధ్యయనం చేసినట్టయితే మనసుకి మూలమైనటువంటి బుద్ధి, ఆత్మ గ్రంథస్తమైన విషయమందు అనురక్తి చెంది, గ్రంథము దర్శనం ఇస్తుంది. దర్శనం ఇచ్చి, ఉన్న కథలోంచి లోతైన కథలు చూపిస్తూ ఉంటుంది. అందుచేత, గ్రంథము ఆధారంగా అధ్యయనం చేసే విద్యార్థి, అతని యందు ఉన్నటువంటి సంస్కారముల యందు పరిపక్వతను బట్టి గ్రంథములోని విషయములు గోచరిస్తూ ఉంటాయి. అందుచేత, అధ్యయనం కూడా ఒక ధ్యానంలా నడుస్తూ ఉంటుంది.

దినచర్య అంతా ఒక ధ్యానంగా నడుస్తూ ఉంటుంది. ఎందుచేత అంటే, దినచర్య నిండా గుర్తిస్తున్నది ఒకడినే. ప్రార్థన యందు గుర్తిస్తున్నది ఒకే తత్త్వాన్ని. ఒకే తత్త్వాన్ని దినచర్య యందు, అదే తత్త్వాన్ని అంతరంగమందు దర్శిస్తూ ఉండడమనేది ఒక నిత్యమగు యోగసాధన. ఇందులో భక్తి ప్రధానంగా ఉంటుంది. యోగం జరుగుతూ ఉంటుంది. అంటే, అనుసంధానం జరుగుతూ ఉంటుంది. ప్రార్థన అంటే సంధాన ప్రక్రియే.

మనలోని ఈశ్వరుడితో మనం అనుసంధానం చెందుతూ ఉంటే క్రమంగా ఈశ్వరుడే మనంగా ఉన్నామని తెలుస్తూ ఉంటుంది. అదే ఈశ్వరుడు ఇందరి రూపాల్లో కూడా ఉపస్థితుడై ఉన్నాడు. గుణములకు అవతల మనమందరమూ ఈశ్వరులమే. గుణములకు ఈవల మనమంతా జీవులము. ఇంతే తేడా! అంతా మంచి నీరే. ఆ మంచి నీరు ఎవరెవరి refrigerator లో వారి వారి ice ముక్కలుగా తయారుచేసుకుంటే, ఎన్నో ice ముక్కలు వస్తూ ఉంటాయి కదా! మనం ఎన్ని రకాలుగా designs పెట్టుకుంటే మనసులో అన్ని రకాలుగా, designs గా మనకి జీవితం గోచరిస్తూ ఉంటుంది కదా! ఎందుచేత? అది నీరే కాబట్టి. అంతకుముందు దానికి రూపం లేదు. అందుచేత, మనసు ఈ విధంగా ప్రతిదాని వైవిధ్యాన్ని పట్టుకొచ్చి, ఆ వైవిధ్యంలో అనుభూతిని మనకిస్తుంది. అనుభూతి ఇవ్వడమే కాకుండా దాంట్లో ఉండే అపాయమేమిటంటే వేర్పాటు ఒకటి ఉంటుంది. దీనికన్నా అది వేరు అనేది. స్వ, పర భేదం ఏర్పడుతుంది. తర తమ భేదం ఏర్పడుతుంది. ఈ భేదము మనసులో ఉన్నంతసేపూ ఉంటుంది. అందుచేత, మనసుతో మనం గ్రంథము చదివామనుకోండి. గ్రంథం

మనసుతో చదివితే, విడివిడి ముక్కలుగా కనిపిస్తూ ఉంటాయి అన్నీ. దేనికీ దేనికీ పొంతన ఉన్నట్టుగా ఉండదు. ఏ కథ కా కథ వేరుగా ఉంటుంది. కాని ఎన్ని కథలు చెప్పినా ఒకటే కథ చెప్తూ ఉంటారు. పురాణాల్లోగాని, భగవద్గీతలోగాని, భాగవతంలోగాని, రామాయణంలోగాని ఒకటే కథ. ఒకే తత్త్వము ఎన్ని రకాలుగా దిగి ఏ విధంగా నిర్వర్తింపబడుతోంది, అందులో జీవుడు ఏ విధంగా ఈ వివిధత్వంలో ఉండే ఏకత్వంతో అనుసంధానం చెంది, ఆ ఏకత్వాన్ని తన యందు, తన పరిసరముల యందు అఖండంగా అనుభూతి చెందుతూ, అమితానందంతో, ఇంత ఘర్షణలతో కనబడుతున్న సృష్టి యందు, ఏ ఘర్షణా లేకుండా జీవించడమనే ఒక స్థితిలోకి తాను రావచ్చు. అలా రావడమే వైకుంఠపాళిలో పండడ మనేటువంటిది. వైకుంఠపాళిలో పండటం అంటే ఆ పైకెళ్ళి కూర్చుంటే ఇంక పని లేదనుకుంటాం. కాదు. అలా పైకెళ్ళినవాడు మళ్ళీ లోపల ఇన్ని గళ్లలోనూ తిరుగుతున్నా, వాడికి అంతకుముందు ఉండే పాములూ ఉండవు, నిచ్చెనలూ ఉండవు, రాక్షసులూ ఉండరు, దేవతలూ ఉండరు, ఎవరూ ఉండరు. అందరూ ఉంటారు గాని ఇదివరకటిలా ఉండదు. దృక్పథం మారిపోతుంది. అందుచేత, బాగా అనుసంధానం చేసుకోవడం ముఖ్యం.

సంధానం అంటూ ముందు జరిగితే ఆ తర్వాత అనుసంధానం జరుగుతుంది. పదములు మనం వాడుతూ ఉంటాంగాని, వాటిని చక్కగా పరిశీలించి చూస్తే సంధానమే లేనప్పుడు అనుసంధానం ఉండదు. సంధానం అంటే నేను జీవుడను, నా యందు ఈశ్వరుడు ఉన్నాడు. నేను ఈశ్వరుడితో సంధానం

చెందుతాను. అలా నిజంగా సంధానం జరిగితే అదే ఈశ్వరుడు అందరిలో ఆ విధంగా ఉన్నాడు అని తెలుస్తుంది. ఈ తెలియడం ప్రతిక్షణం మనకుందనుకోండి, దాన్ని అనుసంధానం అంటారు. ఆ "అను" అన్న పదంలో చాలా విశేషమైనటువంటి భావన ఉన్నది. విశేషమంటే గంభీరమైన భావన. "అను" అంటే continous అని అర్థం. అందుచేత, అనుసంధానం అంటే దేన్ని చూసినా అందులో మూలాన్ని చూసే ప్రయత్నం సాగుతూ ఉండాలి. అలా సాగకపోతే, ఏదో కొన్నికొన్నిచోట్ల కనిపిస్తుంది, కొన్నికొన్నిచోట్ల కనిపించదు. కనిపించకపోవడం నీవల్ల తప్ప అక్కడ అదే ఉంది. వేరే ఏమీ లేదు. కానీ నువ్వు మనసు నుంచి చూస్తే వేరుగా కనిపిస్తుంది. దాని పై కక్ష్యలోంచి చూస్తే వేరుగా కనిపించదు. ఇన్ని మంచుగడ్డలూ ఒకే నీరు నుంచి వచ్చాయి అనుకుంటే, అది గుర్తు ఉంటే, ఇది మంచి నీరే ఇలా తయారయ్యింది అని గుర్తు ఉంటుంది.

మనవాళ్ళు పంచదార పాకం నుంచి బొమ్మలు తయారుచేసి, వాటికి రంగులు పూసి, వాటిని చక్కగా పళ్ళాల్లో పెట్టి, ఉత్సవాలు పండగలు చేసుకున్నప్పుడు, లేకపోతే పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్నప్పుడు, రకరకాల బొమ్మలు తయారుచేసి పంచుతారు. పంచదార చిలుకలంటావు, ఎందుకని? మూలవస్తువు ఒకటే కాబట్టి. అలా మూలవస్తువు ఒకటని తెలుస్తున్నకొద్దీ మనస్సు బుద్ధిలోకి కరిగిపోతూ ఉంటుంది. మూలవస్తువు ఒకటే అని తెలియనప్పుడు అన్ని విషయముల యందు స్థిరమైన భావములు కలిగి ఉంటాము. నేననుకున్నదే, ఇదే correct, ఇంక మిగతా వాళ్ళందరూ తప్పు అనిపిస్తూ ఉంటుంది. అందరూ అట్లాగే మాట్లాడతాము కదా! ఇదే correct, మిగతాదంతా correct

కాదు అంటాం. ప్రతివాడికి వాడనుకున్నటువంటిది correct. అట్లా అందరికీ వాళ్ళకున్నటువంటి ఎన్నో right లు ఉంటాయి. ఇన్ని right లు ఉండవు కదా! ఒకటే right ఉంటుంది. చాలా సత్యాలు ఉన్నాయట అంటే అది అబద్ధం అని చెప్పారు. ఒకటే సత్యం ఇన్ని రకాలుగా ఉంది. అది తెలియడానికి అనుసంధానం అవసరం.

ఒకటే రకరకాలుగా ఏర్పడితే, మంచుగడ్డ నీరయితే మంచుగడ్డ చచ్చిపోయిందా? అంతకుముందున్న స్థితిలోకి వెళ్ళిపోయింది అది. నీరు ఆవిరి అయితే నీరు చచ్చిపోయిందా? ఆవిరి క్రమంగా వాయువుగా మారిపోయి ఆకాశాన్ని చేరితే? ఇవన్నీ ఏమిటి? స్థితి భేదాలు. ఈ స్థితి భేదాలలో ఒక లోకంనుంచి ఇంకో లోకం వెళ్ళినప్పుడు, ఆ లోకంలో ఉండకపోవడం వల్ల, నీవు లేవు అనేటటువంటి ఒక భావన ఇతరులకి కలుగుతూ ఉంటుంది. ఆయన లేడండి అంటూ ఉంటాం కదా! భగవద్గీతలో ఉన్నవాళ్ళు ఎప్పుడూ ఎక్కడికీ పోరు, ఉంటారు ఎప్పుడూ అని శ్రీకృష్ణుడు చెప్తాడు. ఉన్నవాళ్ళు అందరూ ఎప్పుడూ ఉంటారు. ఒక్కొక్కసారి ఒక్కొక్క లోకంలో ఉంటూ ఉంటారు. మనం ఎవరయితే లేరని భావిస్తూ ఉంటామో వారంతా ఇంకో లోకంలో ఉంటారు. జీవులు లోకాలు మారుతూ ఉంటారు. సత్యలోకం నుంచి భూలోకం వరకూ, ఇంకా అధోలోకాల్లోకి కూడా జీవులు వ్యాప్తి చెంది ఉంటారు, వారివారికుండే ప్రజ్ఞ యొక్క పరిణామం బట్టి. అందుచేత, ఎవరూ లేరనుకోవడానికి లేదు. అందరూ ఉన్నారు. అందుకని, ఎవ్వరూ పోరు, అందరూ ఉంటారు. ఉన్నవారు పోరు, లేనివారు రారు అంటాడు రెండో అధ్యాయంలో.

ఇట్లా మొట్టమొదటే అంతంత పెద్ద విషయాలు చెప్తే మనకి అర్థం కాక, ఎవరూ రెండో అధ్యాయం చదువుకోరు భగవద్గీతలో. పైగా చాల సుదీర్ఘమైన అధ్యాయం. చిట్టచివర అధ్యాయం అంత ఉంటుంది, డబ్బైరెండు శ్లోకాలు ఉంటాయి. ఎందుకొచ్చింది, మనకి అర్థమయ్యేదా పెట్టేదా అని మూడో అధ్యాయం నుంచి మొదలు పెడుతూ ఉంటారు. ఎందుకంటే, మూడో అధ్యాయమే కీలకం మనిషికి. తన కోసం బతికేవాడు తన కోసం కాక పదిమంది కోసం బతకడం అనేది మూడో అధ్యాయం. పదిమంది కోసం అనేది జరుగుతూ ఉంటే తన నుంచి విపరీతంగా అనేకానేకమైన యజ్ఞములు నిర్వర్తింపబడడం నాలుగొవ అధ్యాయం. అంటే, తన శరీరం ఇతరులకి ఉపయోగపడేటట్టుగా చూడడం. తన ఇంద్రియములు ఇతరులకి ఉపయోగపడేటట్టుగా చూడడం. తన మనస్సు, భావములు ఇతరులకి ఉపయోగపడేటట్టుగా చూడడం. ఆ మనసుని అట్లా వాడడం. తనకుండే బుద్ధి ఇతరులకి వినియోగించేటట్టుగా వాడడం. తననే ఇతరులకి వినియోగించేటట్టుగా వాడడం. తనకున్న ఆనందం, అనుభూతి కూడా ఇతరులకి పంచడం. అన్నీ ఇతరులకి పంచడం కోసమే అనేది నాలుగవ అధ్యాయం. మూడు, నాలుగు అధ్యాయాలు చాలా ముఖ్యం. అది కాకుండా మిగతావి చదువుకున్నా ఊరికే మనస్సుకి ఏదో అందుతూ ఉంటుంది. మనస్సుకి మర్చిపోవడం కూడా ఉంటుంది.

మనసుకి ఉండే మహత్తరమైన గుణం ఏమిటంటే చాలా విషయాలు మర్చిపోతూ ఉంటుంది. అక్కర్లేనివన్నీ గుర్తు చేస్తూ ఉంటుంది మనస్సు, కావలసినవి గుర్తు చెయ్యకుండా. అంటే,

ప్రవచనాల ద్వారా విన్నవి, లేకపోతే మనం చదువుకున్నవి, అవేం గుర్తుచెయ్యదు మాములుగా ఉంటే మనసు. వాడి గురించి, వీడి గురించి, ఈ రాజకీయాల గురించి, సినిమాల గురించి, క్రీడాకారుల గురించి, ఇవేగా గుర్తు వస్తుంటాయి! Advertisements, discounts ఇవేగా గుర్తు వస్తుంటాయి! మాములుగా మనసుని వదిలేస్తే ఇదివరకూ నేర్చుకున్న మంచి విషయాలన్నీ గుర్తు చేస్తుంటుందా? చేస్తే ఆ మనసు బుద్ధితో అనుసంధానం చేసిన మనసై ఉంటుంది. Filtered mind అది. Filter లేని mind కి ఏమవుతుందంటే మనకి ఏవయితే పనికిరావో అవన్నీ గుర్తు చేస్తూ ఉంటుంది. మనకి పనికొచ్చేవన్నీ మరపొచ్చేస్తుంది. అందుచేత, మనసుకి చావు అనేది తప్పదు. గట్టిగా నిన్న మధ్యాహ్నం ఏం తిన్నావో చెప్పు అంటే చెప్పలేడు ఎవడూ. చాలా ఆలోచించాలి కదా! ఇదిలా మరపు తెప్పించేస్తుంటే, ఎప్పుడూ కొత్త విషయాల మీద పడిపోతూ ఉంటుంది, పాత విషయాలు మర్చిపోతూ ఉంటుంది. ఏమయింది? పాతవి మర్చిపోతూ, కొత్తవి ఇవ్వాళ నేర్చుకుంటే, మళ్ళీ రేపు మర్చిపోతాము. ఇట్లా తిప్పుతూ ఉంటుంది మనస్సు. ఇలాంటి మనసుతో గ్రంథాలు చదివితే ఎంతసేపు ఉంటుంది?

Literacy is not education అన్నారు కదా! చదువులు వేరు, విద్యలు వేరు. అందుచేత, literacy ఉన్నంత మాత్రాన, కేవలం నీకు మనసు ఉన్నంత మాత్రాన నీకు సమస్తమైన విషయాలు అవగాహన కావు. నీ మనసుకి ఒక శిక్షణ ఉండాలి. శిక్షణ ఇవ్వని మనస్సు శిక్షణ లేని పశువులాగా ఉంటుంది. నువ్వు ఎంతో శిక్షణ ఇస్తే పశువు నువ్వు చెప్పిన పద్ధతుల్లో ప్రవర్తిస్తుంది కదా! అలాగే నీ మనస్సు కూడా! అది ఏదేదో మాట్లాడుతూ

ఉంటుంది, ఏమిటేమిటో ఆలోచిస్తూ ఉంటుంది, ఏవేవో పనులు మనచేత ప్రోత్సహిస్తూ ఉంటుంది. దాని పనే అది.

అందుచేత, మనస్సు ఉంటే చాలదు. దానికి శిక్షణ కావాలి. దానికి ABCD నేర్పడం వల్ల శిక్షణ ఇచ్చామనుకోబోకండి. ABCD లు నేర్చుకోవడం వల్ల ఏ శిక్షణా ఉండదు. అఆఇఈ లు నేర్పినా అంతే. రాయడం వచ్చేసరికి అహంకారం వస్తుంది తప్ప, వినయం ఏది? అది విద్య అవుతుందా? ఎక్కువ మనకి అవీ ఇవీ రాయడం, లెక్కలు, ఇవన్నీ నేర్చుకున్నావనుకో, నేర్చుకుంటే నీలో వినయం పెరుగుతోందా? విద్య యొక్క ప్రధాన లక్షణం వినయం. అది లేని చోట అది విద్య కానేకాదు. విద్య నేర్చుకుంటే వినయం పెరగాలి. అది విద్య. అందుచేత, వినయం లేనటువంటి విద్యలు ఎన్ని నేర్చుకున్నా ఏం లాభం? వినయం అంటే ఏమిటి? మెత్తపడిన మనస్సు అది. మెత్తబడినటువంటి మనసు బుద్ధినుంచి గ్రహించడానికి వలసినటువంటి లక్షణం ఏర్పడుతుంది. అందుకని, విద్య వలన వచ్చేది వినయం. వినయం వలన వచ్చేది బుద్ధిగ్రాహ్యమైనటువంటి విషయాలు. మనోగ్రాహ్యంగా ఏం ఉండదు. బుద్ధిగ్రాహ్యం అన్నారు భగవద్గీతలో. బుద్ధి చేత తెలియవలసిందే తప్ప మనసు వల్ల ఏం తెలియదు. మనసు ఊరికే బయట పనులు చేసుకోవడానికి నీకు ఉపయోగపడే విషయం. మనసు బుద్ధితో అనుసంధానం చెందితే తప్ప అసలు విషయాలు తెలియవు. ఘర్షణ లేని జీవనం ఏ విధంగా జీవించాలో తెలియదు. ప్రశ్నలు వెయ్యడమే తెలుస్తుంది.

ఎందుకిలా చేశాడు? ఇంతకన్నా బాగా చేయవచ్చు కదా అని మాట్లాడేవాళ్ళు కూడా ఉన్నారు. భగవంతుడు ఈ సృష్టి ఇంత

భయంకరంగా ఎందుకు చేశాడు అనేవాళ్ళు లేరు? భయంకరంగా నువ్వు చేసుకున్నావు. ఎందుచేత అంటే నీకు అన్నీ ఇస్తే, నువ్వు దాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకోవడం వల్ల అలా అవుతుంది. మనస్సుతో సాధన జరగదు. మనస్సు బాగా మెత్తబడాలి. మెత్తపడడానికి పెద్దలు ఏం చేశారంటే, ముందు కొంత శిక్షణ పెట్టారు. శిక్షణ పెట్టి దివ్యమైన విషయములయందు ఆసక్తి పెరిగేంతవరకూ... ఏర్పరచినప్పుడు నువ్వు వినయమైనటువంటి దృష్టితో దివ్యమైన విషయములు, నీలో ఉన్నటువంటి విషయంతో నువ్వు అనుసంధానం చెందుతూ ఉంటే, అటువంటి సమయంలో నీకు పఠనం, అధ్యయనం ఇచ్చారు. అంతవరకూ అధ్యయనం లేదు. పుస్తకాలు ఊరికినే ప్రపంచం నిండా పంచేశారు. దానితో ప్రతివాడూ ఏదో చదువుతాడు. అదొక వికారమైనటువంటి ఒక మనోతత్త్వం ఏర్పరుచుకుని, ఎందుకూ పనికి రాకుండా అయిపోతుంటాడు.

అహింస, సత్యము, బ్రహ్మచర్యము, ఆస్తేయము లేక దొంగ బుద్ధి లేకుండుట, అపరిగ్రహము – ఊరికే ఏం పుచ్చుకోకపోవడం. ఊరికే వస్తే ఎంతయినా మనం ready కదా! బాహ్య శుచి, అంతః శుచి, సహజమైనటువంటి సంతోషము, ఈ ఎనిమిది లక్షణాలు ఎవరిలో ఉంటాయో, వాళ్లకి మాత్రమే సద్గురువులు అధ్యయనం అనే కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేశారు. హింసాత్మక బుద్ధి కలిగి గ్రంథాలు చదువుకుంటే గ్రంథాలు బొత్తిగా నీకు ఏం చెప్పవు. అందులో లోపాలు ఎన్నడమే నీకు తెలుస్తుంది. రాముడు ఎందుకు ఇట్లా చేశాడు? రాముడు ఎందుకు అట్లా చేశాడో తెలుసుకోడానికి ముందు నువ్వు పశువు నుంచి కొంత మనిషి అవ్వాలి. అప్పుడు

తెలుస్తుంది. కృష్ణుడెందుకు అలా చేశాడో బుద్ధి లోకాల్లో ఉన్నవాళ్లకే అర్థమవ్వలేదు. ఇంకా పైకి వెళ్ళాలి. అందుచేత, మనం మన equipment ని సరిగ్గా తయారు చేసుకోకుండా, మనం దానికి సంబంధించిన ఎటువంటి పరికరంతో ఈ విద్య నేర్చుకోవాలో ఆ పరికరం మనం తయారుచేసుకోకుండా, మనం విద్యని అభ్యసించేటటువంటి ఒక ఆశలో పడి ఉండడంచేత మనకేమీ అందక, అట్లా ఏడిపిస్తూ ఉంటుంది సాధన. అంతే! ఇవ్వాళ మనం వెళ్ళి, వాడిని రాకెట్లో తీసుకెళ్ళారు కదా, నేను కూడా వెళ్తానంటే వెళ్ళలేవు కదా! ఓ రాకెట్లో అంతరిక్షంలోకి వెళ్ళాలంటే నీకు ఎంత శిక్షణ కావాలి? నేనెందుకు వెళ్ళకూడదంటే, వెళ్ళవచ్చు. కాని దానికి సంబంధించిన శిక్షణ తీసుకోవాలి. వాడెవడో తాడు మీద నడిచాడని తప్పట్లు కొట్టి, medals ఇచ్చి, ఒక కోటి రూపాయలు ఇచ్చారనుకోండి. నాకు కూడా ఎందుకు ఇవ్వకూడదు కోటి రూపాయలు అని చూస్తాడు తప్ప, ఆ తాడుమీద నడిచేవాడు చేసిన సాధన నువ్వేం చేశావు? చెయ్యలేదుగా!

అందుచేత, మనలను ఈ విధంగా మలుచుకోవడమే ఈ కథంతా. మనను ఏం మలుచుకోకుండా, మనం అట్లాగే ఉంటూ, అట్లాగే మాట్లాడుతూ, అట్లాగే తింటూ, అట్లాగే తిరుగుతూ, అట్లాగే ప్రవర్తిస్తూ, చాలా కాలం ఇందులో ఉన్నామనే ఒక feeling లో బతుకుతున్నామనుకోండి. అదొకటి extra మనకి! ప్రతివాడు నేను ముప్ఫెయేళ్ళ నుంచి ఇందులో ఉన్నానంటాడు. ముప్ఫెయేళ్ళు ఉంటే ఏమిటి? మూడు వందల ఏళ్ళు ఉంటే ఏమిటి? అన్నీ ఒకటే. నీ యందు ఎలాంటి పరిపక్వత ఏర్పడిందనేది లెక్క. పరిపక్వత దేనికి? మనసుకి. మనసు దిక్కులు చూస్తూ, బాధ్యతలు మర్చిపోయిన

మనసు కదా! బయట కలి కూడా fundamental rights నేర్పుతున్నాడు తప్ప fundamental responsibilities ఎవడికీ నేర్పడం లేదు కదా! ప్రపంచవ్యాప్తంగా అగ్రరాజ్యాలు చేసింది ఏమిటి? ప్రతివాడికి వాడి హక్కులు తెలుసు. హక్కులా కావలసినది? ఆర్యులు చెప్పింది బాధ్యతలు, హక్కులు కాదు. అందుకనే, ఏ పదవిలో ఎవడు కూర్చున్నా, బంట్రోతు పదవి నుంచి పై పదవి వరకూ, వాడి హక్కులే వాడికి తెలుసు తప్ప, వాడి బాధ్యతలు వాడికి తెలియవు. ఆర్యులు బాధ్యతలు నేర్పారు. ఆ బాధ్యతల నుండి పెరగమన్నారు. హక్కుల నుండి ఎవరూ పెరగలేరు. నేను ఫలానా అనుకునేవాడు ఉపయోగం లేదు. నిన్ను మర్చిపోయేటట్టు ఉండవలసిన మార్గంలో నిన్ను ఎక్కువగా పెంచుకునేటట్టుగా కలి తయారు చేస్తుంటాడు. Fundamental rights అనేటటువంటివి కలి ప్రేరణే. ఏం సందేహం లేదు. అందుచేత, ప్రతివాడు వాడి హక్కుల గురించి చూస్తున్నాడు తప్ప, వాడి బాధ్యతలని చూడడం లేదు. ప్రతీది జన్మహక్కుగా భావిస్తూ ఉంటే, ఇంక బాధ్యత ఏం ఉంటుంది? వాడు గాడిదయిపోతూ ఉంటాడు! అందుచేత, ఈ హక్కుల పోరాటంలో మనం వెనక్కి వెళ్ళిపోతూ ఉంటాం. ఇది మనసు చేసే పద్ధతి.

ఇంతకీ చెప్పొచ్చేదేమంటే, ఆ మనసు కరిగితే తప్ప దర్శన జ్ఞానం లేదు. మనసుతో పుస్తకాలు చదువుకుంటే ఏం తెలియదు. ఏం సందేహం లేదు. పుస్తకాలు చదువుకుంటే నిన్న చెప్పినట్లు ఆ శివలింగాన్ని గట్టిగా కావలించుకుని కూర్చున్నాడు అన్నట్టుగా అనిపిస్తుంది. యముడు పాశం వేస్తే ఎంత గట్టిగా కావలించుకుంటే ఏమిటండి? గట్టిగా ఎక్కడ కావలించుకున్నాడు? లోపల. మనస్సుతో అంతరంగంలో ఉండేటటువంటి తత్త్వంతో తాను

అనుసంధానం చెందాడు. మనసు, బుద్ధి, తాను, అంతా కలిపి తనలో శివుడితో తాను అనుసంధానం చెందడం వలన క్రమంగా తాను శివుడై, శివుడు తానై అట్లా ఒక అవినాభావ సంబంధం కలిగి ఉన్నాడు. అంటే, తాను శివుడికన్నా వేరు కాదనే స్థితిలోకి అతడు చేరడం వల్ల, శివుడే తానై ఉన్నటువంటి పరిస్థితి. శివుడే తానై ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో శివుడికి పాశం పడదు కదా! అందుచేత, యముడు వేసే పాశాలు మార్కండేయుడు అనుకుని శివుడి మీద వేశాడు కదా! అక్కడ శివుడైపోయిన మార్కండేయుడు ఉన్నాడు. తపస్సు లేక ధ్యానము అనేటటువంటిది జరుగుతున్నప్పుడు ఇది జరుగుతూ ఉంటుంది, నువ్వు ఉండవు కాసేపు, నువ్వు దేని గురించి ధ్యానం చేస్తున్నావో అది ఉంటుంది. కానీ బాగా తపస్సు చేసినప్పుడు కాసేపు మనం ఉండకపోవడం కాకుండా, కాసేపు అది ఉండకపోవడం జరుగుతుంది. ఎప్పుడూ అదే ఉంటుంది. *"సమాధినిష్ఠాగరిష్ఠులు"* అని అంటూ ఉంటాం చూశారా, వారందరూ అదే తాముగా ఉంటారు.

పిలిస్తే బయటికొస్తారు. పిలవకపోతే దానితో ఉంటారు. పరిసరములతో సంబంధం పెట్టుకుని ఉండరు. అది ఒక స్థితి. అలాంటి స్థితిలో మార్కండేయుడు పరిసరములు మరిచి సమస్తమూ శివుడే – బయటా శివుడే, లోపలా శివుడే, వచ్చిన యముడూ శివుడే, అంతా శివుడే. యముడు రాగానే భయపడి గట్టిగా కావలించుకున్నాడు అని చెప్పారనుకోండి, అలా ఉంటుందా? ఉండదు. అన్యం లేని స్థితిలో అనన్యమైన స్థితిలో ఉన్నదాన్ని, అన్నీ దాన్నుంచే వచ్చాయి కాబట్టి, దాన్ని ఎవరూ ముట్టుకోలేరు. దాన్నెవరూ వశం చేసుకోలేరు. దానికే అందరూ

వశులవ్వాలి. అలాంటి తత్త్వం ఒకటుండడం చేత, అది యమునికి కాకతాళీయంగా ఉన్నప్పుడు కనబడలేదు.

అంత దృష్టి పెట్టి చూడలేదోయ్! అంటూ ఉంటారు పెద్దలు అప్పుడప్పుడూ. ఎందుకని? ఏదో లోకవ్యవహారంలో ఉన్నప్పుడు ప్రతీది దృష్టి పెట్టి చూడరు. కాని దృష్టి పెట్టి చూస్తే పెద్దలకి కనిపిస్తుంది. మనం కూడా దృష్టి పెట్టి చూడాలి అందరిలో ఉండే ఈశ్వరుడిని. లేకపోతే మనకి మామూలుగా మనుషులే కనిపిస్తూ ఉంటారు, వాళ్ళ గురించి మనకుండే అభిప్రాయాలు, అవే కనిపిస్తూ ఉంటాయి. దృష్టి పెట్టి చూస్తే దైవమే కనిపిస్తుంది. ప్రతివాడు తత్త్వ స్వరూపుడే. ఆ తత్త్వమే అక్కడ ప్రకృతి– పురుషులుగా ఉంటుంది. ఆ ప్రకృతికి మూడు గుణాలు ఉంటాయి. ఆ మూడు గుణాల్లోంచి ఈ దిగి వచ్చినవాడు ప్రవర్తిస్తూ ఉంటాడు. ఇంక వాడికి పంచభూతాలు ఉన్నాయి. మూడు గుణాలు, ప్రకృతి, పురుషుడు – మొత్తం పది. ప్రతివాడు ఒక పది, number ten. Number of fulfilment అది. ప్రకృతి, పురుషుడు, త్రిగుణములు, పంచ భూతములు – మొత్తం పది. అంతే అందరం! వాటి combination లో తేడా. ప్రకృతి పురుషుల combination ఒకటే, basic. త్రిగుణములు తేడా, దాని వలన పంచభూతములు తేడా. అందుకని, ప్రతివాడు కొంచెం తేడాగా ఉంటూ ఉంటాడు కదా! సాధకుడికి ఏం ఉండాలి? వాడి తేడాతో నీకేం సంబంధం? ఎవడి తేడా వాడిని బాధపెడుతూ ఉంటుంది తప్ప, మన తేడా మన్ని బాధపెడుతూనే ఉంది ఎట్లాను! తేడా చూడకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నం చెయ్యడమనే సాధన జరుగుతూ ఉండాలి. ఆ సాధనలో ఉండే ఒకే తత్త్వాన్ని చూడడం అనేదాంట్లో నీకు కలిగేటటువంటి పరిపక్వతబట్టే ఈ gradations అన్నీను.

10. శివదర్శనం

యమధర్మరాజు ముందు దృష్టి పెట్టి చూడలేదు. జీవులను రోజూ పట్టుకొస్తుంటారు కదా! అప్పుడప్పుడూ కొన్ని కేసుల్లో కొంచెం ముఖ్యమైనటువంటి వాళ్ళని పంపిస్తూ ఉంటాడు. కొన్నికొన్ని సందర్భాల్లో ఏం జరుగుతుందంటే అప్పటికే ఓ జీవుడి గురించి బాగా మంచి report ఉందనుకోండి. Reports ఉంటాయి కదా! Akashic records, చిత్రగుప్తుడు, వాటిలో ఉండేవాటిబట్టి మరీ ప్రముఖమైతే కొంచెం ముఖ్యమైన వాళ్ళని పంపిస్తాడు. అత్యవసర సన్నివేశాల్లో తాను వస్తాడు! మార్కండేయుడు అనుకుని వచ్చాడు. దృష్టి పెట్టుకు చూస్తే శివుడు కనిపించాడు. యముడిని తక్కువ చెయ్యకూడదు. యమధర్మరాజంటే ఆయన అనుగ్రహం కలిగితే ఇంక బ్రహ్మమే నీకు, బ్రహ్మజ్ఞానమే. ఆయన్ని దాటి ఎవరూ పోలేరు. సూర్యుడికే ఆయన పరిధి ఏర్పరిచాడు. ఈ సూర్యమండలం దాటి సూర్యుని కాంతి వెళ్ళదు. He creates circumference. ఒక పరిధి ఏర్పరుస్తాడు. This is the mark. I mark the circle. With that you may shine forth. అంతటి వాడు యముడు. ఈ సృష్టిలో పరిధులు ఏర్పరిచే తత్వాన్ని యముడు అంటారు. మనం మన పరిధిలోనే జీవించడం కూడా నియమంతో జీవిస్తునట్టు అర్థం. అడ్డగోలుగా ప్రవర్తించకుండా, మన పరిధులు దాటి మనం జీవించక, మన పరిధుల్లో మనం జీవించేటట్లుగా చూస్తాడు. పరిధులు దాటితే తదనుగుణమైనటువంటి ఫలితాలు మనకి ఇస్తూ ఉంటాడు. అదీ యమధర్మరాజు పని. మనను

నియమంలో ఉంచడానికి యముడున్నాడు సృష్టిలో. పరిధులు దాటడానికి ఎవరికీ వీలు లేదు. *"తమ తమ నెలవులు తప్పిన తమ మిత్రులె శత్రువులగుదురు తథ్యము సుమతీ"* అన్నారు. అందుచేత, అందరికీ పరిధులు, పరిమితులు ఉన్నాయి. అట్లా మొత్తం సూర్య మండలానికే ఒక పరిధి. ఊరికే చిన్నచిన్న పరిధుల దగ్గరనుంచి పెద్దపెద్ద పరిధుల వరకూ అన్నీ ధర్మాన్ని అనుసరించి వర్తింపచేసేటట్లుగా ఉండేటటువంటి ధర్మమూర్తి యముడు.

అందుచేత, యమధర్మరాజు దృష్టి పెట్టి చూస్తే శివుడు కనిపించాడు. అంటే, మార్కండేయుడా, శివుడా, గురువా, దైవమా అనే ప్రశ్న వస్తూ ఉంటుంది ప్రతివాడికి. అనుసంధానం చెంది ఉంటే గురువు దైవమే. అలా కాకుండా ఏదో సరదాగా, ఉల్లాసంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఉన్నాడనుకోండి. అప్పుడు కొంచెం సరదాగా మాట్లాడుతూ ఉంటాడు. ఎందుకంటే, అందులో ఉంటే అట్లా మాట్లాడడు. ఆయన అనుసంధానం చెంది ఉన్నాడనుకోండి, అప్పుడు వేరేగా ఉంటుంది. అనుసంధానంలోనే ఉండిపోయాడనుకోండి. మార్కండేయుడు పరిస్థితి ఏమిటంటే, అతడే తాను అనే స్థితిలో ఉన్నాడు. ఈ అతడే తానుగా ఉండడం అనేటటువంటిదే ఈ ప్రయత్నం అంతా. మీరు ఎన్ని పుస్తకాలు చదువుకోండి, ఎంతోమంది ఎన్నో రకాల సాధనలు చెప్పండి, దినచర్యలో ఈ అనుసంధానం జరగకపోతే ఏమీ జరగదు. దీనికి పుస్తకాలు అక్కర్లేదు. పెద్దల దగ్గర విని, అట్లా సాధన చేసుకుని ఋషులు, బ్రహ్మర్షులు అయిపోయారు.

అందుచేత, యముడికి ఆ విధంగా శివ దర్శనం జరిగింది. గురువులో దైవదర్శనం అట్లా అవుతుంది. ఓహో! ఇక్కడ శివ

తత్త్వం వ్యాప్తి చెంది ఉంది అని తెలుసుకుని, శివుని ద్వారా ఉపదేశం పొందాడు యముడు. ఏమని? ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఉండే వాడికి ఇంక rules ఎందుకురా అని. ఇలా ఉండే వాళ్లకి rules apply చెయ్యం కదా! అందుచేత, మామూలుగా మనం పెట్టుకున్నటువంటి సృష్టి ధర్మాలు ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో నీవు నిర్వర్తించక్కర్లేదు అని చెప్పాడు శివుడు. ఎవరయితే పరతత్త్వంతో అనుసంధానం చెంది... పరతత్త్వం అంటే పరిధి లేని తత్త్వం. పరిధి లేని తత్త్వంతో పరిధిలో ఉన్నవాడు అనుసంధానం చెందితే వాడూ ఆ పరిధి దాటేస్తాడు. అంటే, పరిధి దాటేసిన వాడికి నువ్వేం చెయ్యాలి? ఏం చెయ్యనక్కర్లేదు కదా! అందుచేత, వారి ప్రయోజనములను, వారి ధర్మములను వారు పరిపూర్ణంగా నిర్వర్తించేవరకూ వారి జోలికి నువ్వు వెళ్ళకు అని చెప్తాడు శివుడు. వాళ్ళని exception కింద వేసేసుకో. మిగతా వాళ్ళంటావా, వాళ్ళ కర్మానుసారం వాళ్ళని తీసుకెళ్ళు. అందుచేత, పరతత్త్వంతో అనుసంధానం చెందడమే శివతత్త్వం అంటారు. శివుడన్నా, నారాయణుడన్నా, అమ్మవారన్నా, ఏదన్నా, పేర్లు ఎన్నయినా పెట్టండి. ఆ పరతత్త్వంతో అనుసంధానం చెంది ఉన్నటువంటి జీవుడు, వాడి వల్ల ఏ ఇబ్బంది ఎవరికీ లేదు. అటువంటివాడు ఈ శరీరంతో లోకంలో పనులు చెయ్యడానికి ఎంత కాలం అవసరం ఉంటుందో అంత కాలం ఉంటాడు. ఆ తర్వాత నువ్వు ఉండమన్నా ఒక క్షణం ఉండడు అందులో.

ఇప్పుడు వివేకానందుడు ఉన్నాడు. ఏ పని మీద వచ్చాడో ఆ పని పూర్తయిపోయింది. అంతే, ఇక నేను వెళ్తున్నాను, సమాధి కట్టండి అన్నాడు. అందులోకి వెళ్ళి కూర్చున్నాడండి.

మూడో పడిలోనే కదా! ఉంటాడా? ఉంటే extra లు చాలా అంటుకుంటాయి. అవసరం లేకుండా ఎక్కడున్నా అంతే. మనకి అవసరం లేనిచోట ఉంటే మనకి కూడా ఎన్నో అంటుకుంటూ ఉంటాయి. అందుచేత, అవసరం ఉన్నచోట అవసరం వరకూ ఉండడం అనేది సంస్కారం. అందరూ అంటూ ఉంటారు కదా, ఇక్కడ కొన్నాళ్లుండండి గురువుగారూ అంటూ ఉంటారు కదా! అంటే, అంటుకుంటాయేమోనని భయం చేత ఉండక పోవడం కాదు, ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ ఉండాలి. ఎక్కడ కర్తవ్యమో అక్కడ ఉండాలి. కర్తవ్యములు లేని చోట ఉండకపోవడం అనేది మనం పెద్దల వద్ద నేర్చుకుంటూ ఉండాలి.

కర్త్యవం ఉన్నచోట ఎలాంటి చోట అయినా ఉండాలి. అక్కడెందుకండీ, waste అంటూ ఉంటారు కొంతమంది. అక్కడేముంది అంటే, అంతటా ఉన్నదే అక్కడా ఉంది. ఆ ఊరెందుకు వెళ్తారు, అక్కడ ఏం చేస్తారు, ఇట్లా అంటూ ఉంటారు కదా! అందుచేత, ఒకే ఒక తత్త్వం. ఆ తత్త్వంతో అనుసంధానం చెంది జీవించే వాడికి వాడి పని వాడికి తెలుసు, వాడి పనవగానే వాడుండడు కాబట్టి వాడి శరీరం గురించి... పాశం వేసి తీయాల్సిన అవసరం ఎవరికి ఉంటుంది? ఇందులోనే శాశ్వతంగా ఉండిపోదామనే తత్త్వం ఉండేవాడికి. అందుచేత, ఆ పని చెయ్యబోక అని శివుడు యమధర్మరాజుకి చెప్పడం జరిగింది. పని అయిన తర్వాత వాడే వదిలేస్తాడు, అది gurantee. పని అయిన తర్వాత యింకా ఇందులో ఉందాం, యింకా extra గా ఉందాం, ఇలాంటి బాధలు అసురులకి ఉంటాయి తప్ప యోగులకి ఉండవు. అందుచేత, అసురులెవ్వరూ పాపం ఉండలేకపోయారు,

మరణం దాటలేకపోయారు. యోగులే దాటారు కదా! మరణం లేకుండా ఉండడాన్ని వరంగా పొందడానికి రాక్షసులు ఎంతగా ప్రయత్నం చేసినా ఆ మరణం వాళ్ళకి వచ్చేసింది. యోగులకి మరణం రాలేదు. అదీ యోగవిద్యలో గొప్పదనం. మరణించక దేహాన్ని వదిలేసి శాశ్వతంగా నిలిచిపోయారు. ఈ విధమైన బోధ అయ్యింది. యమధర్మరాజు అర్థం చేసుకున్నాడు. అది ఆయన manual లో ఎక్కించేశాడు. అంటే, సైన్యం ఉంటారు కదా. సైన్యం అంతా వెళ్ళి పనులు చూసుకోవాలి కదా! అందుకని, ఆ manual లో పెట్టేశాడు. ఇలా ఉండే వాళ్ళని కొంచెం మీరు జాగ్రత్తగా చూసుకోండి అని. అందుచేత extensions ఉంటాయి.

"జాతస్య మరణం ధ్రువం" అని ఉన్నప్పటికీ మరణం ఫలానా అని రాసి ఉన్నప్పటికీ, నీ యొక్క ప్రవర్తన exceptional గా ఉందనుకో, నీ అవసరం, జీవన ప్రయోజనం ఇంకా కొనసాగుతుందనుకో, అప్పుడు మరణం దాటిస్తారు. అందుచేతనే, అది తెలిసే సద్గురువులు ఏం చెప్తారంటే, నన్ను అనుసరించిన వాడికి వాడి యోగసాధన ఈ జన్మకి ఎంతవరకూ పరిపూర్ణం అవ్వచ్చో అంతవరకూ, అది అయ్యేవరకూ మరణం ముట్టుకోదు, నేనే ప్రమాణం అని చెప్తాడు ప్రతి సద్గురువు. అంటే, సాధన అని లోపల అనుసంధానం చెందుతూ, బయట కేవలం లోకహితం కోసమే జీవిస్తున్నారనుకోండి, ఒక సద్గురువుని అనుసరించి, ఆ సద్గురువు దగ్గర ఈ facility ఉంటుంది. అందుచేతే, వాళ్ళు ధైర్యంగా చెప్తారు, వీడు ఫరవాలేదు, వీడు దాటుతాడు అని. ఇప్పుడేం కాదని చెప్తారు, ఇప్పుడు కాదు, ఇంకా time ఉందని.

ఎక్కడ కాదు, ఎక్కడ అవునో కూడా చెప్తారు. అందుకనే, కొంతమంది అడిగితే ఫరవాలేదు నీకేం భయం లేదు, దాటేస్తావు అని ధైర్యం ఇస్తాడు. కొంతమంది కొన్నికొన్నిసార్లు చెప్తుంటే మౌనంగా విని ఊరుకుంటాడు. ఎందుచేత? అవతల సంధాన ప్రక్రియ ఎంతదాకా ఉందో దాన్నిబట్టి, ఒకటి. వాడు తన కోసం బతకడానికి ప్రయత్నమా, లోకశ్రేయస్సు కోసం బతకడానికి ప్రయత్నమా? ఇటువంటివి చూస్తూ ఉంటాడు సద్గురువు. సద్గురువుకి ఆ రెండే ముఖ్యం. ఇంక మిగతావన్నీ ఏవో చెప్తూ ఉంటారు, వింటూ ఉంటాడే తప్ప, ఒకటే – వీడు అనుసంధానం చెందుతున్నాడా లేదా? అది వాడి ప్రవర్తనలో తెలుస్తుంది. రెండు, స్వహితమా, పరహితమా? అదీ తెలుస్తూనే ఉంటుంది. ప్రవర్తనే రెండిటికీ అద్దం పట్టినట్టు ఉంటుంది. మన మాట, మన చేత అద్దం పట్టినట్టు ఉంటుంది మనం సాధన చేస్తున్నామా, హితము చేస్తున్నామా అనే దానికి.

ఈ రెండూ కాకుండా మూడో తరగతి కూడా ఉంది. ఏమిటయ్యా అది అంటే ఆసక్తి. ఆసక్తి పెరిగిన తర్వాత ఆచరణలోకి దిగుతాడు. అంతే కదా! ఒకటికి పదిసార్లు వినేసరికి, అమ్మో! ఇది బావుంది కదా అనిపిస్తుంది. వాడికే అనిపించి వాడు మొదలు పెడతాడు. అందుకని ఆసక్తి ఉన్నచోట, సంధానము ఉన్నచోట, హిత కార్యములు నిర్వర్తిస్తున్నచోట, extensions అనేవి ఏర్పాటు మార్కండేయ మహర్షి అప్పటినుంచి మొదలయ్యాయండి. అంటే, Mark. Death mark ఒకటుంటుంది. ఆ death mark ని మాటిమాటికి rubber పెట్టి చెరిపేసి ఇంకోచోట గీస్తూ ఉంటారు.

ఇంకొంచెం పెంచుతూ ఉంటారు. అందుచేత, ఎవరెవరికి ఎంతవరకూ ఆ దేహంలో సాధన జరుగుతూ ఉంటే అంత ఆయుర్దాయం పెరుగుతూ ఉంటుంది. ఇది సత్యం.

అన్ని దేహాలు పరిపూర్ణతకు పనికిరావు. ఎందుకంటే, అసలు వస్త్రం బాగా ముతక అనుకోండి, fabric చాలా ముతకగా ఉందనుకోండి, కొంతవరకూ refine చేస్తారు. ఇంక అంతకన్నా refine చేస్తే చచ్చిపోతారు. ఆ refined body తో మళ్ళీ వస్తాడు. అక్కడి నుంచి సాధన చేస్తే ఇంకో వందరెట్లు refinement. అంటే, తమస్సు నుంచి రజస్సులోకి, రజస్సులోంచి సత్త్వంలోకి రావాలి. అంత ముతక కాని బట్టలు, చాలా తేలిక బట్టలు వస్తే అంత తేలికైన, సత్త్వ ప్రధానమైన fabric లోంచి వస్తుంది వెలుగు శరీరం. ముతక బట్టలోంచి సరాసరి రాదు, చచ్చిపోతాడు. అందుచేత, చక్కగా అలా refine చేసుకుంటూ వస్తాడు. Refinement ఎలా వస్తుంది? ప్రవర్తన ద్వారానే వస్తుంది. భావము, భాష, వర్తనము, ఈ మూడింటిలోంచి పట్టుకొచ్చేస్తాడు. అందుచేత, క్రమంగా refinement. అది చూసుకుంటూ ఉంటాడు. ఎందుకంటే, బట్ట చిరిగి పోకూడదు. బట్ట చిరిగితే ఏముంది? పనయిపోతుంది. చిరిగిన బట్ట వేసుకోం కదా! అందుచేత, ఈ refinement తమస్సు నుంచి రజస్సులోకి, రజస్సు నుంచి సత్త్వంలోకి, సత్త్వం నుంచి నిత్యసత్త్వంలోకి. నిత్యసత్త్వం నుంచి వెలుగు కలిగేటటువంటి, కాంతి కలిగేటటువంటి శరీరం. ఇట్లా ఏర్పరుచుకుంటూ జరుగుతూ ఉంటుంది ఈ అనుసంధానం వలన. అనుసంధానం అన్న పదం మనకి అలవాటైపోయి వాడుతున్నాం

తప్ప సంధానమే. సంధానం అనుసంధానం అయినప్పుడు లోపల ఇవన్నీ జరిగిపోతాయి.

అందుచేత, మధ్యమధ్యలో శరీరం మారుతున్నప్పటికీ వాడికి సాధన కొనసాగుతుందని వాగ్దానం ఒకటుంది భగవద్గీత ఆరో అధ్యాయంలో. ఏం ఫరవాలేదు, ఇది మొదలు పెట్టిన వాడు తెములుతాడు. అప్పటికి ఎంత వీలుంటుందో అంతవరకూ చేస్తాడు. ఆ తర్వాత better form, better equipment. అన్నీ మానవ రూపాలుగానే ఉన్నా కూడా they are not equally responsive to subtle energies. అందుచేత, కొంతమంది బాగా నిద్రపోవడం యందు ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. విముఖత ఉంటుంది చాలా, ప్రతిదానికీ విముఖత కదా! మంచి విషయాలు వినబడుతుంటే విముఖత, ఏదో రకరకాల తత్త్వం, ఏదో logic, తనను తాను సమర్థించుకోవడం, ఇలాంటివన్నీ. Indifference is the keynote of inertia. ఎక్కడ మనం indifferent, వైముఖ్యముందో అక్కడ మనకేమిటంటే అర్థం వాడికి తమస్సు అని. ప్రతీది “ఆ!” అంటాడు గేదెల్లే. వాడు తమస్సులో ఉన్నాడు. వాడిని మనం ఎందుకు ఇబ్బంది పెట్టాలి. అలాంటి వాళ్ళు నిద్రపోతేనే మనకి మంచిది. కొంతమందిని నిద్ర నుంచి లేపడం వల్ల ఇబ్బంది కదా!

నిద్రపోయేవాళ్ళ నెవరినీ లేపకు అని చెప్పాడు శ్రీకృష్ణుడు. Do not distrub the simple minded అని. ఏదో తిని పడుకునేవాడు, వాడేదో బానే ఉన్నాడు కదా వాడి వరకూ! వాడిని ఇబ్బంది పెట్టక. కొంచెం అక్కడినుంచి రజస్సులోకి. ఎందుకంటే,

తమస్సు కన్నా రజస్సు, రజస్సు కన్నా సత్త్వం, సత్త్వం కన్నా నిత్యసత్త్వం. అంటే ఏమిటి? Ever poised. In anything he does there is poise in it. ఈ వస్తువు ఇక్కడినుంచి అక్కడ పెట్టడంలో poise. ఇది తీసి అక్కడ పెట్టేలోపల చెయ్యిజారే వాళ్ళు ఎంతోమంది ఉన్నారు కదా! చెయ్యిజారే వాళ్ళు, పగలగొట్టే వాళ్ళు, పాడుచేసే వాళ్ళు. వీళ్ళలో తమస్సు, రజస్సు బాగా ఉండడం వల్ల అలా జరుగుతూ ఉంటుంది. కొంతమంది చేతిలో ఏదీ పాడవదు. అన్నీ నాణ్యత పొందుతూ ఉంటాయి. అప్పచెప్పినవి అంతకన్నా బావున్నట్టు ఉంటాయి. అది సత్త్వం. ఇచ్చినదల్లా పాడుచేసుకునే వాడికి ఎందుకండి? ఏమి ఇచ్చినా పాడుచేసుకుంటాడు. అందుచేత, ఇవన్నీ చూస్తుంటాడు సద్గురువు. అలా అని ఎవరి యందూ విముఖత ఉండదు. అందరి యందూ వాత్సల్యమే ఉంటుంది. వారివారి పరిస్థితులను గమనించి, అక్కడినుంచి తర్వాత మెట్టుకి ప్రోత్సహిస్తూ ఉంటాడు. ఎవడినీ నువ్వు లాభం లేదు అనడు. లాభం లేకపోవడమేమిటి? లోపల వాడున్నాడు కదా! ఎవడిలో లేడు?

ఎందులో లేదు? అన్నిటిలోనూ అదే ఉన్నది కాబట్టి సద్గురువు దగ్గరికి ఎవరయినా రావచ్చు. వాడినెందుకు రానిస్తున్నారు గురువుగారు అంటూ ఉంటారు మిగతావాళ్ళు. వాడు చాలా పెద్ద దొంగ కదా అని! దొంగేమిటి? వాడిలో ఈశ్వరుడున్నాడు కదా! వాడు black marketer కదా! Smuggler కదా! బందిపోటు కదా! హింసాత్మకుడు కదా! అయితే ఏమిటి? ఈశ్వరుడున్నాడు. సద్గురువుకి అన్నిట్లోనూ ఈశ్వరుడుంటాడు. మిగతావి ఉండవు. మిగతావాటి నన్నిటినీ సంస్కరిస్తాడు. ఆ ఈశ్వరత్వాన్ని బాగా

వ్యక్తపరుస్తాడు. వెలిగి వచ్చేటట్టుగా చూస్తాడు. సద్గురువంటే మహాశని! అబ్బో! ఎంత ఓపికో బాబోయ్!

అందుచేత, అలా పరిధులు దాటడం అనేది సాధన. మార్కండేయుడు ఆ సాధన చేస్తూ ఉంటాడు ఇంకా. గుర్తుపెట్టుకోండి, అంతటితో అయిపోలేదు మార్కండేయుడి కథ.

11. మాయా స్వరూపం

ఈ మరణం దాటాం కాబట్టి– ప్రస్తుతానికి extension ఇచ్చారు కదా! పదహారేళ్ళకి మనం పోము, గురువుగారు కాపాడేశారు, అయిపోయింది. సరే, ఏం చెయ్యాలి? ఎందుకిచ్చారు extension? అది మర్చిపోతే కష్టం కదా! ఏం చెయ్యాలి? తల్లిదండ్రులకి సేవ చెయ్యాలి. తల్లిదండ్రుల సేవ చేసుకుంటూ ఉన్నాడు. అధ్యయనం చేస్తూ ఉన్నాడు. ఇంకా ఏం చెయ్యాలి? *"ప్రజాతంతుం మా వ్యవచ్ఛేత్సీః"* అన్నారు. గృహస్తు కావాలి. తన తండ్రి గృహస్తు, తన తాత గృహస్తు, తన ముత్తాత గృహస్తు, ముత్తాత తండ్రి గృహస్తు. ఆయన పెట్టాడు rule, అందరూ గృహస్తులై ఉండాలి అని. ఆ వర్గంలో పుట్టుకొచ్చాడీయన. ప్రజాపతులకి పుట్టినవాడు కదా! తోకచుక్కలు కావు కదా! తోకచుక్కల్లాంటి నలుగురు వచ్చారు ముందు. నలుగురు కుమారులు. సృష్టిలో బాగా బాధ్యత పడ్డారు. వాళ్ళకన్నా బాధ్యత ఎవరికీ లేదు. వాళ్ళే నాలుగు స్తంభాలు సృష్టికి. సనక సనంద సనత్కుమార సనత్సుజాతులు – నాలుగు వ్యూహాలు లేక నాలుగు స్థితులు, నాలుగు ముఖములు, నాలుగు భుజములు. *"చతుర్మూర్తి శ్చతుర్బాహు శ్చతుర్వ్యూహ శ్చతుర్గతిః, చతురాత్మా చతుర్భావ శ్చతుర్వేద విదేకపాత్"* అంటూ ఉంటారు కదా! అట్లా నాలుగుగా ఏర్పడిపోయారండి. వాళ్ళది చాలా పెద్ద బాధ్యత. ఈ సంతానం కనడం పెద్ద point కాదు నాన్నా, ఇంకా దానికి చాలామంది ఉన్నారు, మేము ఈ పనికి వచ్చాము అని చెప్పారు వాళ్ళు.

వాళ్ళలా ఉండగా, ఈ ప్రజాపతులు సంతానం కనవలసిన వర్గంలో ఉన్న వాళ్ళు కాబట్టి గృహస్తు అవుతాడు మార్కండేయుడు. అవ్వాలి. గృహస్తు ధర్మాన్ని నిర్వర్తిస్తూ, తల్లిదండ్రులకి సేవ చేసుకుంటూ, తను సంధానం చెందుతూ, ముందుకు సాగుతూ, అనేకానేకమైన విద్యలు నేర్చుకోవడం జరుగుతుంది. అన్ని విద్యల యందూ పరిపూర్ణుడు అవుతాడు. సంధానం ఉండడం వల్ల విద్యలు సులభంగా వాటంతట అవి వికసించి కనిపిస్తాయి. దర్శన జ్ఞానం ఉన్నప్పుడు, ఇంక తెలియడానికేముందండి? అన్నీ fresh గా తెలుస్తాయి. వాడు రాశాడని, వీడు రాశాడని, ఈ గోల ఉండదు. నీకే direct గా తెలుస్తూ ఉంటాయి. ఆనందిస్తూ ఉంటాడు. అమితానందం కలుగుతూ ఉంటుంది. అలా వేడివేడిగా, అప్పటికప్పుడు దోసెలు వేసినట్టు, fresh గా ఉంటాయి. ఏదో ఇదివరకూ వేసిన దోసెలు ఇప్పుడు మనం చూసి బావుందని ఆనందం చెందడానికి, ఇవ్వాళ్టికి ఇవ్వాళ తీసి ఇచ్చారనుకోండి ఎట్లా ఉంటుంది అది? చాలా బావుంటుంది. అలాంటి ఆనందం కలుగుతూ ఉంటుంది. వికాసం కలుగుతూ ఉంటుంది. ఇవన్నీ ఎంత జరుగుతున్నా, ఇటు గృహస్తు జీవనం సాగుతూ ఉంటుంది. తన లోపల దైవంతో అనుసంధానం చెంది, బయట పనులు చేస్తున్నప్పుడు అంతలా ఎప్పుడూ పరముతో ముడిపడి పని చెయ్యడం కష్టం కదా! మధ్యమధ్యలో అవి ఇవీ ఏవేవో వస్తుంటాయి. వచ్చినప్పుడు మర్చిపోతూ ఉంటాం. ఎందుకిలా మరుపొస్తోందని ప్రశ్న రావాలి. మనకైనా, మార్కండేయుడికైనా అదే మార్గం. అంతకన్నా ఏమీ మార్గం లేదు. మాటిమాటికీ ఇలా మాయ కమ్మడం. మాయ అంటే మరపు. మరపు రావడమే మాయ.

మరపెందుకు వస్తోంది అని ప్రశ్న వేసుకుని బాగా సంధానం పెంచుకుంటూ ఉన్నా, అప్పుడప్పుడూ మరపు వస్తూనే ఉంటుంది. అది చూడండి! ఇదేంటి ఇట్లా మరపు వస్తోందంటే, ఫరవాలేదు నీకే కాదు, చాలామందికి మరపు వచ్చింది అని తెలిసినపుడు కొంత ఉపశమనం. ఎవరెవరికి, ఎంతెంత, ఎప్పుడెప్పుడు మహాత్ములకి ఎలా మరపు వచ్చినాయో ఆ కథలన్నీ చదువుకొని కొంత ఉపశమనం పొందుతూ ఉంటారు. ఎంత జ్ఞానికైనా మరపు రావచ్చు. మహామాయలో పడొచ్చు. తల్లి పని మరి అది కదా! *"జ్ఞానినామపి చేతాంసి దేవీ భగవతీ హిసా, బలాదాకృష్య మోహాయ మహామాయా ప్రయచ్ఛతి"* అన్నారు.

అంటే, నారదాదులకే మరపు వచ్చింది. చతుర్ముఖ బ్రహ్మకీ మాయ వచ్చింది. రాలేదా? చాలాసార్లు వచ్చింది. చిట్టచివరికి ఈ మధ్య ద్వాపరయుగంలో కూడా మాయలో పడ్డాడాయన. సృష్టి అంటే మన్నుంచే జరగాలి కదా అనుకున్నాడు. మన్నుంచి చేస్తున్నాడు తప్ప, మన్నుంచి జరగాలనేముంది? కావాలంటే ఆయనే direct గా చేసుకోగలడు అని చూపించాడు శ్రీకృష్ణుడు. ఈయన ఆవులను, పిల్లలను, అందరినీ దాచేస్తాడు కదా! ఏం చేస్తాడో చూద్దాం అని. దాచేస్తే, అంతకన్నా శుభ్రంగా, వాళ్ళనే ఇంకొంచెం ఎక్కువ మురికి తీసేసి, అదే రూపాలు తయారుచేసి ఇచ్చాడు. ఇలా సంవత్సరం పాటు నడిపించేశాడు. ఆవులూ ఉన్నాయి, దూడలూ ఉన్నాయి, పిల్లలూ ఉన్నారు. అంతా యథాతథంగా నడుస్తోంది. ఈ లోపల ఆ గుహలో దాచేసిన వాళ్ళందరినీ బ్రహ్మ పోషించుకోవాల్సివచ్చింది కదా! *"పచింపన్ పనిలేదు బ్రహ్మకున్"* అని చెప్పి ఒక పద్యం ఉంటుంది. అక్కర్లేని పని చేశాడు బ్రహ్మ.

ఎందుకు అవసరం లేని పని? సృష్టిలో అంతా తన నుంచే జరగాలి కదా! ఇప్పుడు తనకి తెలియకుండా దేవుడు వచ్చేశాడు సృష్టిలోకి. అదీ తమాషా! మనకి చెప్పి వస్తాడండి? అంటే, మన permission కావాలి మన పైవాడికి అనుకోవడంలో అంతకన్నా మూర్ఖత్వం ఇంకోటి లేదు. వాడికి మన permission ఎందుకు? నీలాంటి ఇంకో పదిమందిని సృష్టించుకుంటాడు కావాలనుకుంటే. నావల్లే ఆయనకి, లేకపోతే ఏంలేదు అనుకోకూడదు.

అందుచేత, ఈ మోహంలో బ్రహ్మదేవుడు కూడా పడ్డాడు. త్రిమూర్తులలో శివుడు, విష్ణువు, బ్రహ్మ– ముగ్గురూ మాయకి గురి అయ్యారు. ఎందుకంటే, త్రిమూర్తులకన్నా అతీతమైన తత్త్వం అమ్మ తత్త్వం. ఆయన వెలుగు ఆమె. ఆ వెలుగే మాయ. అమ్మ అన్నా మాయ అన్నా ఒకటే. ఆ వెలుగులోంచే ఇవన్నీ తయారు చేసింది. కాబట్టి ఆ వెలుగుని అధిష్ఠించి ఉండరు. ఆ వెలుగులోంచి దిగితే ఆవిడకి లోబడే ఉండాలి. వెలుగు దాటి కూర్చున్నవాడు సృష్టి దాటి కూర్చున్నవాడవుతాడు. అంటే, వాడికి సృష్టితో పనిలేదు. సృష్టితో పని ఉందని దిగిన ప్రతివాడు అమ్మకి దణ్ణం పెట్టకుండా పని అవ్వదు. నువ్వు ఎంత శివుడిని పట్టుకుని కూర్చున్నా మళ్ళీ దిగితే నేనేరా అంటుంది. నువ్వు ప్రార్థన నుంచి బయటికొస్తే ఉండేది నేనే నీకు. నా పొరల్లోంచి వాడిని నువ్వు చూసుకుంటూ ఉండొచ్చు. వాళ్ళాయన కదా ఆయన! అందుచేత, ఈ మాయ కమ్మడం అనేది ఎవరికైనా, ఎంతటి వారికైనా తప్పదు. ఎంత మహత్తరమైన జ్ఞానులైనప్పటికీ కూడా బలంగా ఈడ్చుకుని పోయినట్టుగా మాయ అట్లా మోహం కల్పించేసి లాగేస్తూ ఉంటుంది ఎంతటి వాళ్ళనైనా.

అందుకనే తల్లీ! నీ మాయకి మేమెంతటి వాళ్ళం అని దణ్ణం పెట్టుకోవాలి జ్ఞాని. లేకపోతే మరుక్షణంలో పడిపోతారు.

ఇలాంటిది మార్కండేయుడికి కూడా కొన్ని అనుభవాలు జరిగినాయి. అట్లా జరగడం చేతనే ఆయన మాయాస్వరూపం తెలుసుకుందామనేటువంటి మరో ప్రయత్నం మొదలుపెడతాడు. మాయాస్వరూపం తెలుసుకోవాలనే ప్రయత్నం, శివారాధన అంతటి ప్రయత్నం చేస్తాడు మార్కండేయుడు. ఎందుకలా చెయ్యవలసి వచ్చింది? మాటిమాటికీ మాయలో పడి, మళ్ళీ బయటపడి, మళ్ళీ మాయలో పడి, బయటపడి జరుగుతూ ఉంటుంది. అందుచేత, ఈ మాయలో పడడం అనేది ఎంతవరకూ ఉంటుంది? నువ్వు నవమ ప్రకృతితో కాకుండా ఆ దశమంతో అనుసంధానం చెంది, ఇటు తిరగకుండా ఉండాలి. ఇటు తిరగకుండా ఉండడం అంటే మరి జీవన ప్రయోజనానికి తిరగాలి కదా! అందుచేతే, మనం ఎప్పుడు పూజలు చేసినా ప్రకృతి పురుషులు ఇద్దరికీ చేయాలి. పురుషుడికి చేసి ప్రకృతిని వదిలేసి, ప్రకృతికి చేసి పురుషుడిని వదిలేసి చేసి లాభం లేదు. అంటే, పురుషసూక్తం చదివితే శ్రీసూక్తం చదవాలి. లక్ష్మీ అష్టోత్తరం చదివితే విష్ణు సూక్తం చదవాలి. అమ్మవారి స్తోత్రం చదివితే అయ్యవారి స్తోత్రం చదవాలి. దీని తర్వాత అదా, దాని తర్వాత ఇదా అన్న ప్రశ్న వస్తూ ఉంటుంది. ఎవరు ముందు, ఎవరు వెనక? ఇటునుంచి వెళ్తే ముందు అమ్మ తగులుతుంది, తర్వాత అయ్య. అటునుంచి నువ్వు రాలేవు కదా! అందుచేత, కొంతమంది ముందు అమ్మవారు, తర్వాత అయ్యవారు అన్నారు. నీకు, అటునుంచి దిగివచ్చే క్రమంలో ముందు అయ్యవారు తర్వాత అమ్మవారు. ఇవన్నీ ఎందుకు హాయిగా కృష్ణపక్షంలో

ముందు అయ్యవారు తర్వాత అమ్మవారిని చదువుకోండి. ఎలాగూ అమ్మవారు తగ్గిపోతూ వస్తుంటుంది. శుక్లపక్షంలో ముందు అమ్మవారు తర్వాత అయ్యవారు చదువుకోండి. ఎందుకంటే, శుక్లపక్షంలో కాంతి పెరుగుతూ ఉంటుంది. కాంతి అంటే అమ్మవారే. అందుకని, అయ్యవారిని చూడడం అంటూ ఏం లేదు, అమ్మవారిని చూడడమే. అయ్యవారితో చేరొచ్చు, అప్పుడు నువ్వు ఉండవు. అందుకని, అయ్యవారిని చూశామని ఎవరూ అనలేరు. అమ్మవారే అయ్యవారిగా కనిపిస్తుంది. అమ్మవారిలో అయ్యవారు ఎప్పుడూ ఉంటారు. వెలుగులో విద్యుత్తు ఎప్పుడూ ఉన్నట్టుగా.

ఆ విధంగా ఉన్నటువంటి తత్త్వాన్ని అవగాహన చేసుకోవడానికి ఒక సంకల్పం వచ్చింది మార్కండేయుడికి. ఏమిటా సంకల్పం అంటే హరిని గూర్చి తపస్సు మొదలు పెడతాడు. అంటే, శివుడి గురించి చెయ్యకూడదా? హరిని గురించి చెయ్యడమేమిటి? ఒకే పిండి ఒకటి పూరీ అయితే రెండోది చపాతి అంతే. రుచిలో తేడా. కానీ రెండూ గోధుమ పిండే కదా! అంటే, ఒకే ఒక తత్త్వాన్ని మాయాస్వరూపంతో ఉండేటటువంటి దాన్ని 'హరిమాయ' అంటారు. హరిమాయ అని ఎందుకు అన్నారండి? 'హరమాయ' అని ఎందుకు అనలేదు? ఎక్కడ హరుడు ఉంటాడో అక్కడ మాయ ఉండదు. ఎందుకంటే, అంతా హరించేస్తాడు, మాయని కూడా హరించేస్తాడు. 'హర' అంటే నశించేది. ఇంకేం ఉండదు, అదే ఉంటుంది. అది హర. అందుకనే, హరహరహర మహాదేవ అంటూ ఉంటాం. ఎందుకంటే, అక్కడుండేటటువంటి అజ్ఞానం అంతా హరించేసెయ్యి, వీలుంటే నన్ను కూడా హరించేసెయ్యి అని. మనం కూడా హరింపబడితే ఏం జరుగుతుందండి? శివుడై ఉంటాము.

అందుకనే, *"శివోహం శివోహం"* అన్న మంత్రం. *"సోऽహం"* లాంటిదే *"శివోహం"* కూడా. శివోహం అంటే శివ అహం కదా! శివుడే నేను అనుకున్నవాడికి క్రమంగా అది జ్ఞాతమవుతుంటే శివుడే ఇది అంతా అని concurrent గా తెలుస్తుంది. నేను ఒక్కడినే శివుడు అనుకోకూడదు.

ఒకాయనకు మా ఊళ్ళో తాను శివుడే అని ఒక రోజున గభాలున గుర్తు వచ్చేసింది. అప్పటినుంచి నేను శివుడిని అనడం మొదలుపెట్టాడు. సరే, ఏదో కొంతమందికి బావుంది, కొంతమందికి బాగోలేదు. కొంతమంది నువ్వు college lecturer వి, నువ్వు శివుడేంటి అనడం మొదలుపెట్టారు. ఆయన ఒప్పుకోలేదు. నేనే కదా శివుడు, వీళ్ళందరూ ఒప్పుకోరేంటి అంటాడు. చిన్న ముదురు. ఏదో కొంత కొన్నికొన్ని జరగడం మొదలుపెట్టాయి. అతన్ని ముట్టుకుంటే జబ్బులు తగ్గిపోవడం, దానివల్ల touch healer అని పేరు వచ్చింది. ఆయన నా దగ్గరికి వచ్చి, మీకు కృష్ణమాచార్యులుగారు బాగా తెలుసు కదా, నాకు పరిచయం ఇస్తారా అన్నారు. మాస్టరుగారితో చెప్పాను ఇలా అడుగుతున్నాడని. దానికి ఆయన, అలాగే దానిదేముంది, మీ ఆఫీసులోనే మీటింగ్ పెట్టు అన్నారాయన. సౌదామినికి మాస్టరుగారు వచ్చారు, ఆయనా వచ్చాడు. అప్పుడే బాగా పూజ చేసుకుని... అంటే తన స్వరూపాన్నే పూజ చేసుకుంటూ ఉండేవాడు. తనే శివుడు కదా, ఇంక వేరే బొమ్మ ఎందుకండి? మాస్టరుగారి దగ్గరకి వచ్చి ఆయన చేత అనిపించుకుంటే ఒక stamp వేసినట్టు ఉంటుంది, మాస్టర్ EK గారు కూడా ఒప్పుకున్నారు నేను శివుడిని అని చెప్పుకోవచ్చు అని వచ్చాడు. కూర్చున్నాడు.

నన్ను చూస్తుంటే మీకేమనిపిస్తోందని అడిగాడు ఆయన మాస్టారిని. ఏమనిపిస్తోందని అనాలి? మామూలుగా మాస్టారు సరదాగా ఉంటే ఏదో అనేసేవారు. నీలో శివుడు కనిపిస్తున్నాడు అన్నారు. అనంగానే ఇంక మరి ఇలా ఉబ్బిపోయాడండి మనిషి. అలా ఉబ్బిపోవడం చూసి, మీలో ఉన్న శివుడే నాలోనూ, ఈ పక్కన కూర్చున్న కుమార్ లోను, ఆ table, ఆ కుర్చీ, ఆ కిటికి, వీటన్నిటిలో కూడా ఉన్నాడు అన్నారు. అంటే, ఆయన మొహం చిన్నబోయింది. అంటే, అప్పుడు చెప్పారు మాస్టరుగారు, అంతటా ఉన్న శివుడు కొన్నిచోట్ల ఉండకపోవడం, కొన్నిట్లో ఉండడం ఉండదు. మీలో మీకు శివుడు కనిపించడం మీరు చేసుకున్న పూర్వపుణ్యం అన్నారు. అదే శివుడు అందరిలో కనిపించడం అనేది ఇంకా పుణ్యం చేసుకుంటే కనిపిస్తుంది అన్నారు. లేకపోతే ఏమవుతుంది? నేనే శివుడిని అనుకుంటూ అక్కర్లేని పనులు చేసి బోల్తా పడిపోతాము కదా!

ప్రతివాడికి కాస్త ప్రార్థన చేసేవాడికి ప్రార్థన చెయ్యనివాడిని చూస్తే ఒక చిన్న చూపు ఉంటుంది కదా! మనం గట్టిగా అభిషేకం దంచేసి, ఇంటికెళ్ళేసరికి ఇంట్లో వీటి మీద బొత్తిగా ఏమాత్రం interest లేనివాళ్ళు కనిపిస్తారు. మన ఇంట్లోనే ఉంటాడు మనకి శివుడు. రాంగానే వీళ్ళంతా ఏదో కొద్దిగా దీనము, హీనము అయిన జీవులుగా కనిపించారనుకో నీకు, అప్పుడు నువ్వు చేసిన శివపూజ affect అంతా పోతుంది. ఎందుచేతంటే అక్కడ శివుడున్నాడు. నేను ఇట్లా ఉన్నానుగా ఇక్కడ చూడు అంటాడు. బాగా పూజలవీ చేసి వచ్చినవాళ్ళు, యాత్రలవీ చేసి వచ్చినవాళ్ళు, రకరకాల దీక్షలు చేసినవాళ్ళు, అవయిపోయిన తర్వాత ఇంటికొస్తే, పరిసరాల్లోకి వస్తే

అక్కడ మాములుగా ఉండేవాళ్ళు, ఎప్పుడూ కనిపించేవాళ్ళు, ఏమీ చెయ్యనివాళ్ళూ ఉంటారు కదా! మరి వాళ్ళలో ఎవడున్నాడండి? అందుకని, వాళ్ళని మనం అదో మాదిరిగా చూశామనుకోండి. చూస్తాంగా! మన ఇంట్లోనే పొద్దున్న ఏడున్నరకిగాని నిద్రలేవని వాళ్ళు ఉన్నారనుకోండి, మనం పొద్దున్నే ఐదింటికి లేస్తుంటే మనకి ఏమనిపిస్తుంది? వీళ్ళు ఎప్పుడు బాగుపడతారని అనిపిస్తుంది.

అదేంటది? నువ్వు ఇప్పుడేగా బాగుపడ్డావు! వాడి time వచ్చినప్పుడు వాడూ బాగుపడతాడు. నిన్నటివరకూ నువ్వు కూడా పడుకునేవాడివి కదా! ఇప్పుడు కూడా భయంచేత లేస్తున్నావుగాని భక్తిచేత కాదు. లేవకపోతే ఏమిటో అని కంగారుగా లేవడం కదా! అందుచేత, నీలో శివుడు మేల్కొన్నప్పుడు నువ్వు లేస్తున్నావు. వాడిలో శివుడు వచ్చినప్పుడు వాడూ లేస్తాడు. అందరినీ వాడు చూసుకుంటాడు, తల్లిదండ్రులు చూసుకుంటారు, నువ్వు చూడక్కర్లేదు. మనం వీళ్ళందరినీ బాగా ఉద్ధరించుకోవాలి అనేది పెద్ద వ్యామోహం. ఏం లేదు. నీ చాకిరీ నీచేత చేయిస్తాడంతే! అందరికీ ఒకటే – service. నీ ద్వారా చేయించేది నువ్వు చేస్తూ ఉండు, వాడి ద్వారా వాడికేం జరగాలో నేను చూసుకుంటాను. ఈ లోకాన్ని ఉద్ధరించేస్తాను నేను అనడానికి వీలులేదు. ఒక్కడే! ఒకే తల్లిదండ్రులున్నారు లోకాన్ని ఉద్ధరించడానికి. నీ పరిధిలో నీకేం చేతనయితే ఆ కాస్తా చేసుకుని మిగతా అప్పుడు స్మరణ చేసుకుంటూ ఉండాలి. అంటే మొత్తం బాగుచేసుకోడానికి వేరే ఉన్నారు. ఊరంతా నేనే బాగుచెయ్యా లనుకునేవాడు మూర్ఖుడు. శివుడు అందరిలోనూ ఉన్నాడండి. అతడే అందరినీ క్రమంగా ఉద్ధరించుకుంటాడు.

ఆ తర్వాత ఈ శివుడుగారు నేనొక దివ్యప్రయోజనానికి దిగివచ్చినట్టుగా అనిపిస్తోందన్నాడండి మాస్టరుగారితో. దాని కోసం నేను ఢిల్లీ వెళ్ళాలి. మరి నేను వెళ్ళిన పని అవుతుందా అవ్వదా అని అడిగాడండి మాస్టరుగారిని. శివుడయితే ఆయనకే తెలియాలి కదా! ఇంకో శివుడిని అడిగాడన్నమాట! ఈ శివుడు ఆ శివుడిని అడగడం మొదలుపెట్టాడంటే ఇది రెండో రకం శివుడే కదా! అవుతుందా అవ్వదా అన్నాడు. అంటే, మాస్టరుగారు ఇట్లా పైనుంచి క్రిందకి చూశారు. మామూలుగా అయితే ఆయనకి నవ్వు వచ్చేస్తుంది, లేకపోతే ఏదో ఒకటి అనేస్తారు కూడా. ఆయనేం ఊరుకోలేరు. మరి ఆయన మహాసర్వంసహా చక్రవర్తి. ఎవరినైనా ఏదయినా అనెయ్యగలరు. కానీ ఆయన ఆపుకుని ఒకలా చూశారు. చూసి మళ్ళీ చూసి, ఒక విధంగా అయితే మీరనుకున్న పని అవుతుంది, ఒక విధంగా అయితే మీరనుకున్న పని అవ్వదు అని చెప్పారు. అంటే అప్పుడు అదేమిటి అన్నాడు. అప్పుడు మాస్టరుగారు అన్నారు, అదే మరి! నీకోసమనుకుంటే అవ్వదు, లోకం కోసం అనుకుంటే అవుతుంది అని చెప్పారు. మీరు శివుడని ప్రపంచానికి తెలియాలనే ఉద్దేశ్యంతో మీరు ఢిల్లీ వెళ్ళి ప్రయత్నం చేస్తే ఏం అవ్వదు, అవమానం పాలవుతారు. మీరనుకున్న పని లోకానికి సంబంధించి, లోక శ్రేయస్సుకి సంబంధించి, మీ గురించి కాక లోకం గురించి అనుకున్నట్టయితే అవుతుంది అని చెప్పారు.

అలా అంటే ఇంతెందుకని, మరీ national level లో ఎందుకని, local level కి వచ్చేశాడాయన. వచ్చేసి, ఇక్కడ ఒక భవనం ఉంది. ఈ భవనం కొన్ని ఇబ్బందుల్లో పడ్డది. దాన్నుంచి ఆ భవనాన్ని రక్షించి, ఆ యజమానిని రక్షించడానికి వీలుపడుతుందా

అని అడిగాడు. అదేంటండి? అది ఎక్కడ ఇది ఎక్కడ? అంటే, గురువుగారు చూశారంటే X-ray అది. ఆ భవనం ఇబ్బందుల్లోంచి తప్పించి తనది చేసుకోవాలనే ప్రయత్నంలో ఉన్నాడాయన. యజమానిని రక్షించడం లేదు. యజమానిని కూడా తన వానిగా చేసుకోవాలని ఉన్నాయి ఆయన కార్యక్రమాలు. అంటే, మాస్టారు చెప్పేశారు plain గా. ఒకటే సూత్రం దేనికయినా అన్నారు. నీకోసం అంటే ఏం పని జరగదు. ఎందుకంటే శివుడు ఎప్పుడూ తన కోసం అంటూ ఏం చెయ్యలేదు అని చెప్పారు. నువ్వు శివుడా కాదా నువ్వు తేల్చుకో.

మొత్తం శివలీలలు విన్నా, శివ కథలు విన్నా, తన కోసం ఏం చేసుకున్నాడండి శివుడు? ఎదుటివాళ్ళ కోసం విషం తాగినవాడు కదా! శివుడు కన్నా మించిన పరహితం గావించిన వారెవరున్నారు? ఏంలేదు. దేనికయినా ready నే, అట్లా ఉంటాడు శివుడు. మరి నువ్వు శివుడు అనుకున్నప్పుడు నువ్వు ఇతరుల కోసం బతికేటట్లయితే బతుకుతావురా, లేకపోతే నాశనం అయిపోతావు అని చెప్పారు మాస్టరుగారు. ఆయనకి అర్థం కాలేదు. వస్తానన్నారు మాస్టరుగారు, ఒక సిగరెట్ వెలిగించారు. వెళ్ళిపోయారు. ఈయన పాపం అలా ఉండిపోయాడు, తికమక కదా! ఏమిటండి గురువుగారు ఏం చెప్పారు అని అడిగాడు నన్ను! ఏం చెప్పారని చెప్తాం! ఒక్కటేనండి, ఆయన చెప్పినట్టే మీ కోసం ఇంక బతకొద్దు అని చెప్పాను. మీ కోసం బతకకుండా పదిమంది కోసం బతకండి. అప్పుడు మీరు ఖచ్చితంగా శివుడుగా అయిపోతారు. మీ కోసం బతికితే అంతే సంగతులు అని చెప్పాను.

ఈ విధంగా మనకి, ఒక్క చిన్న దర్శనం అయితే మాయలో పడిపోతాం. చిన్న దర్శనం, చిన్న అనుభూతి చాలు. అబ్బో! అప్పటికే మన గురించి చాలా feeling వచ్చేస్తుంది కదా! ఒక్కొక్కడిదీ feeling చూస్తే ఈ hall అంత ఉంటుంది. బుర్ర ఇంతుంటుంది పిల్లి బుర్రంత. వాడి feeling ఏమో ఈ hall అంత ఉంటుంది. వాడు వస్తూ ఉంటేనే, అమ్మో! అనిపిస్తుంది. అంత feeling ప్రతివాడికి వాడి గురించి, దేవుడి గురించి కాదు, వాడి గురించి. అంత feeling దేవుడి గురించి ఉంటే మంచి aura కనిపిస్తుంది, వెలుగు కనిపిస్తుంది. ఈ feeling grey matter గా కనిపిస్తుంది. ఓరి బాబోయ్! ఇంత పిల్లి బుర్రలో ఇంత పెట్టుకున్నాడా వీడు, వీడి గురించి అని! తనని తాను మర్చిపోయే మార్గంలో ప్రవేశించి, తననే తాను ఎక్కువ గుర్తుచేసుకునే అంత మాయలో పడిపోతారండి మార్గంలో. అంతకన్నా ఇంక మాయ ఏం కావాలి?

ఇప్పుడు ఇంతమంది ఇన్ని రకాలుగా నన్ను ప్రశంసిస్తూ, నాకు మర్యాద చేస్తూ, కాలు క్రింద పెట్టనివ్వకుండా, సంచి కూడా పట్టుకోనీకుండా, ఒక అవిటివాడిగా నన్ను తయారు చేస్తున్నప్పుడు, నేను ఏమనుకోవాలి నా గురించి? ఏరా! రోజురోజుకీ అవిటివాడివి అయిపోతున్నావా అనుకోవాలా? ఓహో! వాడు రాలేదు, వీడు రాలేదు, ఇంకా ఎవడూ పట్టుకోలేదు అనుకున్నామనుకోండి. అనుకోవచ్చుగా! ఏదయినా అనుకోవచ్చు. నీబట్టే అది! అందుచేత, నీ గురించి మర్చిపోయే మార్గంలో నీకు కొంచెం చిన్నచిన్న అనుభూతులు అవుతుంటే ఇంక నీ గురించి నీకు ఎంత వచ్చేస్తుందండి? మరి మనమే ఇలా అనుకుంటే, మార్కండేయుడు

శివానుగ్రహం చేత యముని మెప్పుపొంది తిరిగివచ్చినవాడు, ఎంత అనుకుని ఉండాలండి? అంత అనుకోవడం వల్ల ఎంత అనుసంధానం చేసుకున్నా మధ్యమధ్యలో నే నది కదా! నే నిది కదా! అని గుర్తువస్తూ ఉంటే మాయే కదా! నువ్వు ఎంత లోపల పెరుగుతుంటే నిన్ను అంత మాయ కమ్మడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటుంది.

చిన్నమాయ, పెనుమాయ కదా! పాటుంది కదా! *'అటు నేనే, ఇటు నేనే, అది మాయ, ఇది మాయ. చినమాయకు పెనుమాయ'* అన్నాడు కదా! ఏం సామాన్యమైన విషయాలు కాదవి. ఘటోత్కచుడే పెద్ద మాయగాడు కదా! వాడేదయినా అలా చేసెయ్యగలడు. మనబోటి వాళ్ళు కొరకాదు వాడికి. పాండవులే ఎవరూ కొరకాదు వాడి ముందు. అంతటి మాయ చెయ్యగలడు. మరి ఆ మాయకి కృష్ణమాయ వచ్చి తగిలింది కదా! అందుకని ఏమన్నాడు? చినమాయకు పెనుమాయ అన్నాడు. నీది చిన్నదిరా నా మాయ ముందు అన్నాడు.

అందుచేత, మాయ మనను ఎలాగయినా ఏడిపించెయ్య గలదు. మాయకు దణ్ణం పెట్టుకుంటే? తల్లీ! నీ అనుగ్రహం చేత బతుకుతున్నాను, నేనేం పెద్ద గొప్పవాడిని కాదు. అంతా నువ్వు చేస్తున్నావు. సృష్టిలో అంతా అధిష్ఠానం అమ్మదే. అమ్మని కాదని ఎవడూ ముందుకు పోలేడు. అందుచేత, ఈ మాయలో పడిపోకుండా నువ్వే కాపాడుతుంటే నేనేదో అడుగులేస్తుంటాను. ఈ అడుగులేస్తున్నట్టుగా మోహం కూడా నువ్వు కల్పించేదని చెప్పుకోవడమే. ప్రతీది చెప్పుకోవాలి లోపల. అందుకనే,

అడుగడుగుకీ దండాలు పెట్టారు. అడుగడుడుకీ దండాలంటే, మనకేవో కోరికలు పెట్టుకుని ప్రతిమెట్టుకి పసుపు, కుంకుమ పూసుకెళ్తే కాదు కదా! మెట్లన్నీ పాడయిపోతాయి. ఆ గుడి మెట్లు నిండా పూసేస్తాం కదా! మనకేవో లోపల కోరికలు. అవన్నీ అయితే ప్రతిమెట్టుకీ పూసుకుని వెళ్తారు, ఇవన్నీ పెట్టుకుంటాం కదా! అంటే, నువ్వు వెళ్తున్నావనే కదా feeling.

నేను ఉండకూడదు కదా! అసలు కథంతా నేను పోవాలి ఇక్కడినుంచి. నేనందులోకి వెళ్లిపోవాలి. అది ఒక్కడే ఉండాలి. అప్పుడు వాడేం చేస్తాడు? నిన్ను పెంచుతూ ఉంటాడు. నువ్వే పెరుగుతుంటే? Cut చేసేస్తాడు. నువ్వు పెరిగితే అమ్మ తగ్గిస్తుంది. ఏం భయం లేదు. వాడు పెరుగుతుంటే అమ్మకి అభ్యంతరం లేదు. ఎంత బావుందండి? ఇంతకన్నా suspense movie ఏముందండి life లో? మనం పెరుగుతున్నామా? మనలో దైవం పెరుగుతున్నాడా? అంటే, దైవం పేరు చెప్పుకుని మనని పెంచుకుంటూ ఉంటాం మనం. చాలా మోసం! నిజంగా మనని చూస్తే మనకి డోకు పుడుతుంది. ఇంత ఉందిరా నీ గురించి నీకు అని తెలుస్తుంది. పేరు వాడిది, నోరు నీది. అంతే కదా!

గురువుగారని అవీ ఇవీ తెచ్చిపెడితే, మనం ఇంకా అది తేలేదే, ఇది తేలేదే అని అడిగాం అనుకోండి. ఎవరికని తెచ్చిపెడుతున్నారండి పెట్టే వాళ్ళు? వాడు నమ్మిన గురువుకి పెడుతున్నారు. నీకు ఇవ్వాళ ఇది పెడుతున్నారు అని మనం చెప్పుకోవాలి. ఇవన్నీ నీవే, నావి కాదు అని తెలిసి ఉండాలి. భరతుడు రాజ్యం నాది కాదన్నయ్యా, నీదే అని చెప్పాడు. ఎన్నడూ

దాని జోలికి పోలేదు. సింహాసనం మీద పాదుకలు పెట్టి, he remained a trustee all through. Never had even an iota of thought that he should be the king. కోసినా లేదు. అలా ఉండాలి. దైవ ప్రతినిధి. అంతా దైవానికి సంబంధించినది. అందరూ దైవమునకు చెందినవారే. వారు చేసేటటువంటి పూజలు, సేవలు, ఆరాధనలు, తనకు చేస్తున్నప్పటికీ కూడా, తనలో దైవానికి సమర్పణ చేస్తే, వాడు గురువు అవుతాడు. తానే పుచ్చుకుని, వాటినన్నిటినీ చూసుకుంటూ, ఏమిటి ఇలాంటివి ఇచ్చారు, అలాంటివి ఇచ్చారని అనుకుంటూ ఉన్నామనుకోండి, ఇంక వాడి కొట్టు మూసేస్తారు. ఎక్కడో అక్కడ పడిపోతాడు.

అందుచేత, ఈ మార్కండేయుడి కథలో ఆయనకి మాయ మాటిమాటికీ తారసిల్లుతూ వచ్చింది. ఏమిటి ఈ మాయ మనకి, ఎంత సాధన చేసినా మాయని దాటలేకపోతున్నాను అని అనిపించింది. మాయని దాటుతామని అనుకోవద్దని కృష్ణుడు తర్వాత భగవద్గీతలో మనకి చెప్పడం వల్ల, మనకి మార్కండేయుడంత పరిస్థితి కూడా లేదు కాబట్టి, అందులోనే పడి ఉన్నాం. అది వేరే సంగతి. కాని ఒక విషయం సత్యం – మాయని ఎవ్వరూ దాటలేరు. మాయా స్వరూపిణి అయిన ప్రకృతే ఈ మాయని దాటించగలదు, ఒకటి. లేదూ, ఈ మాయకి ఆధారమైన ఆ తత్త్వం దాటించగలదు. వీళ్ళిద్దరికే! మాయని తీసే అధికారం మాయకి ఉన్నది, మాయకి అధిష్ఠానమైన తత్త్వానికి ఉన్నది. అందుచేత, మాయ అధిష్ఠానంగా ఉన్న తత్త్వాన్ని ఆరాధన చెయ్యడం మొదలుపెట్టాడు మార్కండేయుడు. అందుకని హరిపూజ చేశాడు.

హరి అంటే దిగి వచ్చేవాడండి. హరుడంటే దిగడు. దిగి వస్తే హరి అవుతాడు. దిగి రాకపోతే హరుడు. ఆయనకి అసలు సృష్టితో పని లేదు. Emergency లో తన అంశలను పంపిస్తూ ఉంటాడు. హరి దిగుతాడు. దిగుతాడు కాబట్టి హరి అన్నారు. తత్త్వానికి దిగితే హరి. ఆ పదాల్లో అట్లా ఉంది. "హ" "ర" – "హ" "రి". "ఇ" శబ్దం ఉంటుంది. "అ" శబ్దంతో "ఇ" శబ్దం చేరితే, "ఈ" అమ్మ. *"తాం పద్మినీం ఈం శరణ మహం ప్రపద్యే"* అంటాం కదా! శరణం ఎవరికి? "ఈం" కి. అందుకని, 'హరి' అంటే మాయతో కూడినటువంటి దేవుడు. హర అంటే మాయకి అతీతమైన దేవుడు. ఈ బొమ్మల్లో ఇరుక్కుపోకండి. శివుడంటే మనకి ఒక బొమ్మ. మెడలో పాము ఉంటేగాని ఒప్పుకోము. విష్ణువు అంటే ఒక బొమ్మ – చేతిలో చక్రం ఉంటే అదే! ఎవరు ఏదయినా పట్టుకోవచ్చు కదా! మనకి ఈ బొమ్మలు mind అలా fix చేసేసింది. దిగితే హరి, దిగకపోతే హరుడు – అదే తత్త్వం. హర హరి అయ్యిందిట అంటే మాయతో కూడాడు అని అర్థం. అందుచేత, మాయతో కూడిన వాడిని ప్రార్థన చేశాడండి. అంతేగాని అది వేరు, ఇది వేరు, ఈ పిచ్చి గోలలన్నీ ఎప్పటికీ తెమలవు. అలా అనుకునే వాళ్ళు అక్కడే ఉంటారు బయట. అందుచేత, హరుడే హరి అయిపోతుంది. దిగితే హరి, దిగకపోతే హరుడు. అందుచేత, దిగిన వాడిని పట్టుకున్నాడు. దిగిన వాడితో కూడా ఆమె సఖ్యతతోనే ఉంటుంది. అందుకనే మన పెద్దలు హరిమాయ అన్నారు తప్ప హరమాయ అనలేదు. ఎందుకట్లా అనలేదు? హరుడు దగ్గర మాయ ఉండదు. హరి దగ్గర మాయ ఉంటుంది. ఆయనకి అవసరం కూడా!

అందుచేత, హరి మాయని గూర్చి తెలుసుకోవడం

కోసం హరిని గూర్చి తపస్సు చేశాడు. అలా తపస్సు చేస్తుంటే క్రమంగా మాయా స్వరూపం అంటే తెలియడానికి కొంచెం మాయ కమ్ముతున్నప్పుడే ఆహా! ఇది మాయ అని తెలియడం మొదలుపెట్టింది. కమ్మేస్తే ఏం ఉంది? కమ్మేస్తే twist అయిపోతాము. మార్గం నుంచి తప్పుకుంటాం. కొన్నాళ్ళ తర్వాత తెలుస్తూ ఉంటుంది, ఓహో! మాయలో పడ్డాం అనుకుని మళ్ళీ వస్తుంటాము. అట్లా twist అవుతుండగానే తెలియడం మొదలుపెట్టింది. ఇప్పుడు విశ్వామిత్రుడు కథలో బ్రహ్మర్షి అవ్వాలని తపస్సు మొదలుపెడితే మాటిమాటికి పక్కకి వెళ్ళిపోయాడు కదా! చిన్నచిన్నవాటికి లొంగలేదనుకోండి, పెద్దపెద్దవి వచ్చేశాయి, లొంగిపోయాడు. ఓహో! ఇది మాయ అనుకున్నాడు. Time waste కదా! కొన్ని జన్మలు వెళ్లిపోవచ్చు అట్లా. జింకను పెంచుకున్నటువంటి భరతుడు జింక మీద వ్యామోహంతో మళ్ళీ జింకగా జన్మ ఎత్తాల్సివచ్చిందని చెప్తారు కదా!

మనకెన్ని వ్యామోహాలు ఉన్నాయో! మనకన్నీ వ్యామోహాలే! ఇల్లు వ్యామోహం, ఇంట్లో మనం పెంచుకునే వాటిమీద వ్యామోహం, మనం పెంచుకునే జంతువుల మీద వ్యామోహం. ఒక ఆవుని పెంచామనుకోండి, దాని మీద వ్యామోహం. మొన్న నాకు ఒక mail వచ్చింది. సరే ఏదో చూద్దాం ఈ mail అని చూస్తే – ఆవిడ పిల్లి చచ్చిపోతోందట! ఆ పిల్లి తనతోపాటు పదేళ్ళు ఉందిట. ఆ పిల్లి గుణగణాలన్నీ నాకు వివరించుకుంటూ వచ్చింది. కాబట్టి నేనేం చెయ్యాలని ఒక పేజీ రాసిందండి! ఆవిడ పిల్లి వ్యామోహం అంతా అందులో ఉంది. ఉంటుంది. ఎందుకంటే సాంగత్యం వల్ల ఏర్పడుతూ ఉంటుంది. ఆవిడకి ఏర్పడడంలో తప్పేముంది పదేళ్ళు

పిల్లిని పెంచినప్పుడు? దేనిమీదయినా పూసుకున్నకొద్దీ వ్యామోహం వస్తుంది. అందులో తత్త్వం చూడకుండా ఏదయినా పూసుకుంటే దానిమీద వ్యామోహం.

అలా వ్యామోహం వచ్చి అందులో ఇరుక్కుపోయి, దుఃఖపడి, మళ్ళీ బయటకు రావడం కన్నా, వ్యామోహం కలుగుతున్నప్పుడే తెలియడం మొదలుపెట్టింది మార్కండేయుడికి. ఓహో! ఇలా కూడా ఉంటుందా అని తెలిసింది. అంటే, ఎన్ని రకాలుగా ఉంటుందో మనకి తెలియదు. ఎన్ని రకాలుగానైనా ఉండొచ్చు. అందుచేత, వ్యామోహం కలగగానే హరికి దణ్ణం పెట్టుకునే వాడు. అలా చేసుకుంటూ ఉంటే, మొత్తానికి ఒక రోజు హరి దర్శనం అయ్యింది. చాలా ఆనందం వేసింది. హరి మంగళ స్వరూపం అంటే మనం ఊహించలేము. అందానికి అదే. ఇంక అంతకన్నా అందం లేదు. సృష్టిలో అందం అంటే విష్ణువే. దిగి వచ్చిన దైవం. ఆ అందం చూడు. అబ్బో! భయంకరమైన వ్యామోహం కలిగింది. నవ్వాడు విష్ణువు. నవ్వుతాడు కదా! నవ్వే వాడే విష్ణువు. అందుచేత, ఆయన నవ్వులోంచి మాయ వచ్చేస్తుంది. అలా చూస్తూ ఉండిపోయాడు. చూస్తూ ఉండిపోతే, అప్పుడు విష్ణువు గమనించి, ఏమిటి విషయం? అని అడుగుతాడు. ఎందుకంటే, ఈ దైవ దర్శనం జరిగినవాళ్లకి ఇంక నోరు పెగలడం ఏమీ ఉండదు. అట్లా ఉండిపోతారంతే. మనం చూడండి, నాలుక వెళ్ళబెట్టి చూస్తూ ఉంటాము. అట్లా ఆ ప్రక్రియ ఉండదుగాని, ఆ జీవుడు అట్లా అనుసంధానం చెంది ఉంటాడు. తను ఉండడు. మళ్ళీ వాళ్ళ వల్ల తను బయటకి వస్తాడు. ఏమిటి విషయం అని అడిగితే, నీ మాయా స్వరూపం నాకు అనుగ్రహించి, దానియొక్క

దర్శనం చేయిస్తావా అని అడిగాడండి మార్కండేయుడు. అలా అడిగిన వాళ్ళు ఎక్కువమంది ఎక్కడా లేరు. మార్కండేయుడి speciality అది. అది ఆయన mark. అట్లా చాలా mark లు ఆయన ఏర్పాటు చేశాడు. అంటే, distinguished mark, అందుకని మార్కండేయుడు. అంటే, అలాగే తప్పకుండా అంటాడు విష్ణువు. నువ్వు అలాగే సాధన చేసుకుంటూ ఉండు, సమయం వచ్చినప్పుడు చూపిస్తాను అన్నాడు.

ఈ లోపల ఈయన కార్యక్రమాలన్నీ పూర్తయిపోయినాయి. గృహస్తు ధర్మాలు అయిపోయినాయి, తల్లిదండ్రులూ వెళ్ళిపోయారు. వాళ్లకి ఉత్తర క్రియలన్నీ అయిపోయినాయి. తన పిల్లలు అందరూ కూడా ఎవరి దారిన వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. పొందవలసిన జ్ఞానం పొందాడు. హర దర్శనం, యమ దర్శనం, హరి దర్శనం అన్నీ అయ్యాయి. ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? ఇంక మాయని చూడాలి! అదొక్కటే మిగిలింది. అందుచేత ఏం జరిగింది? చూపిస్తానన్నాడు కదా భగవంతుడు, తను వచ్చిన పని అయ్యింది అనుకున్నాడు. అందుకని, ఇప్పుడు ఇంక శరీరం వదిలెయ్యచ్చు అనుకున్నాడు. శరీరం వదలడం అనే విద్య తనకి ఈ లోపల సంధాన ప్రక్రియ వల్ల ఏర్పడుతూ ఉంటుంది అది. ప్రతినిత్యం ఈ సంధానం ఎప్పుడూ వదలలేదు ఆయన.

సంధానం అంటే ఏమిటి? నీ మనస్సు నీ శ్వాసతో సంధానం చెందాలి. నీ శ్వాస అంటే నీ ప్రాణం, అది నీ ప్రాణస్పందనం చేరాలి. అప్పుడు నువ్వు ప్రాణమందున్న ప్రజ్ఞగా ఉంటావు. నిజానికి సత్యమేమిటంటే ప్రజ్ఞ యందు ప్రాణముంది. ప్రజ్ఞ నుండి ప్రాణం

దిగి వస్తూ ఉంటుంది. ఆత్మ యందు ప్రజ్ఞ, ప్రాణము రెండూ ఉంటాయి. నీవు ప్రజ్ఞవు. నీ ప్రాణము నీ నుంచి ఈ శరీరాన్ని తయారు చేసి, దాన్ని నడిపిస్తూ ఉంటే, నువ్వు ప్రజ్ఞా స్వరూపుడిగా నువ్వు చెయ్యవలసిన కార్యక్రమములన్నీ చేస్తూ ఉంటావు. అంటే, రెండు streams మనమే. ఆత్మ రెండు streams గా నడుస్తూ ఉంటుంది – ఒకటి ప్రజ్ఞా సూత్రము, మరొకటి ప్రాణ సూత్రము. ప్రాణ సూత్రము దీన్నంతా నడిపిస్తూ ఉంటుంది – ఈ శరీరాన్ని, దానికి ఆహార స్వీకరణ, అవన్నీ ఏర్పాటు చేస్తుంది. ప్రజ్ఞ బుద్ధి ద్వారా మనస్సు, ఇంద్రియములు, శరీరం ద్వారా పని చేస్తూ ఉంటుంది. మనం దిగి వచ్చేటప్పుడు ప్రజ్ఞ వచ్చి, అందునుంచి ప్రాణం ఏర్పడుతుంది. అట్లా హృదయమందు ఒక కేంద్రము, ఆజ్ఞ యందు ఒక కేంద్రము ప్రధాన కేంద్రములుగా ఉంటాయి మనలో. అందుచేత, ఈ ప్రాణ కేంద్రము దగ్గర మనకి మనస్సు పని చేస్తుంది. హృదయము నందు ఈ ప్రాణము పంచ ప్రాణములుగా మనలో పని చేస్తూ ఉంటాయి. మనం మనసులోకి వచ్చి పనిచేస్తూ ఉంటాము. అంటే, అన్నీ అజ్ఞా కేంద్రము నుంచి దిగి వస్తాయి. అందుచేత, ఈ దిగి వచ్చిన వాటిలో ఏ విధంగా మనం విప్పుకుంటూ వచ్చేశామో, మళ్ళీ అట్లానే మడుచుకుంటూ రావాలి వెనక్కి.

అంతే కదా! పొద్దున్నే చొక్కా తీశాం వేసుకుందామని. అన్ని మడతలు తీసాం. తీరా తీస్తే దానికి గుండీ లేదనుకోండి, మరి ఇంకో చొక్కా వేసుకోవాలంటే ఏం చేస్తావు? బుద్ధిమంతుడివయితే దాన్ని మళ్ళీ మడతపెట్టి, లోపల పెట్టేసి, ఇంకోటి తీసుకుంటావు. బుద్ధిమంతుడు కాకపోతే అక్కడే వదిలేస్తాడు, ఎవడో ఒకడు

మడతపెడతాడని. మన పని ఇంకోడు చెయ్యాలని అనుకోవడంలోనే ఉంది రోగం అంతా. మన పని మనమే చెయ్యాలి. యోగికి అది ప్రధానమైన నియమం. నీ పని నువ్వు చేసుకుంటే, ఎవరయినా సహకారం చేస్తే అది వేరే సంగతి. సహకారం అందిస్తే, వాడు చెయ్యడం అలవాటయిపోతే నీకు, వాడి మీద ఆధారపడడం మొదలు పెడతావు. అందుకని, ఎప్పుడూ ఉద్యుక్తుడై ఉండాలి తన పని తాను చెయ్యడానికి. తన luggage తనే మోసుకోడానికి ఉద్యుక్తుడై ఉండాలి.

వాడొస్తాడా, వీడొస్తాడా అని చూడకూడదు. ఇంకా వాళ్ళు రాలేదేంటి అనుకోకూడదు. అలా భావన వచ్చిందంటే నువ్వు యోగివి కాదు. నీ పని నీదే. ఇంకొకరు నీకు సహకరించడమనేది దైవ కృప. ఏదో అలా వచ్చిన వాడిని, ఏరా! ఇంత late గా వచ్చావు అని కోప్పడకూడదు. నీ training కోసమే అట్లా వచ్చాను అన్నాడనుకోండి వాడు? వాడు అనడు ఎందుకంటే వాడిలో ఈశ్వరుడు అలా చూస్తాడు. మన భాషలో అర్థం చేసుకోవాలి. అసలంటూ వచ్చాను కదా వీడికి మొయ్యడానికి, మళ్ళీ ప్రశ్నలేంటి అన్నాడనుకోండి. అందుచేత, ఈ పని కూడా అంతే. మన పని మనమే చేసుకోవాలి. ఎవడో చేస్తాడనుకోబోకండి. అన్నీ ఆయనే (గురువుగారే) చేసేస్తాడు అనుకుంటూ ఉంటారు. నువ్వు చేస్తే ఆయన సహకారం ఇస్తాడు. నువ్వు చేసుకుంటూ ఉంటే ఆయన తన బలాన్ని నీకిస్తాడు. నువ్వు అసలు చెయ్యకపోతే ఏ బలం ఇవ్వడు. నేను చెయ్యమన్నది నువ్వు చేసుకుంటూ ఉంటే, నీకు చెయ్యాల్సినది నేను చేస్తానంటాడు. నేనేం చెయ్యను, చూద్దాం ఎట్లా చేస్తాడో అంటే? అట్లా ఉంటారు కొంతమంది.

ఒకాయనకి అసలు జీవితమే నడవడం లేదు. కుటుంబం ఉంది. బాధపడుతున్నాడు కదా అని పోనీ నెలకి ఇంత చొప్పున ఇస్తానులెండి అన్నాను. ఎప్పుడో దశాబ్దాలు అయిపోయింది. సరే పుచ్చుకుంటున్నాడు. Comfortable గానే ఉంది పుచ్చుకోవడం. బతికేస్తున్నాడు. ఒక రోజు నాకు తెలిసినాయనతో అన్నాట్ట, ఎన్నాళ్ళు ఇస్తాడో చూస్తాను అని. అదా! అంటే ఏమిటి? Irresponsible. అంతే కదా! నువ్వు ఏదో కష్టంలో ఉన్నావు, నువ్వు బాగుపడేంత వరకూ సహాయం అంటే, నేను బాగుపడను, వాడే నన్ను పోషించాలి అనే స్థితికి వచ్చేశాడు. Next month వస్తాడు కదా, వస్తే ఇవ్వాళ నుంచి యిచ్చేది ఏమీ లేదని చెప్పాను. అదేమిటి అన్నాడు. ఇవ్వాళ నుంచి you take care of yourself అన్నాను. అలా అంటే ఎలా, కనీసం నెలయినా ఉండాలి కదా అన్నాడు. అందుకనే, ఆ మాట చెప్పి ఇప్పుడు ఇస్తున్నాను ఈ నెలకి అని ఇచ్చేశాను, ఇంక నీ మీద నువ్వు బతుకు అని. అట్లా మనం సాయం చేస్తే ఎవడికోసం చేస్తాడన్నట్టుగా ఉన్నాడనుకోండి, సాయం చెయ్యకూడదు వాడికి.

సద్గురువు నిన్ను తనంతటి వాడిగా చేస్తానంటూ ఉంటే, వాడు ఎట్లా చేస్తాడో చూస్తాను, వాగ్దానం చేశాడు కదా అంటే? తప్పు కదా! మనమే ప్రయత్నం చెయ్యాలి. మనస్సు శ్వాస మీద పెట్టండి. ఎన్ని సార్లు చెప్పుకోలేదు? ఎన్ని చోట్ల రాసుకోలేదు! అది first step. అంటే, ఈ పేక ఇలా విడదీస్తూ ఉంటాం, మళ్ళీ మడిచేస్తూ ఉంటాం. ఈ విప్పదీస్తే, విచ్చుకుని బయటకొస్తూ ఉంటాం. ముడుచుకుని లోపలకి వెళ్తూ ఉండాలి. మనసు లోపలకి వెళ్ళాలంటే శ్వాస మీద పెట్టాలి. తప్పదు. శ్వాస ముడుచుకుంటే స్పందనం మీద ఉంటుంది. స్పందనం ముడుచుకుపోతూ

ఉంటుంది. ముడుచుకుపోవడం అంటే అది అలా పుట్టింటికి... ప్రతివాడూ పుట్టింటికి వెళ్ళిపోవాలండి. అదీ ప్రయత్నం ఈ సాధనలో. మనసుకి పుట్టిల్లు శ్వాస. శ్వాసకి పుట్టిల్లు స్పందనం. అసలు మనసుకి, శ్వాసకి పుట్టిల్లు స్పందనం – అది ఎక్కువ సత్యం.

ఎందుకంటే, స్పందనం నుంచే రెండూ బయటకు వస్తాయి. అందుకని స్పందనంలోకి వెళ్తే, శ్వాస, మనసు రెండూ స్పందనంలోకి చేరిపోతాయి. ఈ స్పందనానికి సహజమైన లక్షణం ఏమిటంటే అది ఊర్ధ్వగతి చెందడం. నువ్వు ఇట్లా ప్రజ్ఞతో బయట తిరుగుతూ ఉంటే, అది నీకు ప్రాణాపానములుగా పని చేస్తూ ఉంటుంది. నువ్వు ఎప్పుడయితే లోపలకి వెళ్తావో, ప్రాణాపానములు రెండూ కూడా సమానమైపోతాయి. అప్పుడు సమాన వాయువు నిన్ను తీసుకెళ్ళి ఉదాన వాయువుని అట్లా ఊర్ధ్వముఖం వెళ్ళే వాయువుకి అప్పచెప్పేస్తుంది. ప్రజ్ఞనే! మనసులో ఉండే ప్రజ్ఞ స్పందనంలోకి వెళ్తే అక్కడనుంచి ఊర్ధ్వగతి చెందుతూ ఉంటుంది ప్రజ్ఞ. ఉదాన వాయువు ఆధారంగా వ్యాన వాయువు కేంద్రంగా మనం భ్రూమధ్యం చేరి, అక్కడినుంచి ఆజ్ఞని చేరతాం. ఇలా మళ్ళీ తిరుగుదారి ఉంది.

ఈ తిరుగుదారి సాధన అనునిత్యం గంటల తరబడి చేసుకుంటూ ఉండేవాడు మార్కండేయుడు. అలా చేసుకుంటే ఏం జరుగుతుందంటే ఏదో ఒక రోజు నీకు సాధనలో నీ బొడ్డు, నాభి క్రింది భాగంలో... నాభికి రెండు వేళ్ళు క్రింద అంటారు. నాభికి రెండు వేళ్ళు క్రింద అంటే ఎవరి వేళ్ళని ప్రశ్న అడగకండి! మీ

వేళ్ళే. ఎంచేత అంటే, ఒక్కొక్కడి వేలు సన్నగా ఉంటుంది. ఇంకోడి వేలు బండగా ఉంటుంది. ఎవడి వేలు ప్రకారం వాడు బొడ్డు క్రింద పెట్టుకుని చూసుకుంటే అక్కడ ఒక కేంద్రం ఉంటుంది. ఈ కేంద్రం దగ్గరే జీవుడు దేహంతో ముడి వెయ్యబడి ఉంటాడు. అది యోగికి ఏం జరుగుతుందంటే ఈ విధంగా సాధన చేస్తూ, ఊర్ధ్వముఖంగా తాను వ్యాపనం చెంది ఆజ్ఞ యందు అలా చిరకాలం కూర్చోవడం రోజూ సాధన చేస్తుంటే, ఒక రోజున అతడికి ఈ కేంద్రంలో ఒక చప్పుడు వినిపిస్తుంది – టక్ అని. అలా చప్పుడు వినిపిస్తే ఏమిటంటే hydrogen ballon ఏ విధంగా దాని క్రింద base కి కట్టినది ఊడదీస్తే పైకి వెళ్ళిపోతుందో అలా వచ్చేస్తుంది ఇక్కడ ముడి. ఇక్కడి అపాన వాయువుతో దేహానికి ముడి ఉంటుంది. అపాన వాయువు శరీరంతో సంబంధం ఏర్పరిచి ఉంటుంది. అందుకని, ఈ అపాన వాయువుని శరీరానికి అప్పచెప్పి, ప్రాణ వాయువుని తీసుకుని ఊర్ధ్వముఖంగా వెళ్ళిపోతాడు ఇది తెలిసిన జీవుడు.

తెలియని వాడికి మరణ ప్రక్రియ మరో రకంగా జరుగుతుంది. అది బలవంతంగా, బాధ కలిగించేటట్టుగా విడదీయడం ఉంటుంది. అందుకని, ఆ బాధ చాలా ఎక్కువ. ఆ బంధం లేకుండా ఈ సాధన ద్వారా, ఈ ముడి విడదీసుకున్నవాడు, శరీరంలో ఉంటూ, బంధం లేకుండా జీవిస్తూ ఉంటాడండి. శరీరంలోంచి బయటకి కూడా వస్తూ ఉంటాడు. బయటకి వచ్చి, తనను తాను దర్శిస్తూ ఉంటాడు. ఇలా సాధన జరుగుతుంది. ఎప్పుడు? రోజూ నిష్ఠగా ఈ విధంగా ఆజ్ఞ యందు ఉన్న ప్రజ్ఞతో అనుసంధానం చెందుతూ ఉంటే. అదీ యోగం. అందుకనే, ఈ

లోపలకి వెళ్ళడానికి ముందు ప్రాణాయామము, తర్వాత లోపల ఊర్ధ్వముఖం చెందడం అంటారు. ఇలా ఊర్ధ్వముఖం చెందడాన్నే ప్రత్యాహారము అంటారు.

ప్రత్యాహారము అంటే absorption అని అర్థం. అంటే నిన్ను నీలోకి నువ్వు absorob చేసుకుంటున్నావు. విచ్చుకుపోయావు కదా అట్లా, పరుచుకుపోయావు, అన్నీ పరిచేశావు. ఈ పరుచుకున్న మనసుని తీసుకొచ్చి శ్వాసతో కలిపి, స్పందనంలోకి చేర్చి, స్పందనం ఆధారంగా దాన్ని ఉదాన వాయువు ద్వారా, నువ్వు ఊర్ధ్వముఖంగా వెళ్ళి, అక్కడ అలా ఉండడం బాగా అలవాటు అయిపోతూ ఉంటే, అక్కడే కూర్చుంటూ ఉంటే, నువ్వు చేసే పనులన్నీ కూడా బంధాలు లేని పనులుగా చేసుకుంటూ ఉంటే, ఇంక కర్మ ఏం ఉండదు. నీ వ్యక్తిగత కర్మ అంతా అయిపోతుంది. అందుచేత, బయట obligations ఉండవు. పరహితమే ఉంటుంది. ఇలా బయట జీవనం తయారవుతుంటే, లోపల ఈ విధంగా సాధన జరుగుతుంటే ఏదో ఒక శుభముహూర్తంనాడు అది విడిపోతుంది. విడిపోతే, అందులోనే free గా ఉంటాడు. ఎట్లా ఉంటాడు అంటే, నేను చెప్తూ ఉంటాను కదా, వేరుశనగ పప్పు, వేరుశనగ కాయలో విడిపోయినట్టుగా ఉంటాడు. గుడ్డులో పక్షి తయారయ్యి పగిలినా తను ఉంటుంది కదా! ముందయితే చచ్చిపోతుంది. గుడ్డులో పక్షి తయారవ్వకుండా గుడ్డు పగులకొట్టారనుకోండి, omlette వేసుకుంటే అది చచ్చిపోయినట్టే. దాన్ని చంపి మనం తింటాం, omlette అంటాం. సరే అది వేరే కథ.

గుడ్డు పగలకుండా పిట్ట బయటకొచ్చింది అంటే అదే అర్థం.

అట్లాగే ఇది పగలకుండా అది బయటకు రావాలి. ఇది పగిలితే కథ లేదు. పప్పు వేరుశనగ తొక్క నుంచి వేరు కాకుండా మనం దాన్ని తీశామనుకోండి, మొత్తం అదీ ఇదీ కలిసిపోయి ఉంటాయి కదా! అందుచేత, పప్పు తినడానికి ఏం రాదు. తిన్నా ఏం బావుండదు కదా! అందుచేత, ఈ శరీరంలో తాను వేరుగా ఏర్పడతాడు. ఎట్లా ఏర్పడతాడు? ఈ చేసేటటువంటి సాధనలో ఈ ధాతువులన్నీ కూడా నువ్వు చేస్తున్నటువంటి ఈ సంధాన క్రియలో... దాన్నే ప్రార్థన అంటాము మన భాషలో. ధ్యానం అనొచ్చు, ఏదయినా అనొచ్చు, meditation అని style గా ఇంగ్లీషులో అనొచ్చు. ఏది ఏమైనప్పటికీ కూడా నువ్వు ఆజ్ఞ యందు అలా స్థిరంగా కూర్చుని ఉంటే అక్కడ నువ్వు పొందుతున్న వెలుగు యొక్క సాంగత్యంలో నీలో ఉండేటటువంటి సప్త ధాతువుల్లోంచి ఇంకో ధాతువు ఏర్పడుతుంది. సప్త ధాతువులు నీ నుంచే ఏర్పడ్డాయి. నీ శుక్రం నుంచే నీ మిగతా ఆరు ధాతువులు ఏర్పడతాయి. అన్నిటికన్నా శుక్రం తేజోవంతమైనది. అంతకన్నా తేజోవంతమైన ధాతువు ఈ ఏడు ధాతువుల్లోంచి మళ్ళీ ఏర్పడుతుంది. దాన్నే ఓజస్సు అంటారు. నీవు తేజస్సుని దర్శిస్తూ ఉండడం చేత, నీకు ఆ ఓజస్సు ఏర్పడి, ఓజస్సు అష్టమ ధాతువుగా తయారయ్యి నీ శరీరం అంతా కూడా ఈ ధాతువుతో నిర్మాణం చెయ్యబడి మరొక శరీరం ఏర్పడుతుంది. అలా ఏర్పడడం చేత, ఆ శరీరంలోకి నువ్వు వెళ్ళి, ఈ శరీరంలో ఉంటూ ఉంటావు.

చిన్నప్పుడు మనకి బొమ్మలు ఇచ్చేవారు. ఏమిటి? అలా తీస్తే, అది కూడా మధ్యలోనే తీసేటట్టు ఉంటుంది. తలకాయ తీసేటట్టుగా ఉంటే మిగతావి బయటకి రావు కదా! అది కూడా

ఈ నాభి స్థానంలోనే బొమ్మ పైది తీసేస్తే లోపల ఇంకో బొమ్మ ఉంటుంది కదా! మళ్ళీ ఆ బొమ్మని ఇలా తీస్తే లోపల ఇంకో బొమ్మ ఉంటుంది కదా! దాన్ని అలా తీస్తే మళ్ళీ ఇంకో బొమ్మ ఉంటుంది. తెలిసినవాళ్ళయితే మొత్తం నాలుగు బొమ్మలు ఏర్పాటు చేస్తారు. ఇంకా బాగా చేద్దామని పదిహేను పెట్టారనుకోండి అట్లా, అది తెలియని వాళ్ళు చేసే పని. ఇట్లా చేసి ఇచ్చేవారు చిన్నప్పుడు. ఇట్లా తీస్తే ఇంకోటి ఉండేది. ఏమిటర్థం? ఇప్పుడు తెలుస్తుంది. అప్పుడు తెలియదు కదా! ఓహో! మన లోపల ఇంకో మనంగా ఉన్నాము, దాని లోపల మనంగా ఇంకోడు ఉండొచ్చు, దాని లోపల ఇంకొకళ్ళు మనంగా ఉండొచ్చు. ఇట్లా లోలోపల లోలోపల లోలోపల మూడు దేహాలు మనకి ఉండొచ్చని తెలుస్తుంది. అందుచేత, ఇలా దానికి ఇదొక్కటే మార్గం. దానికి time లేదు మనకి. కూర్చోవాలి దానికి.

కూర్చుని దాని నిర్మాణం చేసుకుంటూ ఉండడం, రోజంతా పరహిత కార్యాలు చేసుకుంటూ ఇలా ఉండే మార్కండేయుడు ఆ విధంగా బయటకొచ్చేశాడు, చూసుకున్నాడు. ఇంక మరి పనులు కూడా అయిపోయినాయి. ఇంకెందుకు బయటది? అందుచేత, ఆ శరీరం... చాలా సార్లు శరీరం వదిలేస్తుంటాడు గానీ, ఆయన మార్కండేయుడిగా గుర్తింపబడుతూనే ఉంటాడు. జన్మజన్మలలో జరిగినదంతా ఒక కథగా ఇచ్చేస్తారు. ఒకే శరీరంలో జరిగిన కథ కాదది. అజామీళుడు అప్పటికప్పుడు మోక్షం పొందినట్టుగా చెప్తారు కదా! అప్పటికప్పుడు పొందడు. ఆ జన్మలో "నార" అంటాడు. పిలవడానికి *"నారాయణ అనుచు ఆత్మనందుని పిలవున్"* అంటాం కదా! అప్పుడు ఆ శబ్దం వలన ఇంకొంచెం ఉత్తమ జన్మ కలిగి, అక్కడినుంచి ఇంకో ఉత్తమ జన్మ కలిగి, అక్కడి

నుంచి ఇంకో ఉత్తమ జన్మ కలిగి, అట్లా సాధన చేసుకుంటూ, కొన్ని జన్మలకి అజామీళుడు నారాయణుడు అయినప్పటికీ, ఏ రోజు సాధనలో చేరాడో ఆ రోజునుంచీ ఆ పేరుతోనే పిలుస్తారు వాడిని. గుర్తుకి అట్లా పెట్టుకుంటారు పేర్లు. చిరంజీవులంతా అంతే. లోకోపకారార్థం రకరకాల దేహాలు ధరిస్తూ ఉంటారు. అయినప్పటికీ ఈ పేరే వాళ్లకి పై లోకాల్లో గుర్తింపుగా ఉంటుంది.

12. ప్రజ్ఞ - ప్రకృతి - తత్త్వము

మార్కండేయుడు ఆ విధంగా ఆ శరీరాన్ని వదిలేశాడు. ఎప్పుడు వదిలేశాడు ఈ విధంగా? యుగాంతానికి వదిలేశాడు. ఎవరూ తీసెయ్యాల్సిన పరిస్థితి రాలేదు. ఎవరో వచ్చి తీసేసే లోపల మనమే ఆ పని అప్పచెప్పేస్తే అయిపోతుంది. అప్పచెప్పేశాడు. అప్ప చెప్పేస్తే, ఆ యుగాంతానికేముంది అన్నీ వెళ్ళిపోయినాయి లోపలికి. ఏమీ ఉండవు కదా! ఆయన ఉన్నాడు. ఎట్లా ఉన్నాడు? ప్రజ్ఞా స్వరూపుడిగా, దివ్య దేహంతో ఉన్నాడు. అలా చూస్తుంటే అన్ని పక్కలా నీళ్ళే. అలా తిరుగుతూ ఉంటాడు. తిరుగుతూ ఉంటే ఒకచోట ఒక చిన్న ఆకు మీద, చిన్న బాలుడు నీలం రంగులో అట్లా ఆడుకుంటూ ఉన్నాడటండి. ఆయన వర్ణించినదే మనకి ఈ బొమ్మలు తయారు చేసి ఇస్తుంటారు వటపత్రసాయి అని. ఓ వటపత్రం మర్రి ఆకు మీద కాలి బొటన వేలు అట్లా నోట్లో పెట్టుకుని... అదొక ఆసనం! మనకి ఇప్పుడు పడదు కదా! మీ కాలి బొటన వేలుని మీ నోట్లో పెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చెయ్యండి ఎలా ఉంటుందో? అలా నోట్లో పెట్టుకుని, కిలకిలా నవ్వుతున్నాడటండి చిన్నపిల్లవాడిలాగా.

అన్నీ మునిగిపోతే వీడొకడు మిగిలాడేంటి అనిపించిది మార్కండేయుడికి. అన్నీ మునిగిపోతే, ఈ మర్రి ఆకేంటి, వీడేంటి అనిపించింది. అనిపిస్తుంది కదా! అంటే, అన్నీ మునిగిపోయినా తను ఉన్నాడు. ఎవరూ లేకుండా తను ఉన్నాడండి. అలాంటి

దర్శనం అయ్యింది. అలా ఉండడం చేత, అక్కడ చూస్తుంటే, మనమే కాకుండా ఇంకోడున్నాడు. అది బాగోదు కదా! మనం ఒక్కళ్ళకే first దర్శనం అన్నారనుకోండి. తర్వాత మిగతావాళ్ళందరూ వస్తారు అన్నారనుకోండి. తీరా మనం వెళ్లేసరికి, మనకన్నా ముందు ముగ్గురున్నారనుకోండి, ఎట్లా ఉంటుంది? అందుచేత, చూడగానే ఆశ్చర్యం వేసింది. వీడేమిటి, పిల్లవాడున్నాడు ఇక్కడ అని. అప్పటికింకా కృష్ణుడు పుట్టలేదు కదండి? కృష్ణుడు కథ ఈ మధ్యే కదా మనం చూశాం! ఎప్పటి కృష్ణుడు? కృష్ణుడని తెలియదు. ఏదో కుర్రాడు, పడుకుని ఉన్నాడు. కిలకిలా నవ్వుతూ ఉన్నాడు. వాడు ప్రళయంలో మునిగిపోలేదు. మాయ కదా! సరే, దగ్గరకి వెళ్ళి చూశాడు. చూస్తే, “వత్సా! మార్కండేయా! బావున్నావా!” అని అడిగాడు వాడు. చిన్నపిల్లవాడు మార్కండేయుడిని పట్టుకుని ‘వత్సా!’ అన్నాడండి. వత్సా అంటే ఈయనకెలా ఉంటుందండి?

ఇప్పుడు ఇక్కడ చిన్నపిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు కదా! అందులో ఒకడు వచ్చి, ఏరా! కుమార్, ఎట్లా ఉన్నావురా! అంటే ఎట్లా ఉంటుంది? అలా పిలిపించుకోవడం మనకి అలవాటు లేదు కదా! ఏం పిలవకూడదా? చెప్పలేం పిలవొచ్చు. ఎవడయినా, ఎప్పుడయినా, ఏదయినా అనొచ్చు. ఇటువంటి విషయాల్లో కొన్నికొన్ని చిన్నపిల్లలోంచి దైవము బాగా పలుకుతూ ఉంటాడు అప్పుడప్పుడూ. ఏం నీకే ఎందుకు వేశారు దండ, నాకెందుకు వెయ్యలేదని అడిగాడు ఒకసారి. ఇప్పుడు అడగడు, పెద్దవాడయిపోయాడు కదా! అంటే, ఇప్పుడు లోకంలోకి వచ్చేశాడు. అప్పుడు లోకంలో లేదు కదా! అలాగే ఇప్పుడు ఎవరో

ఒక చిన్నపిల్లవాడు, ఏరా! కుమార్, బావున్నావా అంటే ఎట్లా ఉంటుంది మనకి?

మార్కండేయుడు అప్పటికే మహర్షి. ఎంతో విజ్ఞానం అన్నీ ఉన్నాయి. పైగా అంతా మునిగిపోయినా మనం ఒక్కరం తేలుతూ ఉన్నాం. ఓ feeling ఉంటుంది కదండి. అంతటి వాడిని పట్టుకుని "వత్సా! బావున్నావా" అని అంటే, ఈయనకి అర్థం కాలేదు. ఎవడు వీడు, నన్ను వత్సా అని పిలుస్తాడేంటి? నేను వీడిని వత్సా అని పిలవాలి కదా! అటునుంచి ఇటయిపోయిందే అనుకున్నాడు. అనుకుని, అటూ ఇటూ చూస్తుంటాడు. ఇంకా ఎవరయినా ఉన్నారేమో అని. ఎవరూ లేరు. ఈయనే ఉన్నాడు. అంతవరకూ సంతోషించాడు. ఇంకో పదిమంది ఉన్నారనుకోండి వెనకాల. మనం ఒక్కళ్ళమే కాదని తెలిస్తే, అప్పుడు కొంత తగ్గుతూ ఉంటుంది. మనం ఒక్కళ్ళమే అనుకుంటే చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది కదా! ఎవరూ లేరు, ఈయనే ఉన్నాడు.

మళ్ళీ ఆ పిల్లవాడు "నాయనా! నిన్నే పిలుస్తున్నానురా!" అంటాడు. "రా" అంటే ఎట్లాగండి? అంటే, వస్తాడు. వచ్చిన తర్వాత నోరు తెరుస్తాడు బాలుడు. నోరు తెరిచి బాగా గాలి పీలుస్తాడు. గాలి పీలిస్తే ఆ గాలికి ఈయన లోపలకెళ్ళిపోతాడు. లోపలకెళ్తే, ఏమీ లేవనుకున్నచోట, మళ్ళీ అంతా ఉంటుందక్కడ. ఇందాక లేవనుకున్నాడు కదా! ఇప్పుడు అవన్నీ ఉన్నాయి లోపల. వీడే బయట ఉన్నాడు. మిగతావాళ్ళందరూ లోపల ఉన్నారు. ఇప్పుడు లోపలకెళ్తే కనిపించారు. అందరూ హాయిగా ఉన్నారు. అప్పుడు మళ్ళీ బయటకి నిశ్వాస, వీడొక్కడే వచ్చేటట్టు. మనకి ఏదయినా

వస్తే మొత్తం వచ్చేస్తుందండి బయటకి! డోకేమయినా వస్తే మొత్తం వచ్చెయ్యాలి కదా! ఒక్కడినీ పంపించేశాడట అంతమందిలో. మిగతావాళ్ళందరినీ ఉంచేసి మార్కండేయుడు బయటకొచ్చేశాడు. లోపల అంతమందిని పెట్టుకుని వీడేంటి ఇంతున్నాడు అని ఆశ్చర్యపోయాడు మార్కండేయుడు. అప్పుడు చెప్పాడు, చూశావా! నా మాయ! అని. నా మాయని చూస్తున్నావు కదా! మీరందరూ నా లోపలుండే వాళ్ళే. మళ్ళీ నాలోంచి బయటకొస్తారు. మళ్ళీ లోపలకెళ్తారు, మళ్ళీ బయటకొస్తారు. యుగాల తరబడి ఇదే కథ జరుగుతోంది. నువ్వు చూస్తానన్నావు కాబట్టి నీకు చూపించాను అని చెప్తాడు.

అట్లా చూపిస్తాడండి శ్రీకృష్ణుడు. మనమెరిగిన కృష్ణుడు అప్పటికి లేడు కదా! మరెప్పటి వాడండి ఆ కృష్ణుడు? అందుకనే, *“శ్రీకృష్ణః కమలానాథో వాసుదేవః సనాతనః”.* సనాతనుడు, ఇంక అంతకుముందు ఎవరూ లేరు. అంటే, ఏమిటంటే తత్త్వం. తత్త్వమే బాలుడిగా ఏర్పడి, ఓ వటపత్రం మీద శయనించి ఉన్నట్టు, అందరినీ అలా తనలోకి తీసుకున్నట్టు, అందులోంచి తనను వదిలేసినట్టు చూపించాడు. అంటే, తత్త్వం కనబడదు కాబట్టి కృష్ణుడు. కృష్ణుడు అనే పదానికి కనబడనిది అని అర్థం. కృష్ణా అంటే కనబడనిది. కృష్ణా అని పిలవాలంటే అక్కడ విగ్రహం ఉండక్కర్లేదు. **ఈ ఏమీ లేనట్టుగా కనబడేదంతా కృష్ణుడే. ఏదయినా ఉన్నట్టుగా కనబడితే అది మాయ. అదీ కృష్ణ తత్త్వం.** అది మనం ముట్టుకోకూడదు. ప్రతివాడూ కృష్ణుడిని ముట్టుకుంటాడు, ఆయన ఒప్పుకుంటాడు కాబట్టి. కాని తత్త్వం... మార్కండేయుడు చూస్తాడండి కృష్ణ తత్త్వం. ఓ! ఇది ఏమీ లేదు. ఏమీ లేనిదే

అంతా అని తెలుస్తుంది. కాబట్టి, ఆయన మాయలో ఈ ప్రపంచం అంతా ఏర్పడుతూ ఉన్నది. ఈ ఏర్పడుతున్న ప్రపంచంలో ఆయన నిండి ఉన్నాడు. ఈ ప్రపంచం లేకపోయినా ఆయన ఉన్నాడు. ఆయన అందరినీ లోపల పెట్టుకుంటాడు. బయట పడేస్తుంటాడు. *"ఒక పరి జగములు వెలినిడి యొకపరి లోపలికిఁ గొనుచు, నుభయముఁ దానై సకలార్థ సాక్షియగు నయ్యకలంకుని నాత్మమూలు నర్థిదలంతున్"* అంటాడు గజేంద్రుడు. అందుచేత, లోపల పెట్టుకుంటూ ఉంటాడు, బయట పెడతాడు, ఎట్లాగయినా ఆడుతుంటాడు. ఇంత ఆటా ఆడిస్తుంటాడు, మూసేస్తూ ఉంటాడు, ఆడిస్తూ ఉంటాడు, మూసేస్తూ ఉంటాడు.

అంటే, ఒక చదరంగంలాగ నడిపిస్తూ ఉంటాడు. ఒకే చెక్క నుంచి చదరంగం బల్ల తయారు చేస్తారు. ఆ చెక్క నుంచే రాజు, మంత్రి, ఒంటె, గుఱ్ఱం, ఎడం పక్క, కుడి పక్క ఏనుగు, ముందు సిపాయిలు కదా! ఆ చెక్క మీదే ఇరవైనాలుగు గడులు గీసుకుంటారు – ఒక తెల్ల గడి, ఒక నల్ల గడి కదా! ఈ రాజు, మంత్రి, ఒంటె, గుఱ్ఱం, ఏనుగు, సిపాయిలు తెల్లగా ఉండేవాళ్ళు ఉంటారు, నల్లగా ఉండేవాళ్ళు ఉంటారు కదా! వీళ్ళందరికీ ఏనుగయితే ఇట్లా నడవాలి నిలువుగాను, అడ్డంగాను. ఒంటె అయితే మూలగా నడవాలి. గుఱ్ఱం అయితే గెంతుకుంటూ నడవాలి, అది కూడా ఎక్కువ గెంతడానికి లేదు కదా! సిపాయిలు పాపం అలా ముందెళ్ళిపోయి, ఒక్కొక్క గడీ జరుగుతూ ఉంటారు. ఇట్లా rules పెట్టి చదరంగం ఆడేసి, ఆట అయిన తర్వాత మొత్తం మళ్ళీ కలిపేస్తాం కదా! కలిపేసిన చదరంగం, అది ఏం చేస్తాము? అది అట్లా మడిచేస్తాము. ఈ చదరంగం బల్ల, ఆ సిపాయిలు,

ఇంక అందరినీ కలిపేస్తారు అక్కడ. మేము తెల్లవాళ్ళం, వాళ్ళు నల్లవాళ్ళు అనడానికేమీ లేదు కదా! చిన్నపిల్లలు ఆడుకున్నప్పుడు అన్నీ కలిపెయ్యరండి? కలిపేసిన తర్వాత ఇవన్నీ కలిపి ఇంకో చెక్కపెట్లో పెట్టేస్తారు. అంతా చెక్కే కదా! అట్లా ఒకే తత్త్వం ఇన్ని రకాలుగా ఏర్పరిచి, ఇన్ని ధర్మాలుగా... ఒంటె ధర్మం ప్రకారం అది అలా వెళ్తూ ఉంటుంది. ఏనుగుకి ఏనుగు ధర్మం. గుఱ్ఱానికి ఒక ధర్మం. రాజు బద్ధకస్తుడు, ఒకే గడి కదులుతాడు. సిపాయి, రాజు ఒకే రకం. కాకపోతే, రాజు అన్నిరకాలుగాను జరగగలడు. ఒక గడే కదా! ఎవరండీ ఏర్పరిచారు ఈ rules అన్నీ? రాజు ఎందుకు జరగకూడదు పది గడులు అని అడిగాడనుకోండి కుర్రాడు, నువ్వేం చెప్తావు? జరగకూడదంటావు. గుఱ్ఱం ఇట్లాగే ఎందుకు గెంతాలని అడుగుతాడు. అట్లాగే గెంతాలి. ఎందుకు? ఎందుకంటే అది ఆట కాబట్టి. ఇదీ అంతే!

అట్లా ప్రతివాళ్లకి ధర్మాలు ఏర్పరిచారు. మానవునికి ఇవి ధర్మములు, జంతువులకు ఇవి ధర్మములు, వృక్షములకు ఇవి ధర్మములు, పదార్థానికి ఇవి ధర్మములు అని ఉన్నాయి కదా! జలానికి ధర్మం ఉంది, అగ్నికి ధర్మం ఉంది, వాయువుకి ధర్మం ఉంది, ఆకాశానికి ధర్మం ఉంది. అన్నిటికీ! గ్రహగోళాదులకీ ధర్మాలు ఉన్నాయి. అష్టదిక్పాలకులకీ ధర్మాలు ఉన్నాయి. ఈ ధర్మాలన్నీ ఇది ఉన్నంత సేపూ ఉంటాయి. ఎంతసేపు చదరంగం ఆట ఆడుతుంటే అంతసేపు rules ఎట్లా ఉన్నాయో, అట్లా ఉంటాయి. అన్నీ చెక్క నుంచి వచ్చినవే. అది నల్ల రాజయినా, తెల్ల రాజయినా, రెండూ చెక్కే కదా! అదీ చెక్కతో చేస్తారు, నలుపు

రంగు పూశారు, వీడికి తెలుపు రంగు పూశారు. పై పొరల్లో తేడా తప్ప లోపలంతా ఒక్కటే.

అందుచేత, మూల వస్తువు, దాన్నుంచి రకరకాలుగా తయారు చేసేటటువంటి ప్రకృతి, ఈ రెండూ తెలుస్తాయి మార్కండేయుడికి. మూలము, అది ఆధారంగా ప్రకృతి ఏర్పాటు చేసే విన్యాసము, అది తెలిసింది. ప్రకృతి, పురుషుడిని ఇద్దరినీ కూడా రెండు కళ్ళతో చూస్తూ మూడో కన్నుతో దానికి అతీతమైన తత్త్వంతో అనుసంధానం చెంది ఉండడం నేర్చుకున్నాడు. మూడు కళ్ళు కదా! ఒక కన్నుతో ప్రకృతిని, ఒక కన్నుతో పురుషుడిని, మరొక కన్నుతో ప్రకృతి-పురుషులకు ఆధారమైనటువంటి తత్త్వము. దాన్నుంచి ముందేమొచ్చింది అన్న ప్రశ్న లేదు. రెండూ ఒకసారే వస్తాయి. ఆ రహస్యం తెలియాలంటే లలితా సహస్రనామాలు బాగా అర్థం చేసుకోవాలి.

ముందు అయ్యవారొచ్చి, అయ్యవారిలోంచి అమ్మవారు వచ్చిందని చెప్తే అది శుద్ధ తప్పు. వస్తే ఇద్దరూ వస్తారు. వెళ్ళిపోతే ఇద్దరూ వెళ్ళిపోతారు లోపలకి. దిగడమే రెండుగా దిగుతాయి. ఒకటుంటుంది, రెండోది దాని చుట్టూ అల్లేస్తూ ఉంటుంది. ఒకటి ఉండడం దాని సహజమైనటువంటి స్థితి. పురుషుడు ఉంటాడు. అంతటా వ్యాప్తి చెందుతూ ఉంటాడు. దాని చుట్టూ ప్రకృతి రకరకాల లోకాలు అల్లుతూ ఉంటుంది. ఆ లోకాలని బట్టి అక్కడుండేటటువంటి పురుష ప్రజ్ఞ అట్లా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. పురుషుడికి బంధం లేదు. ప్రకృతి బంధమే పురుషుడిని అల్లుకుంటూ ఉంటుంది. పురుషుడు ఆధారంగా అల్లుతూ

ఉంటుంది అంతా. మల్లెపందిరి చూడండి ఎట్లా అల్లుతారు. పందిరి ఆధారంగా మల్లె తీగ అట్లా పాకి రకరకాలుగా ఏర్పడుతూ ఉంటుంది కదా! పాకేదంతా ప్రకృతే. ఉండేది పురుషుడు. ఉండేది రాట. దాన్నల్లుకుంటూ, అట్లా పెరుగుతూ ఉంటుంది కదా తీగ! పాతిన రాట పెరగదు కదా! అందుకని, అసలు తత్త్వానికి పెరుగుదల లేదు, తరుగుదల లేదు. ఎప్పుడూ ఉండేది అది. దాంట్లో పెరగడం, తగ్గడం, ఉండడం, లేకపోవడం ఇలాంటివన్నీ ఆడించేది ప్రకృతి. వేరే ఒకటి ఉన్నట్టుగా ఏర్పడడం ఏం లేదు, ఒకటే ఉంది. దాంట్లోంచి ఇది ఇలా అల్లుతూ ఉంటుంది. రెండూ కలిపితే ఒకటే సత్యం.

ఇలాంటి దర్శనాలన్నీ రకరకాలుగా ఎన్నో అయిపోయినాయి మార్కండేయుడికి. అయిపోయిన తర్వాత, ఎలాగూ తాను కావాలంటే దేహం తీసుకోవచ్చు, అక్కర్లేదంటే వదిలేస్తూ ఉండొచ్చు. అట్లా ఉండిపోయాడండి అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకూ. ఇంకా ఉన్నాడు. ఎప్పటినుంచో మొదలయిన కథ ఇప్పటికి కూడా ఉంది. ఆ మహర్షి ఇంకా ఉన్నారు. ఉండడమే కాదు, కోరిన వారికి ఈ విధమైనటువంటి జ్ఞానాన్ని అందించ గలినటువంటి ఒక దృక్పథంతో, ఒక ఉన్ముఖత్వంతో ఉన్నారు. అందుచేత, ఆయన చరిత్ర మనం చెప్పుకోవడం అనేటటువంటిది కూడా ఆయన అనుగ్రహంగా భావించాలి. మరొక విధంగా, special గా చెప్పించుకున్నట్టే కదా! తనకి తానుగా చెప్పించుకున్నట్టే కదా! అందుచేత, మనకి ఇవన్నీ పుస్తకాల్లో ఇంత ఉండదు. ఏదో ఉంటాయి. ఇలా ఎందుకు చెప్తున్నానంటే నేను, ఒక మహర్షి ఎప్పుడూ నిత్యనూతనుడిగా ఉంటాడు. శరీరధారణ చేసి

ఉంటారు మహర్షులంతా గుర్తుపెట్టుకోండి. వెలుగు శరీరాలతో ఎక్కడో ఉన్నారనుకోబోకండి. సర్వమూ తన ప్రజ్ఞ కలిగి, స్మరణ మాత్రము చేత తన సన్నిధి ఇచ్చేటట్టుగా ఉంటారు, ఒకటి. రెండు, ఈ భౌతిక శరీరాల్లో కూడా వాళ్ళు ఉన్నారు. అలా ఉన్నచోట వాళ్ళెవరో తెలియదు. ఈయన మార్కండేయుడు అని తెలియదు. ఎందుకంటే, మార్కండేయుడని తెలిస్తే రోజూ వెళ్ళి distrub చేస్తాం కదా! అందుకని, ఎక్కడుంటాడో చెప్పడు. తాను ఉన్నచోట తాను మార్కండేయుడని ఆ చుట్టుప్రక్కల ఎవరికీ తెలియదు. అట్లా ఉన్నాడు. అది ఒక సౌకర్యం వాళ్ళకి. మనను ఏడిపిద్దామని కాదు! మనకి సహాయపడుతూ, మన చేత ఇబ్బంది పడకుండా ఉంటారు. అట్లా చిరంజీవులందరూ ఉన్నారు.

అలా ఎంతోమంది చిరంజీవులు మన భూమి మీద ఉండబట్టి మనకి ఎప్పటికప్పుడు వారి యొక్క స్మరణచేత వారి అనుగ్రహం, సాన్నిధ్యం లభించడం, వారి కథలు చదువుకోవడం చేత మనలో కొంత కల్మషం హరింపబడడం, మనకి నూతనమైన ఒక ఉత్సాహం కలగడం, ఒక ప్రేరణ లభించడం, మనం కూడా వారి వలనే సాధన చెయ్యడానికి వారి యొక్క ఆశీర్వచనం అందుకుని, ఆ మార్గంలో పయనించడానికి ప్రయత్నం చెయ్యడం, ఇలాంటివన్నీ జరగడానికి వాళ్ళందరూ మనకి ఉపయుక్తమై ఉన్నారు, వినియోగపడుతూ ఉన్నారు. భూమి మీదే ఉన్నారు. వాళ్ళు ఏ లోకంలోనైనా ఉండగలిగినవాళ్ళు, అయినప్పటికీ కూడా భూమి మీద ఉన్నారండి మహర్షులు. ఎక్కడ వాళ్ళ యొక్క త్యాగం, వారి యొక్క అనుగ్రహం ఉందంటే, వారు వేరే వెలుగు లోకాల్లో ఎక్కడయినా ఉండగలరు, సత్యలోకంలో ఉండగలరు.

హాయిగా సత్యలోకంలో ఉండొచ్చు కదయ్యా అంటే, మా వాళ్ళ సంగతేం చెయ్యమంటావు అంటారు. ఎందుచేత? భగవంతుడే అంతటా వ్యాప్తి చెంది ఉన్నప్పుడు, నేను వేరే ఇక్కడుంటాను, అక్కడుంటాను అని reservations ఎందుకు? అందుచేత, నేను ఏదో ఇక్కడుండి, ఈ విషయం తెలుసుకుందామనే ఆసక్తి కలిగిన వారి కోసం నేను ఇక్కడ జీవిస్తూ ఉంటానులెండి, ఫరవాలేదు, ఎక్కడుంటే మాత్రం మీతో అనుసంధానం ఉందిగా అనుకుంటారు! అలా ఉన్నారు సప్తఋషులందరూ, అలా ఉన్నాడు మార్కండేయుడు, అలా ఉన్నాడు ఆంజనేయుడు, అలా ఉన్నాడు గణపతి. వీళ్ళందరూ ఈ భూమి మీద అలా ఉన్నారండి. ఎప్పుడొచ్చారో!

13. సనాతనుడు

ఇలా చిరంజీవిగా యుగయుగముల నుండీ ఉన్నటువంటి మార్కండేయుడిని దర్శించే అదృష్టం ధర్మరాజుకి పడుతుంది. రాముడు దర్శించాడు మార్కండేయుడిని వనాలకి వెళ్ళినప్పుడు. రాముడితో మార్కండేయుడి సంభాషణ జరుగుతుంది. ధర్మరాజు దర్శించాడు. ఎన్నో విషయములు మార్కండేయుడి ద్వారా ధర్మరాజు తెలుసుకుంటాడు. మార్కండేయుడిని ధర్మరాజు దర్శించినప్పుడు అదే సమయంలో పిలవని పేరటంగా కృష్ణుడు మార్కండేయుడి దగ్గరకి వస్తాడు. ఎలా ఉంటుంది మార్కండేయుడికి? అంటే, ఎప్పటి కృష్ణ దర్శనం? మళ్ళీ ఇప్పుడు కృష్ణ దర్శనం. అట్లా కృష్ణుడు ఎప్పుడొస్తాడో తెలియదు, ఎందుకొస్తాడో తెలియదు. వచ్చి, ఈ ధర్మరాజుకి ఏం చెప్పాలో మార్కండేయుడికి చెప్పి వెళ్ళిపోతాడు.

ప్రస్తుతం జీవన ప్రయోజానికి ఏం పనికొస్తుందో అదే చెప్పాలి. అక్కర్లేనివన్నీ చెప్తే పెడదారి పట్టేస్తుంది కదా! అందుచేత, ధర్మరాజుకి ఏం చెప్పాలో మార్కండేయుడికి చెప్పేసి వెళ్ళిపోతే, ఈ కృష్ణుడు ఇప్పటివాడు కాదు అంటాడు మార్కండేయుడు. వాళ్ళూ చూస్తారుగా కృష్ణుడిని. వాళ్లకి కృష్ణుడంటే ఏముంది? వాళ్ళ అత్తయ్య కొడుకు కదా! అంతకన్నా ఏముంది? వాడికేదో కొన్ని విద్యలు వచ్చు అని అనుకుంటూ ఉంటారు. అప్పుడప్పుడూ కొంచెం doubt వస్తుంది, పోనీ ఏమయినా దేవుడేమో అని. పెద్ద ఎక్కువగా పట్టించుకున్నదేమీ లేదు పాండవులు. తర్వాత, తర్వాత

ఎక్కువ తెలిసింది. అందుచేత, కృష్ణుడు వస్తే మార్కండేయుడు చెప్తాడు, ఈ కృష్ణుడు ఇప్పటి వాడు కాదు, ఈయన ఎప్పటివాడో! కృష్ణుడికి పుట్టుక లేదు. అలాంటి వాడు అన్నీ మునిగిపోయినప్పుడు నాకిలా దర్శనం ఇచ్చాడు, వాడే వీడు అని చెప్తే, అప్పుడు కొంచెం ధర్మరాజుకి, మిగతా నలుగురు brothers కి ఒకరవ్వ వెలుగుతుంది. ఉన్నవాళ్ళలో ధర్మరాజు కొంచెం బాగా అంటించుకున్నవాడు కృష్ణ తత్త్వాన్ని. అంటీ అంటనట్టుగా అర్జునుడు నడిపించాడు. పేరు బాగా సంపాదించాడు. ఆయనకి పేరు రావడానికి కేవలం కృష్ణుడే కారణం, కృష్ణుడికి ఆయన యందు వాత్సల్యం ఉండడం చేత. ధర్మరాజుకన్నా పరిపక్వత ఉన్నట్టుగా అనిపించదు కథలు చదువుకుంటే. ఏమిటిరా! నా గురించి అట్లా మాట్లాడుతున్నావు అనకుండా అర్జునుడు, అలా రాశారు నీ గురించి అని చెప్తున్నాను!

అందుచేత, ఎప్పటి కృష్ణుడు? అప్పుడు చెప్తాడు ధర్మరాజుకి, ఏదో మీ అత్తయ్య కొడుకు, ఇట్లా పిచ్చిపిచ్చి ఆలోచనలు తీసెయ్యి. అతడు సనాతనుడు. మీరు ఇంకా చదువుకుందామనుకుంటే మార్కండేయుడు ధర్మారాజుకి చేసిన బోధంతా కూడా అరణ్యపర్వంలో కనిపిస్తుంది, చదువుకోండి, ఒకటి. రెండోది, మార్కండేయ పురాణము. ఈ మార్కండేయ పురాణం ఎలా వచ్చిందంటే జైమిని అనే మహర్షి వేదవ్యాసుని శిష్యుడు. మార్కండేయుడి శిష్యులు పక్షుల రూపంలో ఉంటారండి కొంతమంది. వాళ్ళు ఈ జైమినికి తత్త్వ రహస్యం అంతా బోధిస్తారు. సృష్టి పరిజ్ఞానము – దైవము, ఆ దైవము అనేటటువంటి తత్త్వము సృష్టికి అతీతంగా ఎలా ఉంటుంది, సృష్టిలో ఎలా ఉంటుంది,

ఉన్నది దైవమే, ఇతరమంతా మాయ, ఇలా చాలా విషయాలు తెలియపరుస్తారు. ఎందుకని జైమిని వీళ్ళ దగ్గర తెలుసుకోవాల్సి వచ్చిందంటే, వేదవ్యాసుడు దగ్గర సమస్త విద్యలూ నేర్చుకున్న జైమినికి, ఆయన దగ్గర అంతా విన్న తర్వాత ఒకే అవగాహన మిగులుతుంది. అదేమిటో విచిత్రం.

ఈ కార్యకారణ సంబంధంగా సృష్టి అంతా నడుస్తోంది తప్ప ప్రత్యేకంగా దేవుడంటూ ఎవడూ లేడని ఒక సిద్ధాంతానికి వచ్చేస్తాడు జైమిని. ఒక్కొక్కడికి ఒక్కో వికారం వస్తూ ఉంటుంది మరీ చదువుకున్న తర్వాత, తెలుసుకున్న తర్వాత. సద్గురువులు దగ్గర చాలా కాలం ఉన్న తర్వాత వారి వారి జీవ లక్షణం ప్రకారం అట్లా వస్తూ ఉంటుంది కొంతమందికి. వచ్చి, ఈ వ్యాసుని శిష్యులకే, దైవమంటూ ఏం లేదు, మనం చేసే పనులబట్టే, బాగా చేస్తే బావుంటుంది, బాగా చెయ్యకపోతే బావుండదు, ఇంక ఇంతకన్నా దేవుడు, అవన్నీ లేవు అని ఒక వితండవాదం. అలా పెట్టుకుంటూ ఉంటే, వ్యాసుడికి చాలా బాధ కలుగుతుంది. వీడేమిటి ఇట్లా తయారయ్యాడని.

అంటే, ఒక గురువుగారి దగ్గర చాలా కాలం అన్ని విద్యలూ నేర్చుకుని, వికారంగా ఒకడు తయారయ్యాడనుకోండి, ఎట్లా ఉంటుంది గురువుగారికి? వీడేమిటిరా ఇట్లా అయిపోయాడని అనిపిస్తుంది. మిగతా శిష్యులకీ అనిపిస్తుంది ఏమిటి ఇట్లా అయిపోయాడు అని. బాధ పడతారు. బాధ పడితే ఒక రోజు వేదవ్యాసునితోనే కర్మ సిద్ధాంతము, దైవము, ఏదో ఏర్పాటు మనకి ఒక comfort అన్నట్టుగా మాట్లాడేడండి. మతం అనేది మత్తు

అని Carl Marx అన్నట్టుగా. అట్లా ఈ దైవమనేది ఏర్పాటు చేసుకున్నారు వినయంగా పడి ఉండడానికి అంటాడు జైమిని వ్యాసుడితో. ఏవో పెట్టాడు సిద్ధాంతాలు. చదువుకోవచ్చు తర్వాత కావాలంటే. అలా పెడితే, ఈ జైమిని సిద్ధాంతం ప్రపంచానికి చాలా హానికరం, పైగా వీడు నా శిష్యుడు అనుకుంటారు. అది చూడండి! ఎవరయితే సమస్తము భగవంతుడేనని పురాణాలు రాసి, భగవద్గీత రాసి, వేదాలని సంస్కరించి, నానాబాధా పడ్డాడో, వాడి దగ్గర ఒకడు ఇలా తయారయ్యాడు అహంకారం వల్ల. తయారయితే, వ్యాసుడన్నాడు, నా ముఖం ఇహ నీకు చూపించను, వెళ్ళిపొమ్మంటాడు జైమినిని. వెళ్ళిపొమ్మంటే, జైమిని వెళ్ళిపోతాడు. వాడికేం పెద్ద నష్టంగా feel అవ్వలేదు. కర్మజ్ఞానం కదా! అంటే, వాళ్ళకి నచ్చలేదు మనం ఇట్లా మాట్లాడితే, వెళ్ళిపొమ్మన్నారు అనుకున్నాడు. అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడండి.

కొన్నాళ్ళు బానే ఉంటుంది. ఎందుకంటే మన నిర్ణయం మనకి బాగానే ఉందనిపిస్తుంది కదా! కొన్నాళ్ళు పోయిన తర్వాత నెమ్మదిగా లోపల నుంచి ఏమిటి ఇలా చేసుకున్నాము మన గురువుగారితో అనిపిస్తుంది. ఎంత చెప్పినా ఆయన వాత్సల్యం వేరు కదా! ఆయన చూపించిన అనుగ్రహం వేరు. ఆయన వీడి మీద ఎంతో ప్రేమతో, ఎన్నో విధాలుగా ఎలాంటి ఉపకారాలు చేసిపెట్టాడో గుర్తు వస్తుంటే, గురువుగారు బాగా గుర్తు వచ్చేస్తారు. చూడడానికి వీలు లేదు కదా! చూడాలని ఉంది, చూస్తే ఏమవుతుందో అని. చూడనన్నాడు కదా! అలా అనుకుంటూ తిరుగుతూ ఉంటాడు. తిరుగుతుంటే ఎవరో చెప్తారు మార్కండేయ మహర్షి దగ్గరకి వెళ్ళు అని. ఆయన నీకుండేటటువంటి అపరిపక్వతను పరిపూర్ణం

చేస్తాడు అని. అందుచేత, మార్కండేయ మహర్షి దగ్గరకు వెళ్తాడండి జైమిని. మార్కండేయుడి దగ్గరకి వెళ్తే, మార్కండేయుడు చూస్తాడు. చూసి నాకిప్పుడు వేరే పనులున్నాయి. నేను వేరే పనిమీద ఉన్నాను. ఫలానా చోట కొన్ని పక్షులు ఉన్నాయి. వాటిని నువ్వు అడిగితే, నీవు అడిగిన వాటికన్నీ అవి తీరికగా సమాధానం చెప్తాయి. ఎందుకంటే, ఇప్పుడు కూర్చుని వీడితో తర్కంలో దిగడం ఇష్టం లేదాయనకి. ఒకసారి తత్త్వజ్ఞానం కలిగినటువంటి వాడికి ఈ తర్కంలో ఉండిపోయే వాడితో మాట్లాడడానికి అంత మనస్కరించదు. ఎందుకంటే, ఒకటి చెప్తే, ఇంకోటి అడుగుతాడు. ఇంకోటి చెప్తే, ఇంకోటి అడుగుతాడు. అడుగుతూనే ఉంటాడు. ప్రశ్న అడిగేవాడికి ఎప్పటికీ తెమలదు. అలా ప్రశ్నలు ఉంటూనే ఉంటాయి కదా! మనసులో ఏవో ప్రశ్నలు ఉంటాయి.

అందుకనే బుద్ధుడు దగ్గరకి ఎవరయినా వెళ్తే ప్రశ్నలతో, కూర్చో అనేవాడు. రెండేళ్ళు మౌనంగా ఉంటే నా దగ్గర, ఆ తర్వాత నువ్వు అడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానం చెప్తానంటాడు. ఒకడు వెళ్తాడు. అన్నీ ప్రశ్నలే. మహా మేధస్సు. దాన్నిండా ప్రశ్నలే. చూస్తాడు బుద్ధుడు. వీడితో మనకి time waste అనుకున్నాడు. ఎందుకంటే, ఒకటి చెప్తే ఇంకోటి అడుగుతాడు. అది చెప్తే ఇంకోటి అడుగుతాడు. అది చెప్తే ఇంకోటి అడుగుతాడు. ఇంక ఆ మేధస్సుకి అంతు లేదు, పిచ్చి జ్ఞానం అంతా. అందుచేత, బుద్ధుడు ఏమన్నాడంటే వెళ్ళంగానే, నీ ప్రశ్నలన్నిటికీ రెండేళ్ళ తర్వాత సమాధానం చెప్తాను. ఈ రెండేళ్ళు నువ్వు ఇక్కడ కూర్చో. ఇక్కడే ఉండు, నా పరిసరాల్లో ఉండు, ఈ సంఘంలోనే ఉండు, మౌనంగా ఉండు, కళ్ళు మూసుకో, కూర్చో, తిను, పడుకో, మిగతా time లో

కళ్ళు మూసుకుని కూర్చో, మాట్లాడకు అని చెప్తుంటే అక్కడ ఇంకో శిష్యుడు నవ్వుతాడు పకపకా. నవ్వితే వీడు చూస్తాడు. బుద్ధుడేం మాట్లాడడు. సరే, బుద్ధుడితో interview అయిపోతుంది.

వాడి దగ్గరకి వెళ్తాడు. మరి నవ్వాడు కదా! ఎందుకురా అట్లా నవ్వావు అంటే, నీ senior ని నేను, నేనూ ఇలానే వచ్చాను ఆయన దగ్గరకి. నన్ను కూడా కూర్చో పెట్టాడు రెండేళ్ళు. రెండేళ్ళయిన తర్వాత ప్రశ్నలు లేవు నాకు అని చెప్పాడు. ప్రశ్నలేం లేవు, మౌనంగానే అంతా చెప్పేశాడు బుద్ధుడు. నా మౌనంలోనే నాకు అన్ని సమాధానాలు వచ్చేశాయి. ఇంక ప్రశ్నలు అన్నీ అయిపోయాయిరా, నీకు కూడా అదే dose వేశాడాయన అని చెప్పాడు. Same dose! కూర్చో, మాట్లాడక, నేను నీకు proof అని చెప్పాడు. కావాలంటే చూడు అని చెప్పాడు. వాడు కూడా ఇంకొంచెం ఎక్కువ ఆసక్తితో అనుకుంటాడు, చూద్దాం ఎలా అవుతుందో అని. వాడికీ అయిపోయింది. వాడే ఈ కథ చెప్పాడు బయటకొచ్చి. మౌనంగా కూర్చుంటే అయిపోతుంది, అన్ని సమాధానాలు అంతరాత్మ నుంచి వచ్చేస్తాయి. మనం అదృష్టం కొద్దీ పది నిమిషాలకు మించి కూర్చోము కదా! ప్రశ్నలు ఉండిపోతాయి. అలా సంవత్సరాల తరబడి కూర్చున్న వాడికి అన్ని ప్రశ్నలూ పోతాయండి. ఏమీ ప్రశ్న ఉండదు.

అట్లా ఈ జైమిని వచ్చినప్పుడు చూశాడు మార్కండేయుడు, ఓరి బాబోయ్! వీడితో ఇప్పుడు మనకి... ఈయనకి ఇంకా వేరే కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి అప్పుడు. ఆ time లో వెళ్ళాడు. సార్! మీతో కూర్చోవాలండి పది నిమిషాలు అని ఎవడన్నా వచ్చి అంటే,

బుద్ధిమంతుడేం చేస్తాడంటే, మళ్ళీ కలుద్దాం అంటాడు. వాడు మళ్ళీ ఎలాగూ రాడు. మార్కండేయుడు ఏం చెప్పాడంటే అక్కడ ఉన్నాయి పక్షులు, వాటికన్నీ తెలుసు, వాటికి తెలియనిదేం లేదు, చాలా గొప్పవి అని. నీకుండేటటువంటి ప్రశ్నలన్నీ నాకు తెలుసు, కానీ వాటిని అడగమంటాడు. అంటే జైమిని వెళ్తాడు. వెళ్ళి ఆ పక్షుల దగ్గర కూర్చుంటే, ఆ పక్షి సమూహాలు ఈయన అడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికీ సమాధానం చెప్తాయి. ఆ తత్త్వవాదం అంతా ఒక పురాణంగా ఏర్పడిందండి. అదే మార్కండేయ పురాణం.

ఇంతకీ ఇంత జ్ఞానం మీరు ఎలా సంపాదించారు అని అడుగుతాడు జైమిని. అడిగితే అప్పుడు చెప్తాయి, మార్కండేయ మహర్షి మా గురువుగారు, ఆయనిచ్చిన జ్ఞానం ఇది. అందుచేత, మేము ఈ విధంగా ఇక్కడ అజ్ఞాతంగా, దైవంతో అనుసంధానం చెంది ఉన్నాము అని తెలిపి, దైవం ఎలా ఉన్నాడో, ఆ జైమిని మహర్షికి అర్థమయ్యేటట్టు తెలియపరుస్తాయి. కాని మార్కండేయ మహర్షి వాళ్ళు నా శిష్యులు అని చెప్పడు. అది తమాషా! వాళ్ళు చెప్తారు. ఎందుచేతంటే, ఈయన శిష్యుల దగ్గిరకి పంపించాడు నన్ను అనుకుంటాడు. అసలే ego లో ఉన్నాడు కదా! వీడినడిగితే వీడి శిష్యుడి దగ్గరకి పంపించాడు అనుకోకుండా. వాళ్ళ పుట్టుపూర్వోత్తరాలు చెప్పకుండా పంపిస్తే, వాళ్ళు చెప్పిన తర్వాత, ఈయనకి పరిష్కారం వచ్చిన తర్వాత అప్పుడు చెప్తారు వాళ్ళు, ఆయనే నిన్ను పంపించాడు మా దగ్గిరికి, మాకు తెలుసు అని. మాకంతకు ముందే శాసనం అయ్యింది, నీకు చెప్పమని, అందుకని చెప్తున్నాము అని అంటాయి. అది మార్కండేయ పురాణంగా వచ్చింది.

ఈ background మీద మరి భారతంలో వనపర్వంలో... అది వనపర్వం అని ఎందుకన్నారంటే అరణ్యం అంటే మృగాలు ఉండేది. తేళ్లు ఉంటాయి కదా, పాములుంటాయి కదా, తోడేళ్ళు ఉంటాయి కదా అని భావించేవాడికి అది అరణ్యం. అక్కడ ఋషులుంటారు కదా అనుకుంటే అది వనం అవుతుంది. ఇప్పుడు రాముడికి అది వనమే. అమ్మవారికి అది వనం. లక్ష్మణుడికి అది వనం అవుతుంది. ధర్మరాజు ప్రవేశించినది అరణ్యంలోకి, కనిపించింది వనం. అందుచేత, అది వనపర్వమా, అరణ్యపర్వమా అని పోట్లాడుకుంటూ ఉంటారు సరదాకి. నీ దృష్టినిబట్టి అది వనం అవుతుంది. లేకపోతే అది అరణ్యం అవుతుంది. అందుచేత, ఈ వనపర్వంలో... మీకు కొన్ని పుస్తకాల్లో వనపర్వం అని పెడతారు, కొన్ని పుస్తకాల్లో అరణ్యపర్వం అని పెడతారు. ఈ వనపర్వంలో ఈ కథ ఉన్నది – ఏది, ధర్మరాజు మార్కండేయుడితో చేసినటువంటి ప్రసంగములు, లేక సంవాదములు – ఈయన అడగడం, ఆయన చెప్పడం. అలాగే మార్కండేయ మహర్షి ఇచ్చిన బోధంతా కూడా అతని శిష్యుల ద్వారా జైమినికి చెప్పబడింది. అది మార్కండేయ పురాణంగా ఉంది. ఈ రెండు పుస్తకాలు చదువుకోవచ్చు. బాగుంటాయి.

ఈ విధంగా మనం ఈ గురుపూర్ణిమ సందర్భంగా ఒక మహాత్ముని యొక్క చరితము, అంటే ఎలా జీవించాడు, ఎలా వర్తించాడు, ఏవిధమైనటువంటి వికాసాన్ని మనందరికీ కలిగించడానికి ఆయన జీవితం శాశ్వతంగా వినియోగపడుతుంది అనే విషయములు గురుసాన్నిధ్యంలో మనం ప్రవచనంగా చెప్పుకున్నాము. అటుపైన ఎవరెవరి స్ఫూర్తినిబట్టి, ఎవరెవరికుండే

రుచినిబట్టి వారు దీన్ని గూర్చి, ఈ మూడు రోజుల ప్రవచనముల విషయముల గూర్చి, వాటి సాధనలను గూర్చి, మీమీ యొక్క ఆసక్తినిబట్టి నిర్వర్తించుకుందురుగాక! అందరికీ ఈ సంవత్సరాంతము మళ్ళీ గురుపూర్ణిమలో కలిసేంతవరకూ సద్గురువు చక్కని రక్షణను కల్పించి, మార్గం నుంచి మీరు అటూ ఇటూ పరిగెత్తకుండా అందులోనే ఉండేటట్టుగా యమించి, రక్షించాలనేటటువంటి భావన చేస్తూ, ఈ ప్రవచనాన్ని పరిపూర్ణం చేస్తున్నాను.

స్వస్తి!

DHANISHTA PUBLICATIONS

D.No. 15-7-1, Angels' Enclave, Krishna Nagar, Visakhapatnam - 530 002.
Phone : 0891- 2701531, 2509154

WRITINGS OF MASTER PARVATHIKUMAR

1.	Agni	E/G/S
2.	Ambareeshudu	T
3.	Amanaskudu	T/K
4.	Antardarsana Dhyanamulu	T/K
5.	Anveshakudu	T
6.	Asangudu	T
7.	Ashram – Regulations for Entry	E/S/G
8.	Ashram Leaves	E/G/S
9.	Ayurvedic Principles for Daily Life	E/G/S
10.	Bharateeya Sampradayamu	T/K
11.	Bhrikta Rahita Taraka Raja Yogamu	T/K
12.	Cow	E/S/T/K
13.	Devapi Maharshi Bodhalu	T/K/HI
14.	Discipleship	E
15.	Dhanakamuni Katha	T
16.	Dharmavigrahudu – Sri Ramudu	T
17.	Doctrine of Eternal Presence	E/S
18.	Gajendra Mokshanam	T
19.	Gayatri Mantra Avagahana	T
20.	Geetopanishad – Dhyana Yogamu	T
21.	Geetopanishad – Gnana Yogamu	T
22.	Geetopanishad – Karma Yogamu	T
23.	Geetopanishad – Karma Sanyasa Yogamu	T
24.	Geetopanishad – Sankhya Yogamu	T
25.	Geetopanishad – Vignana Yogamu	T
26.	Good Friday	E/G/S/F/H
27.	Health and Harmony	G/E
28.	Healer's Handbook	E

29.	Hercules – The Man and the Symbol	E/G/S
30.	Himalaya Guru Parampara (The Hierarchy)	T/K/HI
31.	Indian Tradition	T
32.	Jupiter – The Path of Expansion	E/G/S
33.	Just Adjust – Yoga of Synthesis	E/G/S/F
34.	Jyotirlinga Yatra	T
35.	Kapila & Kardama - The quintessence of the Path	E/G/S
36.	Katha Deepika	T
37.	Listening to the Invisible Master	E/G/S/F/H
38.	Lord Maitreya – The World Teacher	E/G/S/F
39.	Mana Master Garu	T
40.	Mantrams – Their Significance and Practice .	E/G/S
41.	Maria Magdalena	E/S
42.	Marriage – A Sacrament	E/G/S
43.	Mars – The Kumara	E/G/S
44.	Maruvu Maharshi Bodhalu	T/K/HI
45.	Master C.V.V. (Birthday Message)	T/K
46.	Master C.V.V. – Nuthana Yogamu	T/K
47.	Master C.V.V. – Saturn Regulations	E/G
48.	Master C.V.V. – Yogamu-Karma Rahityamu	T/K
49.	Master C.V.V. – Yogamu	T/K
50.	Master C.V.V.–The Initiator, Master E.K.–The Inspiror	E
51.	Master E.K. – The New Age Teacher	E/G/S/T
52.	Master M.N. – A Fiery Flame	E/G/S
53.	Mercury – The Alchemist	E/G/S
54.	Mithila – A New Age Syllabus	E/G/S/K
55.	New Age Hospital Management	E/G/S/F
56.	Occult Meditations	E/G/S
57.	OM	T/K
58.	OM Namo Narayanaya	E/G/S
59.	On Change	E/G/S
60.	On Healing	E/G/S

The Books are available in English (E), German (G), Spanish (S), French (F), Hebrew (H), Telugu (T), Hindi (Hi) and Kannada (K) Languages.

"మరణం ఉన్నదని భావించేవారికి మరణాన్ని మనయొక్క కార్యక్రమములు పరిపూర్ణం గావించేంత వరకూ కూడా అలా ఉండు, నన్ను పండనీ. నేను పండిన తర్వాత నేనే శరీరం వదిలివేస్తాను. ఈ లోపల నీవు వచ్చి తీసుకుపోనక్కర లేదు" అని చెప్పే విధానం ఒకటి ఉంది.

ఒక దివ్యమైన ప్రయోజనం కోసం అనునిత్యం తన జీవితాన్ని సమర్పిస్తూ జీవిస్తున్నవాడు, వాడికి ఈ దేహం కొంతకాలం ఉండవలసిన అవసరం ఉంటే, time ప్రకారం దానిని తీసివెయ్యాల్సిన అవసరం లేకుండా పని పూర్తియైన తరువాత శరీరం వదిలెయ్యవచ్చు. శరీరం మనని వదిలేసి వెళ్ళిపోకుండా, మనమే శరీరాన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోవడం అనే ధర్మం ఒకటి ఉన్నది.

ఇదే మార్కండేయుని కథలో ప్రధానమైన సూత్రం.

- మాస్టర్ పార్వతీకుమార్

ధనిష్ఠ

ISBN 978-81-89467-70-8

9 788189 467708